

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK EL SANATLARI ANABİLİM DALI
GELENEKSEL TÜRK EL SANATLARI BÖLÜMÜ**

MEZAR TAŞLARI BİBLİYOGRAFYASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
MİHRİCAN KAYALI**

ANKARA-2009

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK EL SANATLARI ANABİLİM DALI
GELENEKSEL TÜRK EL SANATLARI BÖLÜMÜ

MEZAR TAŞLARI BİBLİYOGRAFYASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Mihrican KAYALI

Danışman
Doç. Dr. Vildan ÇETİNTAŞ

ANKARA-2009

ÖNSÖZ

Bu çalışma, Cumhuriyet döneminden günümüze kadar mezar taşları hakkında Türkçe yazılmış eserleri kapsamaktadır.

Türkiye’deki Tüm Üniversitelerde mezar taşları üzerine yazılmış kitap, makale ve tezlerden, çeşitli sempozyum bildirilerinden ve ansiklopedik bilgilerden oluşmaktadır.

Araştırma çerçevesinde başta milli kütüphane koleksiyonu olmak üzere Türkiye’deki üniversite kütüphaneleri, Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi, Vakıflar genel müdürlüğü kütüphanelerinden yararlanılmıştır. Ayrıca YÖK tez tarama merkezi araştırmamda büyük ölçüde yararlanılan kaynaklardandır.

Bunların dışında kitapevleri ve şahıslara ait özel kütüphanelerde de araştırma yapılmıştır.

Bibliyografyanın hazırlanmasında, makale ve künyelerin verilış biçiminin belirlenmesinde, yoğun çalışmaları arasında yardımını esirgemeyen tez danışmanım ve değerli Hocam Vildan ÇETİNTAŞ’a, bilgi ve kaynaklarından istifade ettiğim değerli Hocam Yılmaz ÖZCAN’a, Milli Kütüphane, A.Ü. İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi, Vakıflar Genel Müdürlüğü Kütüphanesi ve T.T.K Kütüphanesi çalışanlarına teşekkür ederim.

Mihrican KAYALI

Ankara 2009

ÖZET

MEZAR TAŞLARI BİBLİYOGRAFYASI

KAYALI, Mihrican

Yüksek Lisans, Geleneksel Türk El Sanatları Anasanat Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Vildan ÇETİNTAŞ

Haziran – 2009

İslami gelenek kapsamında dini figürlerin, yazıların ve sembolik anlamların bolca kullanıldığı mezar taşları, Türk insanının duygu ve düşüncelerinin, inancının, örf ve adetinin, sanat zevkinin, kültürünün nesiller boyu devamını sağlayan önemli belgeler olarak ayrı bir yere sahiptir.

Bu nedenle, böylesine önemli, belge niteliği taşıyan, geniş bir alanı kapsayan mezar taşlarına ait bilgilere derli toplu bir biçimde ulaşılabilmesi, bu konudaki incelemelerin daha net sonuçlar ortaya koyabilmesi ve Geleneksel Türk El Sanatlarında mezar taşlarına ilişkin var olan literatürün yeterince ve gereğince izlenebilmesi için bibliyografik bir çalışma yapma gereği doğmuştur.

Araştırmada, mezar taşlarının tarihsel süreç içerisindeki özelliklerinin anlatıldığı, kavramsal bir çerçeveye yer verilmiştir.

Araştırma, kütüphanelerde mezar taşları hakkında yazılmış kitap, dergi ve ansiklopedilere ulaşarak sürdürülmüştür. Bulunan kaynakların yayın bilgileri, hangi kütüphaneden ulaşıldığı ve tasnif numaraları kaydedildikten sonra kaynakça kısımlarındaki veriler kaydedilmiştir.

Bu araştırma sonucunda elde edilen veriler, çoğunluğunu, muhtelif dergilerde yer alan makalelerin teşkil ettiği, sempozyum bildirileri, erişim siteleri, kitaplar ve ansiklopedi maddelerinden elde edilmiş künyelerden oluşmaktadır.

Bu verilerle ilgili k nyeye bilgileri yazar ya da (yazar yoksa) kaynak adlarının alfabetik sırasına göre yazılmıştır.

Sonuç olarak mezar taşlarıyla ilgili çalışmaların sistematik olarak derlenip arşivlenmesi hem kültürel kimliğin ortaya konup korunması hem de bu konuda çalışanlara daha fazla olanak sağlanması açısından faydalı olacaktır.

ABSTRACT

The wide use of religious figures, script and symbolic meaning within the scope of Islamic tradition on tomb Stones have distinct value as perseverance of records that contribute to the emotions, thoughts, beliefs, tradition and customs of Turkish people. Therefore, in order to obtain knowledge of such significant information that has document like qualities covering a wide range on tomb stones in an organized manner, a bibliographic study of literature on or related to the topic of tomb stones in traditional Turkish hand crafts has been conducted and found necessary to reach and produce clearer results.

In this study a conceptual frame work explaining the tomb Stones features based on historical periods has been applied.

The data in the findings have been mainly derived from library sources such as articles of various magazines, symposium announcements, communication links, books and encyclopedias.

Any references that have no author in the bibliographic information have been listed alphabetically according to their title.

To conclude, the systematic collection and archiving of tomb stones will be useful to reveal and preserve cultural identity as well as provide more resources for such research.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
1. GİRİŞ	1
1.1 Problem Cümlesi	10
1.1.2 Alt Problemler	10
1.2 Araştırmanın Amacı	10
1.3 Araştırmanın Önemi	11
1.4 Sayıtlar	11
1.5 Sınırlılıklar	12
1.6 Tanımlar	12
2. YÖNTEM	15
2.1 Araştırma Modeli	15
2.2 Evren ve Örneklem	15
2.3 Veri Toplama Tekniği	16
2.4 Verilerin Toplanması	16
2.5 Verilerin Analizi	16
3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	21
3.1 Türklerde Mezar Geleneği	21
3.1.1 Selçuklularda Mezar Taşları	26
3.1.2 Osmanlı Dönemi Mezar Taşları	30
3.1.3 Cumhuriyetten Günümüze Mezar Taşları	36
4. BULGULAR	39
4.1 MEZAR TAŞLARI BİBLİYOGRAFYASI	39
5. DEĞERLENDİRME	125
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	130
6.1 Sonuç	130

6.2 Öneriler	132
KAYNAKÇA	133-135

1.GİRİŞ

Sanat, belli bir uygarlığın veya toplumun anlayış ve beğeni ölçülerine uygun olarak tasarlanmış anlatımdır.

El Sanatları; bireylerin bilgi ve becerisine dayanan, özellikle doğal hammaddelerin kullanıldığı elle basit araçlarla yapılan ve toplum kültürünü, gelenek ve göreneklerini taşıyan, ayrıca üretimini yapan bireylerin, duygu, düşünce ve becerisini yansıtan, gelir getirici üretime yönelik ürünlerdir. (Onuk, Akpınarlı, 2005, 27)

Çeşitli medeniyetler ve kültürlerin gelişme, geçiş yeri olan Anadolu’da el sanatlarının çok eski bir geçmişi olduğu bilinmektedir. Burada pek çok sanatta, zevkin, renk anlayışının geçmişe olan bağlılığının örnekleri görülür. El Sanatlarının yapımı her ne kadar ekonomik ve iklim şartlarına bağlansa da Anadolu el sanatları gelenek görenekleriyle geçmişe olan bağlılıkları ortaya koyar.

El sanatlarının bir dalı olan taş süsleme, Türk ve İslam mimarisinin bezeyici ana öğelerindendir. Anadolu’daki mimari yapıları muhteşem oymalarla süsleyen bu sanat dalı kültür kaynaşmasının önemli bir bölümüdür.

Değişik tekniklerle taşı yontarak üzerine, istenilen biçimleri göstermeye dayanan taş işlemeciliği, Türk’lerin önemli el sanatı alanlarından biridir. Taş işlemeciliğinin ilk örnekleri ise mezar kültü ile ilgili olup, mezar taşı olarak dikilen en eski taş bloklar üzerinde oyma işlerine rastlanmaktadır. (Çetintaş, 2006, 202)

Türklerin Orta Asya’dan beri taş üzerine işledikleri özellikle de hayvan figürlerine yer verdikleri bilinmektedir.

Dolayısıyla gerek Büyük Selçuklu gerekse Anadolu Selçukluları dönemlerinde taş işlerinde figürlü plastiğin süsleme elemanı olarak kullanıldığı ve bu figürlerin sadece mezar taşları üzerinde kalmayıp “darüşşifa, han, türbe, cami, kümbet, kale, kervansaray, medrese ve saray gibi anıtsal mimarlık eserlerinde yüzey süsleme unsuru” olarak yer aldığı görülmektedir. (Çetintaş, 2006, 203)

Bu da bize Anadolu'da eski geleneklerin yaşatıldığını göstermektedir.

Nitekim M. Görür'e göre; (Görür, 2002) *Anadolu taş tezyinatının gelişmesini belirleyen genel şartlar, Anadolu'daki çeşitli kültürlerle Anadolu dışı sanatın biçimlendirdiği, özellikle Orta Asya inançlarının yoğunluk kazandığı bir anlam zenginliği ve girift semboller dünyası ortaya çıkarmıştır.*

10. yüzyıldan itibaren İslamiyet'i kabul etmeye başlayan Türklerin, Orta Asya şaman kültürüne ait sembolizm anlayışına bağlı süsleme ya da bezeme öğeleri günümüzde de etkilerini sürdürmeye devam etmektedir.

Anadolu Taş süslemelerinde oldukça zengin bir alan olan figürlü süsleme, hem süsleme hem de ikonografik araştırmalar için önemli bir kaynak oluşturmaktadır. (Görür, 2002, 55)

Taş tezyinatında da kullanılan bu bezeme öğeleri şöyle sıralanabilir:

1. Geometrik Bezemeler;

Türk süsleme sanatında kullanım alanı en yaygın olan bu tür motifler, milimetrik hesaplara ve geometrik kurallara dayanarak, basit geçmeler, yıldız, çokgen gibi geometrik biçimlerden oluşturulan, süsleme unsurlarıdır.

Geometrik motifler kullanıldığı yere ve formlarına göre kendi içinde sınıflandırılabilir. Bunlar:

a) Bordürler (Kenar Suyu)

Bordürler basit, sade ve tek eksen üzerinde gelişen motiflerdir.

Bordürlerde, Yunan sanatının karakteristik süsleme motifi olan ve adını Anadolu'nun Menderes ırmağının kıvrımlarından alan **Meander (Aşıkyolu)**, iki kırık doğrunun birbirini kesmesiyle ortaya çıkan **zencerek**, iki eğri çizginin kesişmesiyle oluşan **halat** motifleri kullanılmıştır. (Çetintaş, 2009, Yayınlanmamış Ders Notları)

Bordürler, özellikle Selçuklu dönemi mimarisinde ve farklı kompozisyonlar halinde karşımıza çıkmaktadır.

b) Basit Geçmeler

Basit geçmeler, genel olarak, sonsuzluk ilkesi çerçevesinde yüzey deseni olarak kullanılmıştır.

Sekizgenler arasına yerleştirilmiş küçük kareler, eksenin 45 derecelik dönüşlerle kaydırılarak çizilmesiyle farklı motifler oluştururlar.

Diğer grup basit geometrik desen ise üçgen esasına dayanan motiflerden oluşur. Dik üçgenlerin çeşitli şekillerde dizilimleri değişik figürlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Bunların dışında basit geometrik motifler arasında, satrançlı, baklavalı, üçgenli kompozisyonları da görebiliriz.

Ayrıca Türk üçgeni olarak da adlandırılan ve X. Yüzyılda mimaride kendini göstermeye başlayan, Selçuklular döneminde doruğa ulaşan bir süsleme unsuru olarak mukarnastan söz edebiliriz. Mukarnasın değişik uygulamalarını sütun başlıklarında, kapı, pencere, köşe girintileri ve nişlerde eşsiz örnekleriyle görmek mümkündür.

c) Yıldız, Çokgen ve bunların ortak kompozisyonlarından oluşan motifler

Basit bir motif olan zik-zak'ın ikiden fazla yönde birbirini kesecek biçimde çizilmesiyle, basit geometrik süslemeden yıldızlı geometrik süslemeye geçilmiştir.

Yıldız süslemeler en kolay biçimde, yıldızları kol ya da köşelerinin sayılarına göre gruplandırılabilir. Üç, dört, beş kollu yıldızlar sekizgen ve daha fazla kollu

yıldızlara rastlanmaktadır. En çok sekiz kollu yıldızlar kullanılmış olup, on on iki kollu olanları da Türk sanatında çokça görülür.

Yıldızların kol sayısı arttıkça, kompozisyonların çeşitliliği de artmaktadır.

2. Bitkisel Bezemeler

Bitkisel Bezemeleri, natüralist ve stilize (anti natüralist) olmak üzere iki grupta inceleyebiliriz.

a) Natüralist bitkisel bezemeler

Çiçek, ağaç, dal, yaprak, ot gibi bir bitkinin betimlendiği bezeme öğeleridir.

16. yüzyılın ortalarından itibaren görülmeye başlayan natüralist motifler, gül, karanfil, sümbül, lale hurma ve servi ağacı olarak sıkça karşımıza çıkmaktadır.

b) Stilize bitkisel bezemeler

Stilize bitkisel motifler, tam ve yarı stilize olarak sınıflanabilir.

Tam stilize motifler, yoğun üsluplaştırma sonucu hangi bitkiyi betimlediği belli olmayan, kökeninin hayvan mı yoksa bitki mi olduğu belli olmayan motiflerdir. (Çetintaş, 2009, Yayınlanmamış Ders Notları)

- Rumi Grubu

Anadolu sanatının en çok sevilen motifi Rumilerin, bitki mi yoksa hayvansal kaynaklı mı olduğu belli olmayan motiflerden oluştuğu ama hayvansal kaynaklı (zoomorfik) kökenli olduğu yönündeki görüşler ağır basmaktadır. (Akar, Keskiner,1978)

Selçukluların Anadolu'ya gelmelerinden XIV. Yüzyılın başlarına kadar ana süsleme unsuru olan rumiler, geometrik bezemeler ve yazı ile birleşerek ya da kıvrım, dal, düğüm tomurcuk gibi yardımcı motiflerle birlikte değişik kompozisyonlarda karşımıza çıkmaktadır. (Çetintaş, 2009, Yayınlanmamış Ders Notları)

- Hatai (Hatayi) Grubu

Adını Çin Türkistan'ı olarak bilinen, 'Hatay Ülkesi' de denilen yerden alan hatai motifinin kaynağı, Orta Asya ve Uzak doğu'dur.

Yoğun stilize bu motifte, tomurcuk, çiçek, dal, yaprak ayırt edilmekle birlikte çiçeklerin ne çiçeği olduğu kesinlikle teşhis edilememektedir.

- Lotus-Palmet Grubu

Eski Mısır sanatının karakteristik motifi olan lotus, Asurlulardan Eski Yunan sanatına kadar bir çok yerde motif olarak kullanılmıştır.

Doğu sanatına Hellinstik etkiyle gelen Palmet ise Anadolu Selçuklularından itibaren Türk sanatında özellikle lotusla birlikte kullanılmıştır.

- Yarı Stilize Bitkisel Motifler

Yarı stilize Bitkisel Motifler: Belli bir üsluba yönlendirilmiş olmakla birlikte genel karakterlerini kaybetmemiş olan motiflerdir.

Stilizasyon dolayısıyla çoğu zaman bir kompozisyon içinde gördüğümüz motifin, lotus mu yoksa palmet mi olduğu kesinlikle anlaşılamamaktadır. Bazen palmet ve lotus bir bordür olarak, bazen de rumi süsleme içinde onunla birleşik olarak karşımıza çıkmaktadır.

3. Yazılı Bezemeler

En parlak gelişimini Doğu ve özellikle de İslam sanatında gösteren yazı, hat, saf dekorasyon, hatta soyut resim mahiyetinde karşımıza çıkmakta, en güzel örneklerini Türk sanatında vermektedir. (Çetintaş, 2009, Yayınlanmamış Ders Notları)

İslam sanatında önceleri **malik**, **kufi** gibi köşeli yazı kullanırken, 13. yüzyılın ortalarından itibaren **sülüs**, **nesih** gibi yuvarlak yazılar kullanılmıştır.

Türk sanatında bitkisel veya geometrik süslemenin yazı ile birleşmesinden de çok değişik görünüşte süsleme örnekleri oluşturulmuştur.

4. Figürlü Bezeme

İslam sanatının ana ilkelerinden biri figürsüzlük olmakla birlikte, Orta Asya'dan beri geleneklerini sürdüren özellikle Anadolu Selçukluları'nda daha sonra da Beylikler döneminde figür çok kullanılmıştır.

Bu figürler, insan, hayvan ve örneğin yarı insan yarı hayvan şeklindeki 'harpi', Zümrüd-ü Anka kuşu, kanatlı at, ejder ve melek gibi mitolojik efsanevi yaratıkları betimleyen şekillerdir.

5. Stilize Edilmiş Doğa Motifleri

Bulut, ay, yıldız, dağ ve ırmaklar Türk süsleme sanatında yer almıştır. (Çetintaş, 2009, Yayınlanmamış Ders Notları)

6. Sembolik Bezemeler

Hayat ağacı, nar, haşhaş, çam kozalağı, çintemani, mühr-ü Süleyman, hilal, boynuz ve nal gibi sembolik anlamlarla yüklü motiflerdir.

7. Nesneli Bezemeler

Şamdan, kandil, kılıç, bıçak, ibrik, bayrak, alem gibi ikonografik anlamı olan motiflere, 18. Yüzyıl sonrası vazo, saksı, gemi, halat, perde, fincan, cezve gibi günlük yaşamda kullanılan nesne motifleri de eklenmiştir.

8. Mimari Yapıları Konu Edinen Bezemeler

Geç Osmanlı döneminde, kalemişi, taş işçiliği, işleme tekniklerinin, tavan süslemeleri, cami, şadırvan, köşk, saray gibi mimari örneklerde kullanıldığı görülmektedir.

9. Barok, Ampir, Rokoko gibi Batı Kaynaklı Motifler

18. yüzyılda ortaya çıkan batılılaşmanın etkisiyle, Türk süsleme sanatlarına yabancı olan Batı kaynaklı unsurlar girmeye başlamıştır. Bu unsurlar fiyonk, kordela, C ve S kıvrımları, kartuşlar, püsküller, abartılı perde görünüşleri ve benzeri betimlemeleri içeren motiflerdir.

10. Manzaralar

19. yüzyılla birlikte Avrupa sanatının etkileri, Türk sanatında ağırlığını daha da hissettirmeye başlamış, seramiklerin üzerlerinde derinliği olan manzara resimleri yapılmıştır. Ayrıca manzara resimleri saray ve konakların duvarlarına çizilmiştir.

Mezar taşı süslemelerinde, ölene duyulan sevgi, saygı ve sonsuzlaştırma isteğinin bir göstergesi olarak, yukarıda bahsedilen süsleme sanatları en güzel örnekleriyle kullanılmıştır. (Çetintaş, 2009, Yayınlanmamış Ders Notları)

Ölen kişinin gömüldüğü yere mezar, baş ve ayak uçlarına dikilen taşlara da mezar taşı denmektedir. Kültürel açıdan bir toplumun kimliği, değerleri, yaşama biçimi geçmişi gibi konularda önemli birer belge olan mezar taşları, “süslemeleri açısından da süsleme sanatlarına giren ve tarihi bakımdan büyük değeri olan kaynaklardır.” (Arseven, 1973, 453)

Yatanın siyasi ve sosyal statüsüne göre şekillerde yapılan mezar taşları,

- 1.Yazısız adi mezar taşları
2. Yazısız muntazam mezar taşları
3. Yazılı düz mezar taşları
4. Musanna (Bir usta elinden çıkmış, çok süslü) mezar taşları
5. Lahidler
6. Taş ve tahta sandukalar (Arseven, 1973, 453) şeklinde sınıflandırılabilir.

“Eski Türkler’de ‘sintaş’ da (sin, Mezar demektir) denen” (Arseven, 1966, 1318) sonraları şahide olarak adlandırılan mezar taşları, Türklerin İslamiyet’i kabulünden önce ve İslamiyet’i kabul ettikten sonraki dönemlere göre başlıca iki kolda ele alınabilir.

Bu çalışmada, Türklerin İslamiyet’i kabulünden sonraki mezar taşlarına ilişkin belgeler yer almıştır.

Tarih bize çok iyi koşullarda saklanmış ancak sonraki kuşaklara aktarılma kaygısı taşımayan eserlerin durumlarını ve onların nasıl gelenek dışında kaldıklarını çok iyi göstermektedir.

Bu tespitten hareketle yüzyıllardan günümüze kadar bin bir güçlükle oluşturulmuş eserlerin ve geleneksel değerlerimizin saklanabildiği ölçüde aktarılabili liğinden çok aktarılabildiği ölçüde saklanabileceğini söylenebilir.

Bu nedenle araştırma konusu olarak belirlenen mezar taşları üzerine yapılacak olan bibliyografya çalışması, sadece belli gözlemler ve araştırmalar sonucunda elde edilmiş olan verilerin titizlikle saklanmasına değil, aynı zamanda bu veriler üstüne düşünenlerin geleneksel değerlerimize katkılarına da işaret etmektedir.

1.1 Problem Cümlesi

Türkiye’de Cumhuriyet döneminden bu yana mezar taşları üzerine yazılmış olan kitaplar, bildiriler, makaleler ve tezleri kapsayan yayınlar hangileridir?

1.1.2 Alt Problemler

Bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Bu güne kadar mezar taşları üzerine kapsamlı bir bibliyografya hazırlanmış mıdır?
2. Araştırmada, Geleneksel Türk El sanatlarında mezar taşlarına ilişkin yeni ve bütünlüklü bir bakış açısı kazandırılabilir mi?
3. Araştırmada, mezar taşlarının Geleneksel Türk El Sanatlarındaki yerini net olarak görmemizi sağlayabilir mi?
4. Araştırmada, özellikle bezeme öğeleri açısından çağdaş sanatlara kaynaklık edebilir mi?
5. Bu araştırmada mezar taşlarının genel özellikleri incelenebilir mi?

1.2 Araştırmanın Amacı

Ülkemizde mezar taşları üzerine yazılmış pek çok yayın bulunmakla birlikte bunlar süsleme özellikleri, kitabeleri ve kitabe içerikleri ya da tarihi değerleri gibi sınıflandırmalar üzerinden yazılmış olup, tüm alanları kapsayan bibliyografya çalışmasına rastlanmamıştır.

Bu nedenle Cumhuriyet döneminden itibaren her yönü ile mezar taşlarını konu alan tüm yayınları kapsayacak bir bibliyografya hazırlamak araştırmanın amacı olmuştur.

1.3 Araştırmanın Önemi

El sanatlarının bir dalı olan taş süsleme sanatı Türk İslam sanatının ana öğelerinden birini oluşturmaktadır.

Taş süsleme sanatında mezar taşları ise, İslami gelenek içinde dini figürlerin, yazıların ve sembolik anlamların bolca kullanıldığı ayrı bir yere sahiptir.

Böylesine geniş bir alanı kapsayan mezar taşlarına ait bilgilere derli toplu bir biçimde ulaşılabilmesi, bu konudaki incelemelerin daha net sonuçlar ortaya koyabilmesi ve Geleneksel Türk El Sanatlarında mezar taşlarına ilişkin var olan literatürün yeterince ve gereğince izlenemiyor olması böyle bir çalışmanın önemini ortaya koymaktadır.

1.4 Sayıtlar

a. Seçilen örneklem evreni temsil edecek niteliktedir.

1.5 Sınırlılıklar

1. Araştırma, sadece Cumhuriyet döneminden itibaren mezar taşları üzerine yazılmış kitap, makale ve tezlerin bibliyografik sınıflamasını ve sıralamasını kapsamaktadır.
2. Kümbet ve türbe biçimli mezar anıtları mimari alan konusu olduğundan bu konuda yazılmış yayınlar kapsam dışı bırakılmıştır.

3. Araştırma, sadece Türkçe yayınlarla sınırlandırılmış olup, Cumhuriyet Dönemi öncesi Osmanlıca ya da yabancı dilde yazılmış yayınları kapsamamaktadır.

4. Yapılan çalışmada da görülebileceği gibi bazı kaynakların tasnif numarası bulunmamaktadır. Bunun nedeni araştırma sırasında bazı kaynakların, bulunduğu kütüphanelerde (yeniden) düzenleme yapılıyor olması, bazılarının ise şahıslara ait dokümanlardan yararlanılarak oluşturulmasıdır.

1.6 Tanımlar

Literatür:

1. Edebiyat
2. Herhangi bir ilim dalı ile ilgili yazı ve eserlerin bütünü. (MEB yayınları, Sözlük Dizisi; 5)

Bibliyografya:

1. belli bir konuda veya muhtelif konulardaki yayınların (kitap, broşür,, makale vb.) listesi. Genellikle bu listede yazar ile eserin; tercüme ise mütercimnin adı, cilt ve baskı kaydı, basıldığı yer, yıl ve yayıncı ile sayfa adedi hakkında bilgi verir. (www.wikipedia.org. *bibliyografya*)

Mezar: Ölünün toprakta açılan çukura gömüldüğü yere mezar denir. (Arseven,1966, s. 1834)

Mezar Taşı: Mevtanın gömülü olduğu yeri göstermek üzere oraya dikilen taşlara mezar taşı denir. Tarih ve sanat bakımından orada yatanın kim olduğuna dair mühim birer vesika teşkil ederler. (Arseven,1966, s. 1834)

Sanduka: Bazı üstü kapalı türbelerde mezarın üstüne konulan taş veya tahtadan yapılmış, üzeri süslenen kapaktır.(Arseven, 1978,71)

Serpuşlar: Ölenin mesleğini tayin etmek için taşın bir kısmının yontulması ya da kitabeli taşın üzerinde açılan deliğe yerleştirilmesiyle oluşturulan kısımdır.
(Arseven, 1978, s. 1974)

Bezeme: Her hangi bir yüzeyi süslemek için düz ve kabartmalı olarak boyalı ve boyasız yapılan güzel motiflere denir. (Çetintaş, 2009, yayınlanmamış ders notları)

Bitkisel Süsleme: İslamlığın ilk yıllarından itibaren dini ve sivil mimarilerde rastlanmaktadır. Türk İslam bitkisel süslemelerinde en çok kullanılanlar, asma yaprakları, sarmaşıkları, rumi, palmet, palmiye dalları, kenger ve kıvrık dallardır. Gül, karanfil, lale, nar çiçeği, sümbül gibi üsluplaştırılmış çiçekler ve selvilerde kullanılmıştır. (Yetkin, 1956, 34)

Figür: Resim ve heykel sanatlarında insan resmi. (Akar, Keskiner,1978, 36)

Form: Şekil, biçim. (Akar, Keskiner,1978, 38)

Geometrik Süsleme: Dairenin poligonlara, üçgenlere ve başka geometrik şekillere bölünerek iç içe girmesinden birbirini tamamlayacak şekilde düzenlenmesiyle meydana gelmektedir. Kırık ve düz çizgiler, yıldız, çokgen ve öteki formların birleşmesiyle çok çeşitli kompozisyonlar oluşabilmektedir. (Mülayim, 1982, 73)

Grafitto: Çizgisel süsleme tekniği. (MEB Sözlük Dizisi:5)

Hatai: Türk Süsleme sanatının başlıca desenleri arasında en önemli türleri arasında olup çoğu kez çiçeğin kökeni belli olmayacak derecede stilize edilmiş hali(Akar, Keskiner,1978, 67)

Kompozisyon: Motiflerin bir bütün içinde düzenli olarak bir araya getirilmesi, terkip. (Akar, Keskiner,1978, 71)

Kümbet: Gömme bölümü, gövde (ziyaret) bölümü ve kubbesinin üstünde külâhı bulunan mezar anıtları için kullanılan sanat tarihi deyiimi (farsça=kubbe). (MEB Sözlük Dizisi:5)

Motif: Bir tablonun, bir figürün yahut tezyini resmin esasını teşkil eden şekil ve unsur (Akar, Keskiner, 1978, 75)

Rölyef: Mimarlıkta kil, alçı, taş gibi işlenebilir malzemelerin yüzeyinde, alçaklı, yüksekli şekiller meydana getirme. (Türkçe sözlük, 1959, 523)

Taş: Yapılarda ve anıtlarda kullanılan en eski yapı gerecidir. Yüzeyde ve çevrede çeşitli şekillerde ve bol bulunan taş, yapı malzemesi olarak insanlığın başvurduğu en eski ve en önemli bir elemandır.(Öney,1988,13)

Teknik: Bir sanat, bir bilim, bir meslek dalında kullanılan metotların tüm davranış hali. Metot, yol, yöntem. Türkçe sözlük, 1959,748)

2. YÖNTEM

2.1 Araştırmanın Modeli

Araştırmada literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Yayınların bibliyografya ve kaynakça kısımları taranmıştır. Bu çalışma esnasında künyelerin doğru olarak alınmasına raf kayıtlarının bulunabildiği kadarıyla belirtilmesine özen gösterilmiştir.

Çalışma, Başta Milli Kütüphane olmak üzere, Türk Tarih Kurumu, A.Ü. İlahiyat Fakültesi, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İstanbul Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, 9 Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 100. Yıl, Marmara, Erciyes, Fırat, Selçuk ve Mimar Sinan Üniversiteleri Kütüphaneleri ile Beyazıt devlet Kütüphanesi, Diyanet İşleri TBMM ve Kırşehir Yunus Emre Kütüphaneleri, YÖK bilgi işlem merkezi, www.ekitap.eyup.bel.tr ve şahıslara ait kaynaklardan tarama yapılarak, ulaşılabilen kaynaklar, bibliyografik açıdan incelenmiştir. Bunun yanında konuyla ilgili 2 DVD ve 20 internet erişim sitesine de çalışmada yer verilmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Türkiye'deki, mezar taşları üzerine yazılmış kitap, makale ve tezlerden oluşmaktadır.

Araştırmanın örneklemi, Milli Kütüphaneden 189, Türk Tarih Kurumu Kütüphanesinden 66, Vakıflar Genel müdürlüğü Kütüphanesinden 32, A.Ü. İlahiyat Fakültesi Kütüphanesinden 22, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesinden 15, TBMM Kütüphanesinden 10, Beyazıt Devlet Kütüphanesinden 1, Diyanet İSAM'dan 11, Bilkent Kütüphanesinden 8, 9 Eylül Ü. İlahiyat Fakültesi Kütüphanesinden 6, Gazi Ü. Kütüphanesinden 6, İ.Ü. Merkez Kütüphanesinden 19, Erciyes Ü. Kütüphanesinden 2, 100. Yıl Ü. Kütüphanesinden 2, Fırat Ü. Kütüphanesinden 2, Selçuk Ü. Kütüphanesinden 1, Mimar Sinan Ü. Kütüphanesinden 1, Kırşehir Yunus Emre Kütüphanesinden 1, YÖK bilgi işlem

merkezinden 47, şahıslara ait kütüphanelerden 13, www.ekitap.eyup.bel.tr internet sitesinden 23 kaynakla, 2 DVD ve 20 internet erişim sitesi olmak üzere toplam 493 doküman oluşturmaktadır.

Veri Toplama Tekniği

Ulaşılan araştırma merkezlerinde mezar taşları ile ilgili kaynakların künye bilgileri kütüphanelerde mevcut olan kartlar ve bilgisayar ortamında araştırılarak tasnif edilmiştir. Kaynağın önce hangi kütüphanede bulunduğu ve tasnif numarası kaydedildikten sonra yazar soyadı, yayın yılı, yayının ismi, yayınevi, ve yayınlandığı yer bilgileri bu çalışmada yer almıştır.

2.4 Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması aşamasında, çalışmaya başlanmadan önce hangi araştırma merkezlerine gidileceği planlanmış ve bu plana bağlı kalınarak tez çalışması yürütülmüştür.

Gidilen araştırma merkezlerinde mezar taşları ile ilgili kaynakların künye bilgileri kütüphanelerde mevcut olan kartlar ve bilgisayar ortamında araştırılmış, tasnif numaraları bulunan kaynaklar tek tek raflardan alınarak incelenmiştir. İncelenen kaynağın önce hangi kütüphanede bulunduğu ve tasnif numarası kaydedildikten sonra yazar soyadı, adı, yayın yılı, eser adı, yayın evi ve yayınlandığı yer bilgileri alındıktan sonra kaynakça kısmı incelenmiştir ve buradaki bilgiler olduğu gibi kaydedilmiştir. Daha sonra yazım esnasında bulunan aynı kaynaklar ayıklanmış, doğrulukları kontrol edildikten sonra teze dahil edilmiştir.

2.5 Verilerin Analizi

Toplanan veriler Kitap Künyeleri, Makale Künyeleri , Tez künyeleri , yayınlanmış bildiri künyeleri , Katalog Künyeleri ve elektronik ortamdan edinilen bilgiler sınıflandırılarak ve yazar soyadı sıralamasına göre alfabetik sırayla aşağıda belirtilen düzen içinde sıralanmış ve yazılmıştır.

Kitap Künyeleri,

B / 001 / SOYADI, Adı

Ulaşıldığı Kütüphane / Tasnif No:

Eserin adı, Yayınevi, (Yazılış ve Basılış Sayıları), Yıl, Yayın Yeri.
olarak düzenlenmiştir.

Örnek:

B / 001 / BİRSEN, Ünal

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8-14

Adana Etnoğrafya Müzesindeki Mezar Taşları, Atatürk Ü.İlahiyat Fak. Yayınları,
1999, Erzurum.

Makale (Kitap) Künyeleri,

S / 002 / SOYADI, Adı

Ulaşıldığı Kütüphane / Tasnif No:

Makalenin Adı, **Eserin Adı,** (Yazar adı, soyadı) , Yayınevi, Sayfa Sayısı, Yıl, Yayın
yeri olarak düzenlenmiştir.

Örnek:

S / 002 / SEYİRCİ, Musa

İ.Ü. Merkez Ktp. / Tasnif No: 988-1368

Afyonkarahisar Yöresi Türkmen Mezar Taşları, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, s:46,
1983, İstanbul.

Makale (Dergi) Künyeleri,

Ç / 003 / SOYADI, Adı.

Ulaşıldığı Kütüphane / Tasnif No:

Makalenin Adı, **Eserin Adı**, , Cilt No, Dergi No, Sayfa Sayısı, (Ay), Yıl, Yayın yeri olarak düzenlenmiştir.

Örnek:

Ç / 003 / ÇAY, Abdülhaluk

Milli Ktp:/ Tasnif No: 1965 SA 64

Tunceli Mezar Taşları ve Türk Kültüründeki Yeri, **Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi**, C.23, Sayı:1-2, S.153-169, 1985, Ankara

Tez Künyeleri,

B / 004 / SOYADI, Adı

Ulaşıldığı Kurum/Tez No:

Tezin Adı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans veya Doktora Tezi, Enstitü, Ana Bilim Dalı, Yıl, Üniversite olarak düzenlenmiştir.

Örnek:

B / 004 / BENLİ, Yusuf

YÖK Ulusal Tez Merkezi/ Tasnif No: 21247

Akşehir'de bulunan süslemeli Türk mezar taşları, Selçuk Ü., Sosyal Bilimler Enst. Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S:253, 1992, Konya

Ansiklopedi Künyeleri,

M / 005 / MADDE Adı

Ulaşıldığı Kütüphane / Tasnif No:

Madde Adı, **Ansiklopedi Adı**, Cilt, Sayfa Sayısı, Yayınevi, Yayın Yılı, Yayın Yeri

Olarak düzenlenmiştir.

Örnek:

M/ 005/ MEZAR

Milli Ktp. / Tez No: 1986 BD 907

Mezar, **Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi, C:16**, s:8098-8100, Milliyet Gazetesi Yayınları, 1986, İstanbul

Bildiri Künyeleri,

Çeşitli konferanslarda veya sempozyumlarda sunulmuş bildiri veya makaleleri kapsar.

Örnek:

G / 006 / SOYADI, Adı

Ulaşıldığı Kütüphane / Tasnif No:

Bildiri Adı, **Konferans veya sempozyumun adı**, Sayfa aralığı, Tarih, Yer

G /006 /GÜNAY, Vehbi

Milli Ktp./ Tasnif No: 2005 BD 5958

Bergama Örneğinde Osmanlıdan Günümüze Mezar ve Mezar Kültürü, **Sanat ve İnanç Sempozyumu Bildirileri 2**, S.251-257, 2004, İstanbul

İnternette İndirilen Makale ve Dökümanlar

E/ 007/ERİŞİM

SOYADI, Adı, **Makale İsmi**, <internet adresi > , İnternette İndirilme Tarihi

Örnek:

E/ 007/ERİŞİM

Türk Tarih Kurumu, Mezar Taşları Belgeseli, < <http://www.ttk.org.tr> >, 10/03/2009 tarihinde alınmıştır.

DVD Künyeleri,

D / 008 / DVD

Film ya da Belgeselin Adı, Süresi, Yapımcı Kurum, Tarih, Yer

Örnek:

D / 008 / DVD

**Mezar Taşları Belgeseli (Deneme Mahiyetinde Hazırlanmıştır.), 7 d., 24 Sn., T.T.K
20.09.2005, Ankara**

3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

3.1 TÜRKLERDE MEZAR GELENEĞİ

Ölünün gömüldüğü toprağa mezar, mezar yerini göstermek amacıyla dikilen taşlara da mezar taşı denir.

“iki dünya arasındaki kapı” diye düşünülen ve dünyadan göç eden insanların bıraktıkları en önemli işaretlerden biri olan mezarlar, sadece toprakla doldurulmuş tümsek arazi parçalarından değildir. Her mezar taşı mezar ve mezarlıklar ülkenin kültür ve duygularını yansıtır. Türk şehirlerinde mezarlıklar bir bakıma Türklük mühürleridir.(Doğan, 1998, 21)

Türkler, Orta Asya’daki step kültürü içinde pagan dönemlerinden itibaren mezarlarının üzerlerine, ölümlerine duydukları saygı gereği taş dikmişlerdir. İlk devirlerde mezarın yerini belirlemek için dikilen, düz ve yüksek taşlara, zamanla figüratif özellikler eklenmeye başlanmıştır.(Çetintaş, 2006, 202)

Bizde mezar taşı dikme ve mezar taşına yazı yazma adetinin ne zamandan beri var olduğu bilinmemekle birlikte mezar kültü ile ilgili ilk haberlere Çin kaynaklarında rastlanmaktadır.

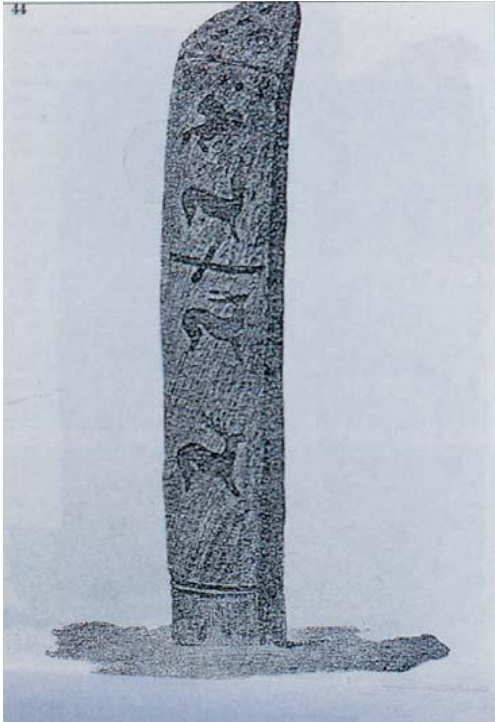
M.Ö IV-II yy’lardan kalma Noin-Ula, Pazırık, Esik Kurganları ve daha sonraki dönemlere ait Kökin bengi taşları ve balbalları, Budist Uygurların Stupaları Türk mezarlarının örnekleridir.

Mezar taşına yazı yazma geleneğine ait en eski deliller Köktürk karakterleriyle yazılmış Yenisey Abidelerinde mevcuttur.... (Doğan, 1998, 22) Bkz. Fotoğraf 1,2,3.

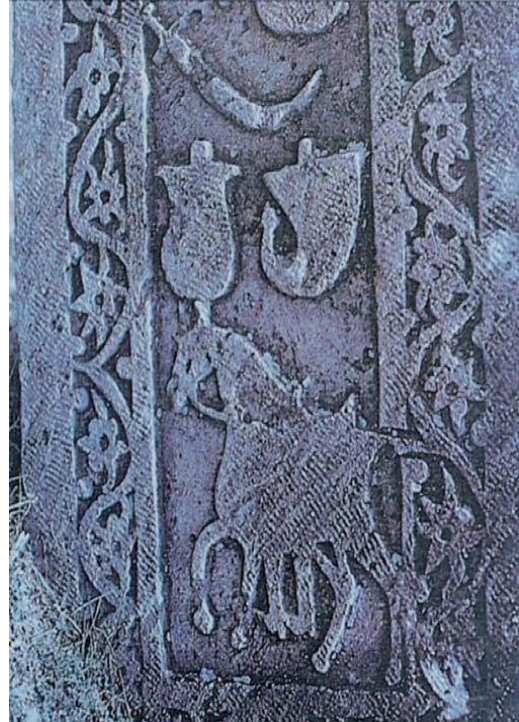
Göktürkler döneminde koç, koyun heykeli biçimli ve kadın erkek figürlü mezar taşlarıyla balbal adı verilen taşlara rastlanmakta, “Göktürkler ve Uygurlar’da Bengü veya Mengü denilen anı taşlarının üzerine ölen kahramanın adı, ünvanı, memuriyeti ile yaşı”nın yazıldığı görülmektedir. (Aslanapa, 1993, 17)

Fotoğraf 1 Koç şeklinde mezar taşı (Çoruhlu,Y., 1997, 67)

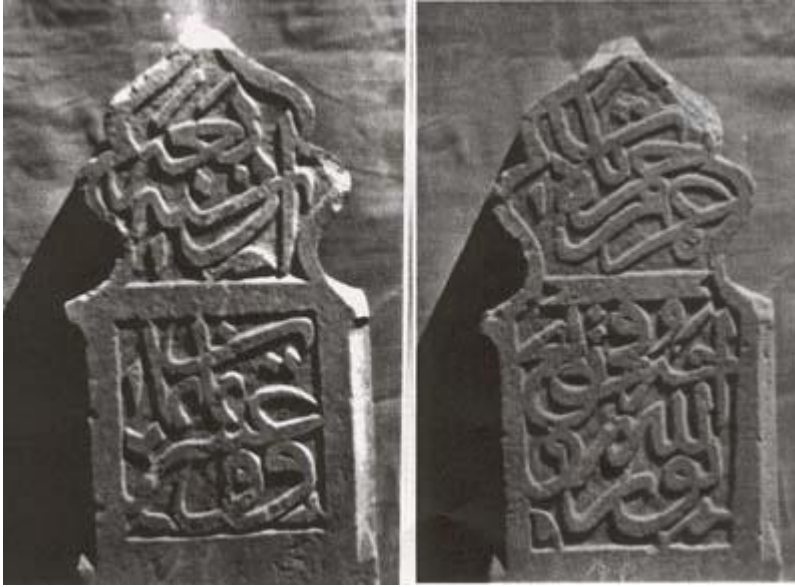

Fotoğraf 2 Turan nehri üzerinde muhtemelen mezar taşı olan taş. Göktürk devri (Çoruhlu, Y., 1997, 64)

Fotoğraf 3 Azerbaycan, Yedi Gumbaz mezarlığından mezar taşı (Çoruhlu, Y., 1997,66)

“Türklerin İslamlığı kabul edip bu yeni din içinde tamamıyla orijinal büyük bir sanat geliştirme hareketi Asya’da kurulan ilk Müslüman Türk devleti Karahanlılar” (Aslanapa, 2002, 15) döneminde kendini göstermektedir. Bu dönemde mezar taşlarında figür kullanımının azalması, dini kaynaklarda kesin bir hüküm bulunmamakla birlikte, İslamiyet’te bol süslemeli ve gösterişli öğelerin hoş karşılanmaması düşüncesine dayanmaktadır. Ancak, mezar taşlarında, İslamlık öncesi Şamanist ve Budist geleneğe ait figürlerle “İslami gelenek ahenkli bir biçimde sentezlenmiştir. (Doğan, 1998, 22) Bkz. Fotoğraf 4. Türklerin mezar taşlarındaki sembolizm anlayışı, kültürel birçok değişime paralel değişmelerle günümüze kadar sürdürülmüştür.

Fotoğraf 4 Beylikler dönemine ait mezartaşı. www.kulturvarliklari.gov.tr

Böylece, Orta Asya’dan başlayarak Anadolu, Avrupa ve Kuzey Afrika kıyılarına kadar uzanan bölgede Türk sanatının birçok eserlerinin yanında, mezar taşları da sanat ruhunun inceliğini tüm görkemiyle ortaya koymuştur.

Bir milletin geçmişiyle geleceği arasında canlı bir bağ oluşturan mezar taşları, İslamiyet sonrasında, *üzerlerindeki Arapça, Farsça ve Türkçe kitabeler, kufi ve sülüs yazının varyantları, hat sanatının önemli örneklerini oluştururlar. Bu kitabeler hat sanatı açısından taşıdıkları önemin yanı sıra, kullanılan unvan ve lakaplar*

açısından kültür tarihçilerinin ve edebiyatçıların üzerinde durması gereken birinci el kaynaklardır. (Karamağaralı, 1998, 31)

Mezar taşlarını incelerken iki grup içerisinde ele almak gerekir.

A) “Mezartaşlarını şekilleri ve üzerindeki resim ve işaretler açısından ele alan madde dili;” (Doğan, 1998, 22)

Mezar taşı üzerindeki figür, motif, işaret ve çeşitli sembolik anlatımlar bu gruba dahildir. Bkz.Fotoğraf 5-6-7

... soy damgaları, iç içe daire, yıldız gibi geometrik kompozisyonlar, hayat ağacı, haşhaş, hint keneviri, palmet-rumi ve lotuslu bitkisel motifler, aslan, tavşan, ejder gibi figürlü süslemeler ile etnoğrafya ve sanat tarihi açısından olduğu kadar kesrette vahdet, cennet, cennet bitkisi ve meyvelerinin sembollerini taşıdıkları içinde ikonografik öneme sahiptir. (Karamağaralı, 1998, 32)

Fotoğraf 5 Puşideli, üzeri rumi, hatai lale ve karanfil motifli sanduka (Doğanay, A.,1998, 265)

Fotoğraf 6 www.medeniyetimiz.com

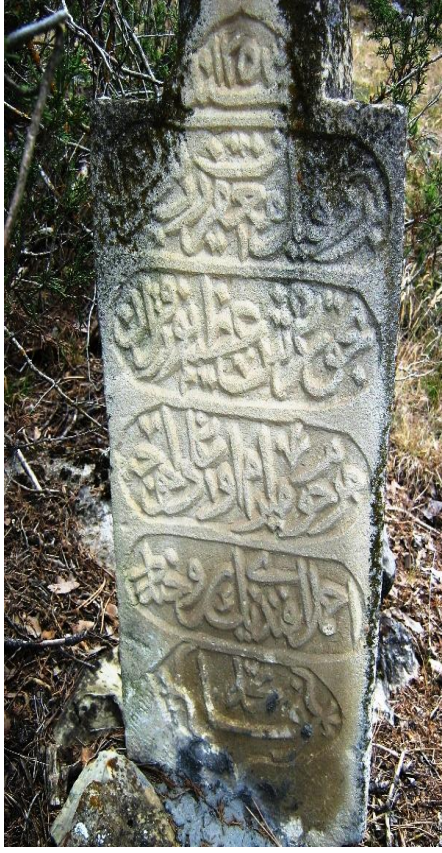
Fotoğraf 7 Yazılı ve bezemeli mezar taşı. (Çoruhlu, Y., 1997, 69)

B) “Mezar taşlarındaki kitabeleri içeren yazı dili;

- didaktik mahiyette olanlar
- Allah’a yakarıp peygamberden şefaât dileyenler,
- fatiha isteyenler,
- nasıl ne şekilde öldüğünü, başından geçenleri anlatanlar.” (Doğan, 1998, 22) Bkz.

Fotoğraf 8-9

Birer açık hava müzesi durumunda olan mezarlıklarda bulunan mezar taşları, gerek madde dili gerekse yazı dili bakımından yaşanan dönem, kültür ve topluma ait bilgileri dillendiren belgelerdir.

Fotoğraf 8 www.geocities.com/melanmezarligi **Fotoğraf 9** Çarşambalı Arif Efendi imzalı m.taşı
Kitabeli mezar taşı (Açıkgözoğlu, 1997, 202)

3.1.1 Selçuklularda Mezar Taşları

İslam ve onun bir parçası olan Anadolu Selçuklu figür sanatını etkileyen Avrasya figür üslubunun kökü, M.Ö. 7. Asırdan başlatılan ve genellikle İskit adı altında toplanan, birçoğu Türk olan, çeşitli Avrasya göçebelerinin sanatına dayanmaktadır. (Öney, 1988, 31)

Her ne kadar İslami gelenekte sadeliğe önem verilse de, Orta Asya'da görülen hayvan ve insan figürlerinin bitkisel süsleme içine karıştırılması, Anadolu Selçuklu figür dünyasında kendini hissettirmiştir. Anadolu Selçukluları 13. Yüzyılda, Siyasi üstünlüklerini kaybedip Moğol hakimiyeti altına girince, Şaman kültürüne ait sembollere dayanan figürlü kabartmaların çoğalarak kullanılmaya devam edildiği görülmektedir. (Görür, 2002, 56)

İnsan figürleri çoğu kez ellerinde, bolluk ve bereketi simgeleyen haş haş dalları ya da nar gibi bir sembol tuttukları gibi ölenin yaptığı işle ilgili bir nesnede mezar taşında yer alabilir.

Selçuklu mezar taşlarında av sahneleri, şamanizmin etkisiyle, gücü ve aydınlığı (güneşi) simgeleyen çift ya da simetrik aslan figürleri; karanlığı (Ay) temsil eden boynuzlu hayvanlar ve tavşan figürleri bolca kullanılmıştır.

Anadolu Selçuklu figür dünyasında yine gücün ve aydınlığın sembolü tek ve çift başlı kartal figürlü tasvirler oldukça yaygındır. Birçok örnekte kartallar, çift ve simetrik yerleştirilmiş, bazen karın karına bazen de sırt sırta canlandırılmıştır.

Ayrıca hayat ağacı kabartmalarında da kartal figürü ana figür olarak görülmektedir. Bkz. Fotoğraf 10

Şaman geleneğinin bir uzantısı olan ejder figürü, boğa geyik, hayat ağacı tasvirleriyle görülmekte, melek ve sfenksler, 12 hayvanlı Türk-Çin takviminde yer alan burçlar da taş süslemelerinde görülmektedir. (Öney, 1988, 32-57)

Fotoğraf 10 Çift başlı kartal. Nevşehir Belediyesi yayınları, 2003

Selçuklular devrinde görülen mezar taşlarını iki grupta ele almak mümkündür.

- 1- Biçim ve uzunlukları farklı olan yazı ve bezemelerle süslü, mezar üzerine yatay olarak yerleştirilen, sanduka- lahit tarzı taşlar,
- 2- Mezarın baş ve ayak ucuna dikey olarak konan, çeşitli yükseklik ve enlerde, üzerleri bezemeli ve kitabeli, bazen sadece baş taşı olarak kullanılan, Dikey mezar taşları. (Önder, 1970, 6)

Dikey mezar taşlarının boyu ve üzerindeki bezemeler ölenin saygınlığı, statüsüyle ve mesleğiyle ilgili bilgi verir. Saygın kişilerin mezar taşlarının uzunluğu bazen 3-4 metreyi bulmaktadır. Bkz. Fotoğraf 11-12.

Genellikle tuğla ve taştan inşa edilen Selçuklu mezar taşlarının üzerinde hayvan figürleri ağırlıkta olmak üzere bolca geometrik ve bitkisel motif kullanılmış, insan figürlü kabartmalara ve hatta ölenin mesleğine yönelik unsurlara yer verilmiştir. (Baykara, 1993, 127)

Özcan BABACAN / 09

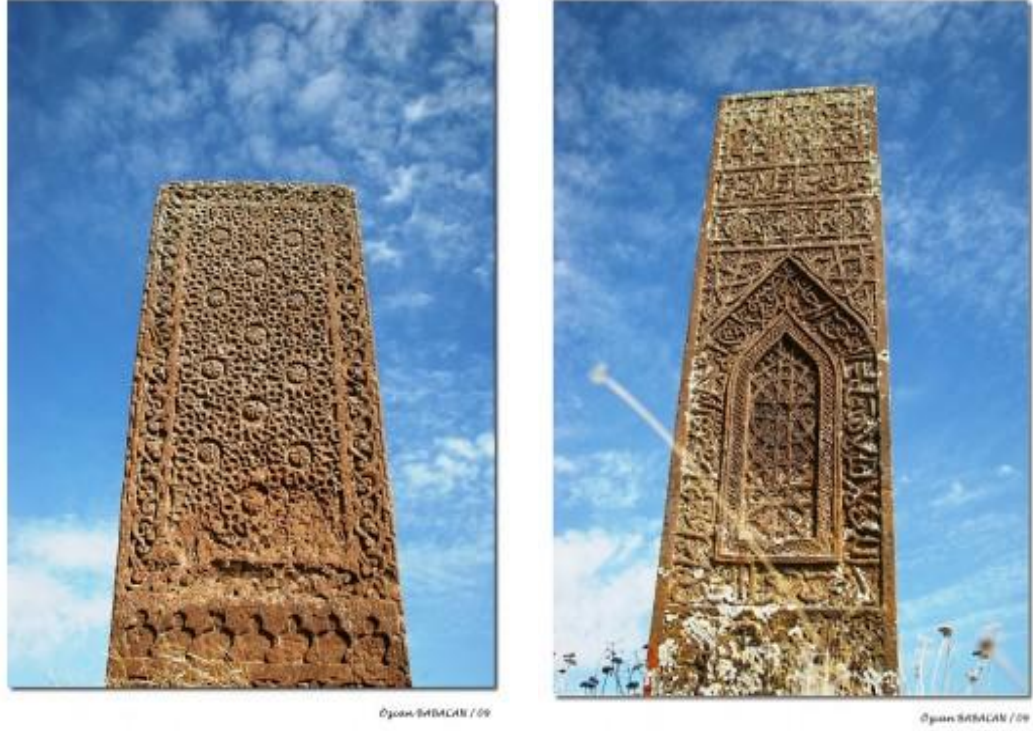
Fotoğraf 11 Ahlat Selçuklu Mezarlığı Albümü Ö. Babacan albümü, 2009

www.yurthaber.com

Fotoğraf 12 Ahlat Selçuklu mezarlığı www.yurthaber.com

Sülüs ve nesih tarzı yazıyla yazılan kitabelerin çevresi, dikey mezar taşlarında alınlıklar, rumi motiflerle bezenmiş olsa da rumi motiflerin bazen sanduka tarzı mezar taşlarında gövdenin tüm yüzeyini kapladığı görülmektedir.

Fotoğraf 13 Ahlat Selçuklu Mezarlığı Albümü Ö. Babacan albümü, 2009

Bazı Selçuklu mezar taşlarında daha sonra Osmanlı’da da geleneksel süsleme olarak kullanılacak olan kandil motifi kullanılmış, burmalı süs sütunlara yer verilmiştir. (Önder, 1970, 7–8). Bkz. Fotoğraf 13

3.1.2 Osmanlı Dönemi Mezar Taşları

Selçuklular döneminde, Anadolu’nun çeşitli yörelerinde İslamiyet’i eski gelenekleriyle birlikte yaşamaya devam eden topluluklarda görülen figürlü mezar taşı yapma geleneğinin, Osmanlılar döneminde ortadan kalktığı görülmektedir.

Onun yerine, “mezar taşlarında sembolizm, figür olarak değil ama mezar sahibinin sosyal statüsü ve cinsiyetini belirleyen, başı, boynu, gövdesi olan insan silüetleri halinde ortaya çıkmıştır.” (Çetintaş, 2007, 252)

Dolayısıyla zaman içerisinde, temel inanışlar değişmese de ortaya konan eserlerde köklü değişimlerin ortaya çıktığı söylenebilir.

Osmanlı mezarlıklarının yapısal oluşumları ve tipolojisiyle ilgili toplanmış bilgiler ışığında ;

1. Lahit Mezarlar

- a) Sandukalar
- b) Masa Lahitler

2. Pehleli Mezarlar

3. Çevirme (Çerçeveli) Mezarlar

4. Toprak Mezarlar

5. Tek Kaideli Mezar (Akıllı, 1998, 9) çeşitlerine rastlanmaktadır.

1. Lahit Mezar: “Ölüleri koymak için taştan tabut şeklinde yapılmış sanduka. Türklerde lahitler, toprak içine taşla ve ya tuğla ile örülerek yapılır. Bunların üstü ya tonozla ve ya kapak taşıyla örtülür.” (Arsevan, 1966, 1375)

a) Sanduka: “Mezar ve türbelerde ölünün gömülü olduğu yer üzerine konulan taştan veya tahtadan tabut ve ya sandık şeklinde yapılmış kısımdır.” (Arsevan, 1966, 1764)

b) Masa Lahit: İslam dininde ölünün toprağa gömülmesi şart olduğundan lahitler simgeseldir. Masa lahitler lahitler yüksek bir kaide üzene örtülen kapak taşından oluşur. Lahitlerin üstü kabartma süsleme ve yazılarla bezenmiştir.

Osmanlı döneminde, üçgen prizma biçimli ya da yarım daire kesitli kapak taşlarıyla örtülü, taş ve mermer lahitler kullanılmıştır. (Eczacıbaşı Sanat Ans. , 1997, 1089)

2. Pehleli Mezarlar: Mezar sandukalarının yan taşlarına verilen ada pehle denir. Özellikle Osmanlı döneminde bol bezemeli sandukalar bordürlü pehlelerle çevrelenmiştir. (Yeğin, 1981)

3. Çevirme (Çerçeveli) Mezarlar: Mezarın bulunduğu toprağın “kenarına çerçeve, pervaz gibi bir kısım yapılarak çevrilen duvarla” (Arseven, 1966, 391) çevirmeli ya da çerçeveli mezarlar oluşur.

4. Toprak Mezarlar: Ölünün gömüldüğü toprağa mezar denir. Toprak mezarlar, hafif tümsek toprak yığını şeklinde, yerini belli etmek için başucunda taş ya da tahta bir şahidesi olan sade mezarlardır. (Arseven, 1966,1318)

5. Tek Kaideli Mezarlar: Sadece baş taşı olan mezarlardır. “Osmanlı döneminde ölen kişinin konumunu, cinsiyetini, işini, saygınlığını baş taşlarına bakarak anlayabilmek mümkündür. (Baykara, 1993)

Son dönem mezar taşlarında natüralist anlatımın daha fazla öne çıktığı Osmanlı mezar taşlarının, Anadolu Selçukluları ve Beylikler Devri mezar taşlarına göre en bariz özellikleri daha sade ve yalın oluşlarıdır. “Osmanlı doğrudan bedeni tasvir etmek yerine, bedeni sembollerle ifade etme yolunu benimsemiştir.” (Çetintaş, 2007, 252)

Fotoğraf 15 19.Yüzyılın ilk yarısına ait mezar taşları

www.kocaelikitabeleri.com

Osmanlılar döneminde, mezar taşları şahide ismiyle adlandırılır. mezarlara baş ve ayak şahidesi olmak üzere iki mezar taşı dikilmekte, baş şahidesinde Mezar Taşı yazısı ayak şahidesinde ise daha çok süslemeler bulunmaktadır . Bkz. Fotoğraf 15

Baş taşları ilk bakışta, ayaklar veya eller çok belirgin olmasa da başı, boynu, gövdesi ile insan bedenini çağrıştırmaktadır. Özellikle boyun ve başın silüeti çok açık olarak görülmekte, Osmanlı döneminde, insanın hem maddi hem de sosyal konumunu ifade etmekte önemli bir unsur olan başlık ön plana çıkmaktadır. (Baykara, 1993, 128) Bkz. Fotoğraf 16

Fotoğraf 16 Ayak taşında servi motifi var (Barışta,1998,265)

Erkek mezar taşlarında, dikkat çeken başlıklar, sadrazam kavukları, ulema kavukları, katibi kavuklar, (1829'dan sonra) fes şeklinde görülmektedir. Kabartma başlıklara ise belli bir tarikata mensup kişilerin mezarlarında, en çok da Mevlevi ve Bektâşi mezarlarında rastlanmaktadır. Bkz. Fotoğraf 17

Fotoğraf 17 Lale motifli kavuk. Baş taşı (Doğanay, A., 1998, 267)

Mezar taşlarındaki başlıklar bir çok tarikatın özel işaretlerini içerdiği gibi, kişilerin meslekleri, meşrepleri ve sosyal statüleri hakkında da bilgi vermektedir. (Çetintaş,2006, 203)

İnce bir sanatsal zevkle oluşturulan süslemeler ile kadın mezar taşları erkek mezar taşlarından ayrılmakta, kadın mezar taşlarında, erkek mezar taşlarındaki gibi başlık bulunmamaktadır. Kadın mezar taşlarında baş taşlarının erkeklerinkinden farklı figürlerle süslendiği görülmektedir.

Ayaktaşları ise genellikle daha sade, üst tarafı sivri ya da baş taşının benzeri, süssüz veya daha az süslü taşlardır. Ancak baş taşı ile aynı biçimde bezenmiş ayak taşları da bulunmaktadır. (Çetintaş,2007, 252)

Süslemeler arasında gül, lale, sümbül, menekşe ve bahar dalları gibi çiçek motifleri bulunmakta, bu motifler İslam'daki kutsi inanışları temsil etmektedir.

Gül, Hz. Muhammed'i sembolize ederken, lale, Allah'ın birliğini, karanfil, hüznü, menekşe, tevazuyu temsil eder. (Oğuz, 1988c, 151)

Ayak şahidelerinde görülen bitki motifleri ise daha çok ağaç türleridir. En çok rastlanan ağaç figürleri, gül, hurma servi ve nardır.

Hurma ağacı yaşamın ve ölümsüzlüğün sembolü olarak, bol meyveli olması bereketi ve üremeyi, nar vahdaniyet ve ilahi kudreti, servi sabırlı ve ağır başlı olmayı, en üst dalının ucunun eğri durması, Allah karşısında boynu büküklüğü sembolize etmektedir. Bu tarz süslemelere daha çok kadın mezar taşlarında rastlanmakla birlikte erkek mezar taşlarında da görülmektedir.

(http://www.gezenbilir.com/osmanli_mezar_tasları)

Ayrıca meyve tabağı motifi ayak şahidesinden baş şahidesinin süslemesine kadar özellikle de kadın mezar taşlarında kullanılan geniş bir alanı kapsamaktadır. Bkz. Fotoğraf 18

Fotoğraf 18 Meyve tabağı motifli mezar taşı (Çoruhlu, T., 1997)

Ölümün ve yok oluşun değil, ölümsüzlüğün simgeleri, “Mezar taşlarından, tarihsel topografya ve demografi, sosyal ve idari tarih, kıyafetler ve aile yapısının geçmişi gibi insan ve yaşamına dair alanlarda bilgi edinebildiğimiz gibi, Ayrıca dil ve edebiyat tarihi hakkındaki bazı bilgileri de bu kaynaklardan edinmemiz olasıdır.” (Laqueur, 1997, 168)

Türklerin mezar taşı geleneği süsleme ve kompozisyon özellikleri açısından incelendiğinde, Selçuklu, Beylikler ve Osmanlı dönemlerinde farklılıklar göstermekle birlikte, hepsinde ortak olarak yoğun sembolleştirme ve stilizasyon eğilimi izlenmektedir. (Çetintaş, 2007, 263)

Mezar taşları, geçmişten günümüze kadar birçok değişim gösterse de, ölümün yaşamak kadar gerçek olduğunun göstergeleri olarak varlığını sürdürmektedir.

3.1.3. Cumhuriyetten Günümüze Mezar Taşları

Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinde, Batılılaşma hareketlerinin etkisiyle her alanda olduğu gibi, sanat ve mimari alanında da yabancı sanatçı ve mimarların ağırlığı kendini hissettirmeye başlamıştır.

1923 yılı Türk toplumu için rejim değişikliğinin ardından, kültürel, ekonomik, toplumsal açıdan hızlı bir değişim sürecinin başlangıcı olmuştur... Cumhuriyet ideolojisi topluma mal edilmeye çalışılmış, bunun içinde en etkin araç olan eğitim ve sanattan yararlanılmıştır.(Osma,2003, 134)

Bu nedenle, “Atatürk, devrimlerine zemin hazırlarken, manevi değerlerini, kültürümüzü, sanatımızı, koruyarak yükselecek yeni kurumların kurulmasına özen göstermiştir.” (Onuk-Akpınarlı, 2005, 31)

Cumhuriyetin kurulduğu yıllarda, plastik sanatlarda 19. Yüzyılın natüralist anlayışının sürdüğü görülmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarında bu anlayışı yansıtan başta anıt heykelleri şehir planları ve birçok mimari ürün ortaya konmuştur. (Osma, 2003, 136)

Mimari ve sanat alanındaki bu gelişmeler, mezartaşı geleneğine de yansımış, mezar taşları, batılılaşmanın etkisiyle Selçuklu ve Osmanlı formundan çok farklı şekillerde yapılmaya başlanmış ve “anıt mezar mimarisi kendini göstermiştir.” www.arkitera.com. Bkz. Fotoğraf 19

Fotoğraf 19 Anıtkabir, Kayalı, M., 2007

Günümüzde, mezarın başına taş dikilmesi, testiyle su bırakılması gibi eski Anadolu gelenekleri yöresel farklılıklar göstermekle birlikte bugün de sürmektedir. (Arseven, 1966, 1216) Ancak mezar taşları yapımında ne yazık ki geçmişteki sanatsal özellikler ortadan kalkmış, mezarlıklar hemen hemen aynı birkaç form içinde birbirlerinin tekrarı taşlarla dolmuştur.

Fotoğraf 20 Günümüz mezarlarına bir örnek. Kayalı, M. 2009, Karşıyaka Mezarlığı

Batı kültürünün etkisi, teknolojinin gelişmesi, endüstriyel ürünlerdeki artış, el sanatlarının önemini giderek azaltmış, insanları, daha pratik ve ucuz ürünlere yöneltmiştir. Böylece, çoğu zaman, “sanatsal bir değer taşımayan birbirine benzer , betonarme yapılar ortaya çıkmıştır.” (Eczacıbaşı Sanat Ans., 1997)

Küreselleşen dünyada ülkelerin kendi ulusal kimlikleri, kültürleri ekonomik açıdan yozlaşmakta ve yok edilmektedir... Cumhuriyet devrimlerinin temel ilkelerinden 50’li yıllarda uzaklaşarak ortaya çıkan genel yozlaşmanın halk sanatını etkilediği bilinmektedir. (Onuk-Akpınarlı, 2005, 35)

Günümüz mezar geleneğinin de bu durumdan nasibini aldığını söyleyebiliriz.
Bkz. Fotoğraf 20

Bu günkü duruma rağmen, Kültürel mirasımızın devamını sağlayan, Türk insanın yaratıcılığının, ruh gücünün değerli birer örnekleri, önemli birer maddi kültür unsuru olan mezar taşlarının korunması, konservasyonu ve rekonstrüksiyonu konusunda bir takım sorunlarla karşılaşmakla birlikte, mezar taşları günümüzde de kayıt altına alınmamış birçok bilgiye kaynaklık etmekte, Türk toplumunun kimlik belgeleri olarak varlığını sürdürmektedir.

4. BULGULAR

4.1 MEZAR TAŞLARI BİBLİYOGRAFYASI

-A-

A / 0001 / ACAR, Gevher

Milli Ktp. / Tasnif No: 1973 SA 152

Medeniyetin Göstergesi Mezarlıklar, **Yapı**, (242), S.74-79, İst. Yapı end.Merk.,1973, İstanbul

A / 0002 / ACAR, M. Şinasi

TBMM Ktp. / Tasnif No: 20041913

Gelimli Gidimli Dünya : Ünlü Hattatların Mezarları, Gözde yayınevi, S.127, 2004, İstanbul

A / 0003 / AÇIKGÖZ, Namık

Marmara Ü. Merkez Ktp. / Tasnif No: NB1880. T9/A35

Datça Mezar Taşları ve Kitabeleri, Balıkaşiran Yayınları, S.183, 2005, Muğla

A / 0004/ AÇIKGÖZOĞLU, Ahmet, Sacit

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 42150

Eyüp Sultan Civarında İmzalı Mezar Taşı Kitabeleri, Marmara Ü., Sosyal Bilimler Enst., Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.121, 1995, İstanbul

A / 0004/ AÇIKGÖZOĞLU, Ahmet, Sacit

[http:// ekitap. eyup.bel.tr](http://ekitap.eyup.bel.tr)

Eyüp Sultan'da Ketebeli Mezar Taşları, Tarihi Kültürü ve Sanatıyla II. Eyüp Sultan Sempozyumu (9-11 Mayıs 1997) S.202-205, Eyüp Belediyesi, 1997, İstanbul

A / 0005/ AÇIKGÖZOĞLU, Ahmet, Sacit

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / Tasnif No:-

İmzasız Bir Sami Efendi Mezar Taşı, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla II. Eyüp Sultan Sempozyumu** (8-10 Mayıs 1998) S.325-327, İlahiyat Belediyesi, 1998, İstanbul

A / 0006 / AÇIKGÖZLÜ, Sacit

Milli Ktp. / Tasnif No: 1998 AD 7746

Hattat Sami Efendinin Mezar Taşı Kitabeleri, **Geçmişten Günümüze Mezarlık Kültürü ve İnsan Hayatına Etkileri Sempozyumu II**, S:128-139, Mezarlık Vakfı, 1998, İstanbul

A / 0007 / ADEMOĞLU, Beyhan

Marmara Ü. Merkez Ktp. / Tasnif No: 736.5/A228

Karacaahmed 7. Ada Mezar Taşları, Marmara Ü. Sosyal Bil. Ü., İlahiyat ABD, Y.Lisans Tezi, S. 286, 2002, İstanbul

A / 0008 / AHLAT Mezar Taşları

Vakıflar Gn. Md. Ktp: / Tasnif No: 976.5

Ahlat Mezar Taşları,(Beyhan Karamağaralı), **Ansiklopedisi, C.8**, S.208-218, Yeni Türkiye Yay., 2002, Ankara

A / 0009 / AHMED, Tevhid

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SA 70

Akşehir`de Rumeli Fatihi Şehzade Süleyman Paşa`nın Kerimesi Mezarı, **Türk Tarih Encümeni**, Sayı:44, S.65-92, 1947, İstanbul

A /0010 / AKAR, Azade

T.T.K. Ktp.

Eski Türk Mezar Taşı Süslerine Dair, **Sanat Dünyamız**, Sayı 2, Yıl 1, S.12-21, T.T.K., Yapı Kredi Bankası Yay., Eylül, 1974

A / 0011 / AKAR, Azade

TTK Ktp. / Tasnif No: 7294-VI 1977

Yüzyıllar Boyunca Mezar Yazıtlarında Süslemeler, **Atatürk Konferansları, VI**,
TTK Yayınları, S: 286, 1977, Ankara

A / 0012 / AKAR, Azade

Vakıflar Gn. Md. Ktp.

Tezyini Sanatlarımızda Vazo Motifleri, **Vakıflar Dergisi**, Sayı:VIII., S. 267-271,
1969, Ankara

A / 0013 / AKAR, Azade

T.T.K. Ktp. / Tasnif No: AII 7294- 6, a

Yüzyıllar Boyunca Mezar Yazıtlarında Süslemeler, **Atatürk Konferansları, 1973-1974**, VI, S. 73-78, T.T.K Yay., 1977, Ankara

A / 0014/ AKARSU, Kamil

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 330

Celvetiye Tekkelerinde Bulunan Mezar Taşları Ve Kitabeler, Gazi Ü. Sosyal
Bilimler Enst. Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S:259, 1985, Ankara

A / 0015/ AKILLI, Hüseyin

Milli Ktp. / Tasnif No: 1998 AD 7746

Edirne Osmanlı Mezarlıklarının Restorasyon Ve Konservasyon Işığında
Değerlendirilmesi, **Geçmişten Günümüze Mezarlık Kültürü Ve İnsan Hayatına
Etkileri Sempozyumu**, Mezarlık Vakfı, 1998, İstanbul

A / 0016 / AKILLI, Hüseyin

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.V. 8621

Gevaş Tarihi Türk Mezarlığında Yok Olma Durumunda Olan Bir Mezarın Onarımı,
VIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı, (28 Mayıs - 1 Haziran 1990, Ankara),
S.323-349, Anıtlar ve Müzeler Gn. Md.,1991, Ankara

A / 0017 / AKINCI, Sırrı

Milli Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 250

4 Mezar Taşı, 4 Hikâye (İdris- i Bitlisi-Tahir Paşa-Ayas Paşa-Rasim Efendi), **Hayat Tarih Mecmuası**, Sayı:10, 55-57,1969, İstanbul

A / 0018/ AKINCI, Sırrı

Milli Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 250

Bir Mezar Taşının Hatırlattıkları: Estergon Fatihi Lale Mehmet Paşa, **Hayat Tarih Mecmuası**, Y.7, C.1, Sayı:3, S.48-49, 10/1968, İstanbul

A / 0019 / AKINCI, Sırrı

Milli Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 250

3 Mezar Taşı 3 İlim Adamı, **Hayat Tarih Mecmuası**, Y.6, C.1, Sayı:2, S.76-79, 1970, İstanbul

A / 0020 / AKPINARLI, K. Kâni

Milli Ktp. / Tasnif No: 1937 AD 447

Zagnos Paşa Ahfadına Ait Bazı Mezar Taşları **I Kaynak**, (72), S. 571-573; (73), S. 588-591, 1939, Balıkesir

A / 0021 / AKPINARLI, H. Feriha

Taş İşlemeciliği, Kırım El Sanatlarının Dünü v e Bugünü, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yay., s. 284-289, 2005, Ankara

A / 0022/ AKSEL, Malik

Milli Ktp. / Tasnif No: 1967 AD 4298

Dini Resimler, Elif Yayınları, 1967, İstanbul

A / 0023 /AKSEL, Tibet

T.T.K. Ktp. / Tasnif No: B.I ,1289,a

Yenikapı Mevlevihanesi Haziresi TTK, **İslam Dünyasında Mezarlıklar ve Defin Gelenekleri**, C.1, S.223-281, 1996, Ankara

A / 0024 / AKSEL, Tibet, -IŞIN, E.-YELKENCİ, D

Milli Ktp. / Tasnif No: 1983 AD 5683

‘Stlea Turcicae’ VIII Yenikapı Mevlevihanesi Haziresi, **İslam Dünyasında Mezarlıklar Ve Defin Gelenekleri**, C.1, S. 223-281, TTK, 1996, Ankara

A / 0025/ AKSOY, Mustafa

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SB 27

Türk Cumhuriyetlerinde ve Türkiye’de Halı, Kilim Ve Mezar Taşlarındaki Damgalar, **Türk Yurdu**, Y.21, sayı:171, S.62-73, ank. Türk Ocağı, 2001, Ankara

A / 0026/ AKTEPE, M. Münir

Milli Ktp. / Tasnif No: 1970 SA 430

İzmir’e Ait Bazı Kitabeler Ve Notlkar, **Tarih Dergisi**, C.XIV, Sayı:129, S.57-80, İ.Ü.Ed.Fak Yay.,1964,İstanbul

A / 0027 / AKTUĞ, Fatma Nur

Ankara İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8/AKT.O

XIII-XVI.Yüzyılda Bursa Mezartaşları, Ank.Ü.İ.F.Türk-İsl.San.Tar.ABD, Lisans Tezi, S.32, 1981, Ankara

A / 0028 / ARBAŞ, Hamit

Milli Ktp. / Tasnif No: 1983 SA 15

Çanakkale Yalı Camii Haziresi Mezar Taşları, **Arkeoloji ve Sanat tarihi Dergisi**, Y.12, Sayı: 2, S.1-23, Ege Ü. Ed. Fak., 2003, İzmir

A / 0029 / ARBAŞ, Hamit

Milli Ktp. / Tasnif No: 1983 SA 15

Divan Edebiyatı Müzesindeki Bir Grup Mezar Taşı, **Arkeoloji ve Sanat tarihi Dergisi**, Y.11, Sayı:2,S.1-12, Ege Ü. Ed. Fak., 2001, İzmir

A / 0030 / ARSEVEN, C. Esat

T.T.K Ktp. / Tasnif No: B 4255-3

Türk Mezarları, **Sanat Ansiklopedisi**, C.III, S.1317-1318, MEB Basımevi, 1950, İstanbul

A / 0031 / ARSLAN, Ayşegül

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 205568

Edirne Üç Şerefeli Camii Hazinesi Mezar Taşları, Yayınlanmamış Y. Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi ABD, Y.Lisans tezi, S.529, 2007, Ankara

A / 0032 / ARSLAN, Aşlı Sağıroğlu

TBMM Ktp. / Tasnif No: 20052664

Kayseri Zamantı Irmağı Çevresindeki Bezemeli Mezar Taşları, Develi Belediyesi Kültür Yay., 2005, Kayseri

A / 0033/ ARSEVEN, Celal Esat

T.T.K Ktp. / Tasnif No: B 4255

Mezar Taşı, **Sanat Ansiklopedisi, C.III**, S.1318, Maarif Matbaası, 1983, İstanbul

A / 0034 / ARSLAN, Aşlı (Sağiroğlu)

Milli Ktp. / Tasnif No: 2007 AD 10298

Develi İlçesindeki Bezemeli Mezar Taşları, Develi Belediyesi, 2007, Develi-Kayseri

A / 0035 / ARSLAN, Muhammet

Atatürk Ü. Türkiyat Araştırmaları Enst. Ktp.

Iğdır Karakoyunlu'da El Motifli Mezar taşları, **Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi**, Sayı:40, S.209-232, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü, 2009 , Erzurum.

A / 0036 / ARTUK, İbrahim

Milli Ktp. / Tasnif No: 1947 AD 1292

Artukoğlu Emir Balak ve Mezarı, **Belleten**, Sayı 41, C:XI, S:127-135, TTK Y., 1947, Ankara

A / 0037 / ARTUK, İbrahim

Milli Ktp. / Tasnif No: 1970 AD 2407

Mardin’de Akkoyunlu Hamza’nın Mezarı, **Belleten**, Sayı 134, C:XXXIV, S: 56-63, TTK Y.,1970, Ankara.

A / 0038 / ARTUK, İbrahim

Milli Ktp. / Tasnif No: 1973 SB 311

Artukoğlu Belekin Mezarı, **Tarihten Sesler**, C.2, Sayı.17-18, S.38-40, 9/1944, Ankara

A / 0039 / ASARKAYA, H.

Milli Ktp. / Tasnif No: 1934 AD 1171

Tarihsel Araştırmalar: Tokat Mezarlıkları, **Yeni Tokat**, (52), S.18-19, Tokat Halkevi, 01.02.1936, Tokat

A/ 0040 / ASLANAPA, Oktay

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A III 154

Tezyinat, **Türk Sanatı**, S. 24-30, İ.Ü. Ed.Fak. Yay., No:627, İstanbul

A / 0041 / ASLANAPA, Oktay

Milli Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 125

Bursa Yenişehir’inde Reyhan Paşanın 734 Tarihli Mezar Taşı Ve Lahdi, **Sanat Tarihi Yıllığı**, (1969-1970), Sayı:3, S.59-67, İ.Ü. Ed. Fak. Yay.,1970, İstanbul

A/ 0042/ ATABEYLİ, Naci

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SA 103

Bir Tetkik Gezisi Bursa Kaza Ve Köylerinde Arkeolojik Eserler, **Uludağ**, 25. Sayı(1/1940) S. 45-48; 26. Sayı (3/1940), S. 51-61; 27. Sayı (5/1940), S.48-56, Bursa Halkevi, 1940, Bursa

A / 0043 / ATABİNEN, R. Saffet

T.T.K.Ktp. / Tasnif No: AI 9399

Mezarlarımız, **Türkiye Turing Otomobil Kurumu Belleteni**, Sayı:75, S.14, 1948, İstanbul

A / 0044 / ATACAN, Veysel

TBMM Ktp. / Tasnif No: 20012482

Rize Hemşin yöresi Osmanlı mezar taşları ve kitabeleri, Türk halk kültürünü araştırma ve tanıtım vakfı, 2001

A / 0045 / ATEŞ, İbrahim

Vakıflar Gn. Md. Ktp.

Ölüm ya da Ölümsüzlüğe Göç, **Vakıflar Dergisi**, 19. Sayı, 1989, Ankara

A / 0046 / ATİS, Mediha

Milli Ktp. / Tasnif No: 1973 SB 306

Şair Fitnat Ve Tek Partili Rejimin İmtiyazlı Gedikli Alimi İ. Hakkı Uzunçarşılı, **Tarih Hazinesi**, Y.1, Sayı.12, 37/1951, S. 580-585, 620, Ülkü Kitap Yurdu, 1973, İstanbul

A / 0047 / AYANOĞLU, Fazıl

Atatürk İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 360.05

Tahrib Edilen Eski Eserler Serisi Lütü Efe Mezarı, **Vakıflar Dergisi**, Sayı:9, S.261-264, 1971, Ankara

A / 0048 / AYANOĞLU, Fazıl İsmail

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / Tasnif No: 345/3705/12

Fatih Devri Ricali Mezar Taşları Ve Kitabeleri, **Vakıflar Dergisi**, Sayı: IV,S.193-208, 1958, Ankara

A / 0049 / AYANOĞLU, Fazıl İsmail

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / Tasnif No: 345/3705/4

Vakıflar İdaresince Tanzim Ettirilen Tarihi Makbereler, **Vakıflar Dergisi**, Sayı: II, S.399-405, 1942, Ankara

A / 0050 / AYANOĞLU, Fazlı İsmail

Milli Ktp. / Tasnif No: 1973 SB 306

Türk Tarih Vesikalarından: Eşsiz Mezar Taşları, **Tarih Hazinesi**, (12), 598-60, Ülku Kitap Yurdu, 1951, İstanbul.

A / 0051 / AYDAY, Cedide

Ankara İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8/AYD.G

Gebze'de Bulunan Osmanlı Dönemi Mezar Taşları, Lisans Tezi, Ank.Ü.İ.F.Türk-İsl.San.Tar.Abd, S.49, 2001, Ankara

A / 0052 / AYDOĞAN, Ali

Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 736.5

Cumhuriyet Devri Manzum Mezar Taşı Kitabeleri, Darü'l-Kütübi'l-Garbiyeti'l-Küt. (60 il mezârlığı, 572 kitâbe), Mezarlıklar Vakfı; İslam Araştırmaları, S.247, 1999, İstanbul

A / 0053 / AYDOĞDU, Günnur

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 63263

Amasya Mezar Taşları, Gazi Ü., Sosyal Bilimler Enst. Sanat Tarihi ABD, Yüksek Lisans Tezi, S. 270, 1997

A / 0054 / AYDOĞAN, Ali

Milli Ktp. / Tasnif No: 2000 BD 2777

Türkiye'de Mezârlık Ziyâretlerim Ve Cumhuriyet Devri Manzum Mezârtaş Kitâbeleri, Mezarlıklar Vakfı, 1999, İstanbul

A / 0055 / ASLANAPA, Oktay

Milli Ktp. / Tasnif No: 1989 Ad 2698

Türk Sanatı, C.1, S.65-98; C.2, S.121-143, Remzi Kitapevi, 1989, İstanbul

A / 0056 / AYVERDİ, E. Hakkı

T.T.K. Ktp. / Tasnif No: B I 2648

Osmanlı Mimarisinde Çelebi ve II. Sultan Murad Devri, (1451-1481), C.II,

Baha Matbaası, 1972, İstanbul

A / 0057 / AYVERDİ, E. Hakkı

T.T.K. Ktp. / Tasnif No: B I 2035-1

Avrupa'da Osmanlı Mimari Esreleri (Romanya-Macaristan) C.I, S. 47, 51-52,

135, 203-207, 222, 224-226, 479, 510, 573-574, İstanbul Fetih Cemiyeti, 2000,

İstanbul

A / 0058 / AZAK, Gürbüz

Gazi Ün. Merk. Ktp. / Tasnif No: Nk1465aza 1993

3000 Türk Motifi, 302 S. Azak Yayınları, 1993, İstanbul

-B-

B / 0059 / BACQUE, Grammont ve Diğerleri

Milli Ktp. / Tasnif No: 1985 SA 11

Tarihsel Kaynak Olarak Osmanlı Mezarlıkları, Uygulanan Yöntemler ve
Bilgisayarda Yapılabilecek İşlemler, **Erdem**, C. 6, 16, S. 210-214, Atatürk Kültür
Dil Ve Tarih Yüksek Kurumu, 1990, Ankara

B / 0060 / BAHADIR, Hüseyin Avni

İ.Ü Ed. Fak. Ktp.

Bakırköy Kabristanı Eski Mezar Kitabeleri, İstanbul Ün., Ed Fak., Tarihi ABD,
Basılmamış Lisans Tezi, S.150, 1966, İstanbul

B / 0061 / BALBAY, Mustafa

Bilkent Ün. / Tasnif No: Ds 247.Y42b35 2000

Yemen Mezarlığı, Cumhuriyet Kitabevi, S:204, 2000, İstanbul

B / 0062/ BAKIRER, Ömür

Milli Ktp. / Tasnif No: 2000 BD 3941

13. ve 14. Yüzyıllarda Anadolu Mihrabları, Türk Tarih Kurumu, 2000, Ankara

B / 0063 / BAKIRCI, Naci

Mevlevi Mezar Taşları, Rumi Yayınlar, 2006, Konya

B / 0064 / BALCI, Naci

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 87285

**İç Anadolu Bölgesindeki Mevlevi Mezar Taşlarında Görülen Dekoratif Sanatlar
ve Semboller**, Selçuk Ü. Sosyal Bilimler Enst., Sanat Tarihi ABD, Doktora Tezi,
S.400,1999

B / 0065/ BALCI, Naci

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 17407

İç Anadolu Bölgesindeki Mevlevi Mezar Taşlarında Görülen Dekoratif Sanatlar ve Semboller, Selçuk Ü. Sosyal Bilimler Enst., Sanat Tarihi ABD, Yüksek Lisans tezi, S.113, 1991

B / 0066 / BALCI, Hülya Nurcan

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.2/BAL.K

Kilis Canbolat Paşa (Tekke) Camii Hazinesindeki Mezar Taşları,

Ank.Ü.İ.F.Türk-İsl.San.Tar.Abd, Lisans Tezi, S.VI; 102, 2008, Ankara

B / 0067 / BALCIGİL, Osman

Milli Ktp. / Tasnif No: 1984 SB 53

Mezar Taşında Simgeleşen İnançlar, **Tarih ve Toplum**, C.4, Sayı:19, S.66-67,

İletişim Yay. 1985, İstanbul

B / 0068 / BALMAN, Vahap

Türkiye Diyanet Vakfı İ S A M Ktp. / Tasnif No: 392/BAL.M

Mezar Sesleri : Geçmişten Günümüze Mezar Taşı Kitabeleri, Balman Yayıncılık,

S.275, Ankara

B / 0069 / BARIN, Sevgihan

İ.Ü Ed. Fak. Ktp.

XV-XVI. Yüzyıllarda Edirne Mezar Taşları, İstanbul Ün., Ed Fak., Sanat Tarihi

ABD, Basılmamış Lisans Tezi, S.108, 1982, İstanbul

B / 0070 / BARIŞTA, Ö., Hatice

Milli Ktp. / Tasnif No: 2005 AD 3289

Göynük Akşemseddin Türbesi Haziresindeki Bitkisel Bezemeli Kadın Mezar Taşları,

VI. Ortaçağ Ve Türk Dönemi Kazı Sonuçları Ve Sanat Tarihi Sempozyumu (8-

10 Nisan 2002) 2002, Kayseri

B / 0071 / BARIŞTA, Ö., Hatice

T.T.K. Ktp. / Tasnif No: AII 8555

Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk Mezar Taşlarında Bazı Takı Tasvirleri, **XIII. Türk Tarih Kongresi**,(04-08 Ekim 1999), C. **III**, Kısım II, S.1309-1313- 18 Resim, T.T.K. Yay. 2002, Ankara

B / 0072 / BARIŞTA, Ö., Hatice

T.T.K. Ktp. / Tasnif No: A.VI 0729-3, c

Konya İnce Minareli Medrese Müze'sindeki 15-16. Yüzyıl Sembolik Lahitlerden Örnekler, **XII. Türk tarih kongresi bildirileri, (12-16 Eylül 1994)**, C.3, s.1073-1077, TTK, 1999, Ankara

B / 0073 / BARIŞTA, Ö., Hatice

Vakıflar Gn. Md. Ktp.

XVI. Yüzyıl Taş İşlemeciliği Süsleme Temalarına İstanbul'dan Bazı Örnekler, **Vakıflar Dergisi**, Sayı:26, S.335-346, Vakıflar Gn. Md. Yay., 1997, Ankara

B / 0074 / BARIŞTA, Ö., Hatice

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Eyüp'ta Bazı Çocuk Mezar Taşları, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla I. Eyüp Sultan Sempozyumu** (09-11 Mayıs 1997) S.172-180, Eyüp Belediyesi, 1997, İstanbul

B / 0075 / BARIŞTA, Ö., Hatice

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

İstanbul Eyüp Sultan Cafer paşa türbesi kazısı ve bitkisel bezemeli mezar taşları üzerine, Tarihi Kültürü ve Sanatıyla IV. Eyüp Sultan Sempozyumu (05-07 Mayıs 2000) S.252-277, Eyüp Belediyesi, 2000, İstanbul

B / 0076 / BAŞ, Ufuk

Milli Ktp. / Tasnif No: 1982 SB 58

Eski İzmir'de Bir Mezarlık, **Bilim Birlik Başarı**, Sayı.37, S.21-24, Yaşar Holding A.Ş., 1983, İzmir

B / 0077 / BAŞAR, Zeki

Milli Ktp. / Tasnif No: 1973 AD 1351

Erzurum'da Eski Mezarlıklar ve Resimli Mezar Taşları, **Atatürk Üniversitesi Tıp Dergisi**, Atatürk Ü. Tıp Fak. Yay, No:21, 1973, Erzurum

B / 0078 / BAŞAR, Zeki

Erciyes Üniversitesi Kayseri İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8

Erzurum'da Eski Mezarlıklar ve Resimli Mezar Taşları, Sevinç Matbaası, S.146, 1973, Ankara

B / 0079 / BAŞARAN, Cevat

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.IV/9109

Bayramiç-Kızılköy'de Bulunmuş Bir Mezar Kabartması, Türk Tarih Kurumu, S.467-477, 3 Resim, 1986, Ankara

B / 0080 / BAŞKAN, Seyfi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1997 BD 756

Karamanoğulları Dönemi Konya Mezar Taşları, Kültür Bakanlığı Y., 1996, Ankara

B / 0081 / BAŞKAN, Seyfi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1984 SB 12

Konya Selçuklu Çağı Mezar Taşları, **Ankara Sanat Rehberi, C.19**, Sayı:218, S.10-11, 1984, Ankara

B / 0082 / BAŞKAN, Seyfi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1974 SB 101

Ahlat Mezar Taşları, **Sanat Dünyamız, C.14**, Sayı:37, S.56-73, 1988, İstanbul

B / 0083 / BAŞKAN, Seyfi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1980 SA 26

Başlangıcından 14. Y.Yıla Sonuna Kadar Anadolu Mezar Taşları ve Karamanoğlu Devri Konya Mezar Taşları Üzerine Bir İnceleme, **Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi**, Sayı: 67, S.203-215 Ağustos 1990, İstanbul

B / 0084 / BACQUÉ-Rammont, Jean-Louis

Milli Ktp. / Tasnif No: 1973 SA 152

İstanbul Mezarlıklarından Osmanlı Toplumuna Bakış, **Yapı**, (146), S.48-55,İst. Yapı End. Merk., 1994, İstanbul

B / 0085 / BACQUÉ-Rammont, Jean-Louis- Aksel, Tibet

TTK Ktp. / Tasnif No: B. I 1294

Türk İslam Dünyasında Defin Gelenekleri Hakkında Uluslar Arası Bir Kaynakça Denemesi, **İslam Dünyasında Mezarlıklar Ve Defin Gelenekleri**, TTK Yayınları, C.2, S. 211-256, 1996, Ankara

B / 0086 / BAYKAL, Kâzım.

Milli Ktp. / Tasnif No: 200 ALF U

Fatih`in Hocalarından Molla İlyas ve Bursa`daki Mezarı, **Uludağ**, (76), S.16-17, 1946 –17, Bursa

B / 0087 / BAYKARA, Tuncer

Milli Ktp. / Tasnif No: 1994 BD 815

Asya Türk Kültürünün Bir Unsuru Olarak Mezar Taşı, **X. Vakıf Haftası Kitabı**, S.127-130,Vakıflar Genel Md., 1993, Ankara

B/ 0088 / BAYRAK, M. Orhan

TBMM Ktp. / Tasnif No: 99001396

Türbeler sözlüğü, Mezarlıklar Vakfı, 1988, İstanbul

B / 0089 / BAYRAK, M. Orhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1984 SB 53

Eski mezar taşları, **Tarih ve Toplum**, C.4, sayı:19, s.22-24, 1985, İstanbul

B / 0090 / BAYRAK, Merve

Ankara İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8/BAY.T

Tirebolu'da Bulunan Osmanlı Dönemi Mezar Taşları, Ank.Ü.İ.F.Türk-İslam
San. Tarihi Abd, Lisans Tezi, S.II; 65, 2008, Ankara

B / 0091 / BEKTAŞOĞLU, Mustafa

Milli Ktp. / Tasnif No: 1969 SC 6

Ruhları Okuyan Taşlar: Mezar taşları, **Diyanet**, (125), S.64-67, 2001, İstanbul

B / 0092 / BENLİ, Yusuf

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 21247

Akşehir'de bulunan süslemeli Türk mezar taşları, Selçuk Ü., Sosyal Bilimler
Enst. Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S:253, 1992, Konya

B / 0093 / BERK, Süleyman

TBMM Ktp. / Tasnif No: 20070173

Zamanı Aşan Taşlar : Zeytinburnu'nun Tarihi Mezar Taşları : Envanter,
Merkez Efendi Mezarlığı. Dedeler Mezarlığı, Takkeci İbrahim Ağa Camii
Haziresi, Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yay., S.352, 2006, İstanbul

B / 0094 / BERK, Süleyman

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Eyüp Sultan Sınırları İçerisinde Hattat Mustafa Rakım'a Ait Mezar Taşı Kitabeleri,
Tarihi Kültürü ve Sanatıyla III. Eyüp Sultan Sempozyumu (28-30Mayıs 1999)
S.243-249, Eyüp Belediyesi, 2000, İstanbul

B / 0095 / BERKLİ, Yunus

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 210543

Erzurum ve Erzincan Çevresindeki Koyun, Koç ve At Biçimli Mezar Taşları ve
Sanat Tarihindeki Yeri, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü , Sanat
Tarihi ABD, Doktora tezi, S.482, 2007

B / 0096 / BEYGU, A. Şerif

İ.Ü Merkez. Ktp.-

Ahlat Kitabeleri, 104 Sayfa, Hamit Matbaası, 1932, İstanbul

B / 0097 / BİLGET, N. Burhan

Gazi Ün. Merkez Ktp. / Tasnif No: NA6177BİL 1993

Sivas Anıt Mezarları, 53 S. : Res, Plan., T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları ; 1446.

Sanat-Sanat Tarihi ; 26-28, 1993, Ankara

B / 0098 / BİÇİCİ, Hür, Kamil

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 145388

Manisa Gördes'te Bulunan Osmanlı Dönemi Süslemeli Mezar Taşları, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi ABD, Yüksek Lisans Tezi, S.854, 2004

B / 0099 / BİÇİCİ, Hür, Kamil

Milli Ktp. / Tasnif No: 1970 SB 582

Cumhuriyet Dönemi (1929-61) Gördes'in Geleneksel Süslemeli Mezar Taşlarından Bazı Örnekler, A.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, Y.47, Sayı:1, s.169-196, 2006, Ankara

B / 00100 / BİÇİCİ, Hür, Kamil

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Eyüp Sultan Mehmet Vusûli Efendi Türbesi Haziyesi, **Kültürü ve Sanatıyla III.**

Eyüp Sultan Sempozyumu (28-30 Mayıs 1999) S.490-501, Eyüp Belediyesi, 2000, İstanbul

B / 0101 / BİRSEN, Ünal

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8-14

Adana Etnoğrafya Müzesindeki Mezar Taşları, Atatürk Ü.İlahiyat Fak. Yayınları, 1999, Erzurum

B / 0102 / BİTLİS Ahlat'taki Türk devri Yapıları

Vakıflar Gn. Md. Ktp./Tasnif No:-

Bitlis Ahlat'taki Türk devri Yapıları (Celili Arslan), **Ansiklopedisi, C.8, S.92-99,**
Yeni Türkiye Yay., 2002, Ankara

B / 0103 / BOYRAZ, Şeref

Türkiye Diyanet Vakfı İ S A M Ktp. / Tasnif No: 726.8/BOY.T

Türkiye'de Mezar Taşı Sözleri, Akçağ, S.255, 2003, İstanbul

B / 0104 / BÜLBÜL, Süleyman

100. Yıl Ü. Ktp. / Tasnif No: 291/ARK/MS/B87v

Van Gölü Havzası Türk Mimarisinde Figürlü Bezeme, 1995 100. Yıl Ü. Sos. Bil
Enst. Arkeoloji Ve Sanat Tarihi ABD, Basılmamış Y. Lisans Tezi, 11s., Res., 27cm,
1995, Van

-C - Ç-

C / 0105 / CANDAR, Avni

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.II/2673

Eminlik Mezarları, Ulus Matbaası, S.11, 1935, Ankara

C / 0106 / CANTAY, Tanju

Milli Ktp. / Tasnif No: 1985 SA 11

İstanbul'un Kırık Gemi Direkli Mezarları, **Erdem Dergisi**, C.3, Sayı:9, S.849-851,
Atatürk Kültür Dil Ve Tarih Yüksek Kurumu, 1987, Ankara

C / 0107 / CANYURT, Filiz

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 205570

**Kastamonu Şehri İsmail Bey Külliyesi, Saray Camisi, Hep Kebirler Camisi,
Muafferiddin Gazi Türbesi Hazirelerinde Bulunan Mezar Taşları**, Gazi Ü.
Sosyal bil. Enst., Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.246, 2007, Ankara

C / 0108 / CENGİZ, Ömer

9 Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8

İskece Kavala'da Bulunan Mezar Taşları Ve Kitabeler, Dokuz Eylül Ü., İlahiyat
Fak. İslam Sanatları ABD, Lisans Tezi, S.75,1999, İzmir

C / 0109 / CERAN, ZİYA

Milli Ktp. / Tasnif No: 1984 SB 53

En Son Bulunan Belgelere Göre Nasrettin Hoca'nın Kızına Ait İki Mezar Kitabesi,
Türk Folklor Araştırmaları, C.9, Sayı:192, S.3807-3809, 7/1965, İstanbul

C / 0110 / CEYLAN, Veysel

Ank. Ü. İlahiyat Fak. Ktp. / Tasnif No:736.5/CEY.M

M. Yusuf Akyurt'un Okuduğu Mersin Tarsus ve Adana Kitabeleri, S. V-61, A.
Ü. İlh. Fak., Türk-İslam San.Tarihi ABD, Yüksek Lisans, 2003, Ankara.

Ç / 0111 / ÇAĞDAŞ, Cevdet

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.III/7993

Kıbrıs'ta Osmanlı Devri Mezarları; Mezar Taşları, Ayyıldız Matbaası, S. 335-344, 1971, Ankara

Ç / 0112 / ÇAĞLITÜTÜNCÜGİL, Ersel

Milli Ktp. / Tasnif No: 2000 BD 1141

Kemalpaşa ve Çevresindeki Türk İslam Esreleri II. Bildiriler (Hamamlar, Çeşmeler ve Bazı Mezar Taşları), **Kemalpaşa Kültür ve Çevre Sempozyumu** (3-5 Haziran 1999) S.193-230, 1999, İzmir

Ç / 0113 / ÇAKAR, Gülşen

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 207279

Bursa Emir Sultan Mezarlığındaki 18. Ve 19.Yüzyıl Mezar Taşları, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.575, 2007

Ç / 0114 / ÇAL, Halit

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

İstanbul Eyüp'teki Erkek Mezar Taşlarında Başlıklar, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla III. Eyüp Sultan Sempozyumu** (28-30Mayıs 1999) S.206-225, Eyüp Belediyesi, 2000, İstanbul

Ç / 0115 / ÇAL, Halit

TTK Ktp. / Tasnif No: A.VII 1085-2, 2a

“Orhun Anıtları 2000 Yılı Kazısı: Karakuş Tasvirli Sembolik Lahit” **XIV. Türk Tarih Kongresi (9-13 Eylül Ankara)** Kongreye Sunulan Bildiriler, C.3, S.525-550, TTK, 2005, Ankara

Ç / 0116 / ÇAL, Halit

TTK Ktp. / Tasnif No: A.VII 4261, a

Erzincan Çayırılı Eşme Pınar Köyü Mezar Taşları, **Sanat Tarihi Araştırmaları, Prof. Dr. Haşim Karpuz'a Armağan**, S.125-154, Kıvılcım Kitapevi, 2007, Kayseri

Ç / 0117 / ÇAL, Halit

TTK Ktp. / Tasnif No: A:VII 0833, a (bildiri özetleri)

Urfa Şehri Mezar Taşları, **XV. Türk Tarih Kongresi**, (11-15 Eylül 2006),
Yayımlanmamış Bildiri.

Ç / 0118 / ÇAL, Halit

TTK Ktp. / Tasnif No: A VI 9512

Kastamonu Mezarları Mezar Taşlarının Genel Durumu, **2. Kastamonu Kültür Sempozyumu Bildirileri**, (18-20 Eylül 2003), S. 611-626, Kastamonu Valiliği, 2005, Kastamonu

Ç / 0119 / ÇAL, Halit

TTK Ktp. / Tasnif No: B. I 4766-10

Kastamonu Müzesindeki Türk Mezar Taşları, **Konya Kitabı X, Prof Dr. R. Arık ve Prof Dr. O. Arık'a Armağan**, S.199-224, İpekyolu Konya Ticaret Odası, 2007, Konya

Ç / 0120 / ÇAL, Halit

Vakıflar Gn. Md. Ktp.

“Göynük (Bolu) Şehri Mezar Taşları, **Vakıflar Dergisi**, Sayı: 30, S. 307-395,
Vakıflar Gen Md., 2007, Ankara

Ç / 0121 / ÇAL, Halit- Çal, Özlem

Kastamonu Atabey Gazi Camisi ve Türbesi Hazirelerindeki Mezar Taşları,
Kastamonu Valiliği, Fersa Matbaası, 140 Sayfa, Eylül 2008, Ankara

Ç / 0122 / ÇAM, Nusret

Milli Ktp. / Tasnif No: 1998 AD 7746

Türk Mezar Ve Türbelerinin Özellikleriyle İlgili Bazı Düşünceler, **Geçmişten Günümüze Mezarlık Kültürü ve İnsan Hayatına Etkileri Sempozyumu**, (18-20 Aralık), S.63-71, Mezarlıklar Vakfı, 1998, İstanbul

Ç / 0123 / ÇAY, Abdülhaluk

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 711

Anadolu'da Türk Damgası Koç-Heykel-Mezar Taşları Ve , **Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi**, Türk Kültürünü Araştırma Enst., S.XI+194+49, 1983, Ankara

Ç / 0124 / ÇAY, Abdülhaluk

Milli Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 64

Tunceli Mezar Taşları ve Türk Kültüründeki Yeri, **Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi**, C.23, Sayı:1-2, S.153-169, Türk Kültürünü Araştırma Enst., 1985, Ankara

Ç /0125 / ÇAYCI, Ahmet- Ürekli, Bayram

Milli Ktp. / Tasnif No: 1992 SA 42

Dediği sultan Haziresindeki Mezar Taşları, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**,Y.10, Sayı: 25, S.359-401, 2003, Konya

Ç / 0126 / ÇAYIRDAĞ, Mehmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1985 AD 1594

Kayseri'de Selçuklu ve Beylikler Dönemine Ait Bazı Kitâbe Ve Mezartaşları, **Tarih Dergisi**, Prof. Dr. M.C. Şahabettin Tekindağ Hatıra Sayısı, C:XXXIV(1984), S:495-532, İ.Ü. Yayınları, 1984, İstanbul

Ç / 0127 / ÇAYIRDAĞ, Mehmet

T.T.K. Ktp. / Tasnif No:

Son Eratnalı Sultan II. Mehmed'in Mezar Taşı, **Belleten**, T.T.K, Sayı.266, C.XXIII, s. 109-116, 2009, Ankara

Ç / 0128 / ÇEÇENER, Besim

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A I 9399

Üsküdar Mezarlıkları Türbe Ve Hazireleri, **Türkiye Turing Otomobil Kurumu Belleteni**, Y.49, Sayı:328, S.18-22, 9-10/1975, İstanbul

Ç / 0129 / ÇELİK, Çiğdem

Van 100. Yıl Ü. Ktp. / Tasnif No: 652/ARK/MS/Ç33b

Bitlis Güroymak'taki Tarihi Mezar Taşları, Yüzüncü Yıl Üniversitesi , Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji ve Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.114, 1998, Van

Ç / 0130 / ÇERKEZ, Murat

<http://ekitap.eyup.bel.tr>.

Eyüp Sultan Mezar Taşlarında Kandil Motifleri, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla III. Eyüp Sultan Sempozyumu** (28-30 Mayıs 1999) S.338-365, Eyüp Belediyesi, 1999, İstanbul

Ç / 0131 / ÇELİK, Adem

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 745.5-30

Erzurum Mezarlıkları Ve Asri Mezarlığı, Lisans Tezi, Atatürk Ü.İlahiyat Fak., S.66, Erzurum

Ç / 0132 / ÇELİK, Gülersoy

Milli Ktp. / Tasnif No: 1962 SB 349

İstanbul Tarihinin Mezar Taşları, **Türkiye Turing Otomobil Kurumu Belleteni**, sayı:49/328, s.2,1975, İstanbul

Ç / 0133 / ÇELİKKOL, Ahmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 2000 SB 298

Kula'da Karamanice Mezar taşları, **Popüler Tarih**, 5(58), S.16-17, E.Naci Başerdem, 2005, İstanbul

Ç / 0134 / ÇETİNTAŞ, Burak

Milli Ktp. / Tasnif No: 1994 SB 96

'Eskiden Buraları Hep Mezarlıktı' Ayaspaşa Mezarlığı, **Toplumsal Tarih**, Türkiye Ekon. Ve Top. Tar. Vakfı, Sayı:132, S.90-95, 2004, İstanbul

Ç / 0135 / ÇETİNTAŞ, Burak

Milli Ktp. / Tasnif No: 1994 SB 96

Osmanlı Ressamlar Cemiyeti Marifetiyle Yaptırılan İki Mezar Taşı, **Toplumsal Tarih**, (133), S.102-105, 2005, Türkiye Ekonomik Toplumsal Tarih Vakfı, 1994, İstanbul

Ç / 0136 / ÇETİNTAŞ, Burak

Bilkent Ün. Ktp. / Tasnif No:Na9330.T92 B55 2009

1453'ten 1928'e Kadar İstanbul'da Gömülmüş Türk Denizcilerinin Mezar Taşları, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, 2009, İstanbul

Ç / 0137 / ÇETİNTAŞ, Vildan

Milli Ktp. / Tasnif No: 2006 AD 10827

Anadolu Mezar Taşlarında Görülen Hayvan Figürleri Üzerine Bir Araştırma, **Denizli 1. El Sanatları Kongresi**, 10-12 Mayıs 2006, Pamukkale Ü. Meslek Yüksek Okulu, Denizli

Ç / 0138 / ÇETİNTAŞ, Vildan

TTK Ktp. / Tasnif No: A VII 4380, 3,a

Osmanlı Dönemi Sivas Mezar Taşları Üzerindeki Süsleme Ve Kompozisyon Özellikleri, **Osmanlılar Döneminde Sivas Sempozyumu Bildirileri (21- 25 Mayıs 2007)**, C.III, S.251-264, Sivas Valiliği İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü, 1000 Temel Eser Serisi, No:9, 2007, Sivas

Ç / 0139 / ÇETİNTAŞ, Vildan

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

İstanbul Eyüp Sultan Hazreti Halid Türbesi Hazire'sinde Yer Alan Mezar Taşları Konulu Tezlerin Değerlendirilmesi, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla III. Eyüp Sultan Sempozyumu** (28-30Mayıs 1999) S.372-379, Eyüp Belediyesi, 2000, İstanbul

Ç / 0140 / ÇOKTAN, Ekrem

Marmara Ü. Merkez Ktp. /Tasnif No: 736.5/Ç682

Karacaahmet 9. ada mezar taşı kitabeleri, Marmara Ü. Sosoyal Bil. Ü., İslam tarihi ve sanatları ABD, Y. Lisans Tezi, 1996, İstanbul

Ç / 0141 / ÇORUHLU, Tülin

Vakıflar Gn. Md. Ktp.

Eyüp Sultan Ve Çevresindeki Hazirelerde Bulunan Mezar Taşlarında Kase İçinde Meyve Tasvirleri, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla II. Eyüp Sultan Sempozyumu** (8-10 Mayıs 1998) S.103-117, Eyüp Belediyesi, 1998, İstanbul

Ç / 0142 / ÇORUHLU, Tülin

Milli Ktp. / Tasnif No: 1980 SB 163

Askeri Müzedeki Yeniçeri Mezar Taşları, **İlgi Dergisi**, Sayı:73, S.25-30, 1993, İstanbul

Ç / 0143 / ÇORUHLU, Tülin

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Eyüp Sultan Ve Çevresindeki Hazirelerde Bulunan Hançerli Lahitler ve Taş Sandukalar, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla I. Eyüp Sultan Sempozyumu** (9-11 Mayıs 1997), S.43-59, Eyüp Belediyesi, 1997, İstanbul

Ç / 0144 / ÇORUHLU, Yaşar

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Orta Asya'dan Anadolu'ya Lahit Veya Taş Sandukalarda Görülen Hançer-Bıçak Tasvirlerinin Sembolizmi, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla I. Eyüp Sultan Sempozyumu** (9-11 Mayıs 1997), S.60-70, Eyüp Belediyesi, 1997, İstanbul

Ç / 0145 / ÇORUHLU, Yaşar

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Eyüp Sultan Ve Çevresindeki Mezar Taşlarında Görülen Kase İçinde Meyve Tasvirlerinin Sembolizmi, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla II. Eyüp Sultan Sempozyumu** (8-10 Mayıs 1998) S.118-127, Eyüp Belediyesi, 1998, İstanbul

Ç / 0146 / ÇORUHLU, Yaşar

İÜ Merkez Kütüphanesi / Tasnif No:-

Ordu'nun Mesudiye İlçesi, Kale Köyü'nde Bir Türkmen Kalesi, Mezar Taşları ve Üç Mezar Anıtı, s:81-136,s:36,(1995-2000), **Tarih Araştırmaları Dergisi**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.

Ç / 0147 / ÇORUHLU, Yaşar- Tülin

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

İstanbul'da Bulunan Gemici Denizci Mezar Taşlarına Dair Bir Değerlendirme,
Tarihi Kültürü ve Sanatıyla IV. Eyüp Sultan Sempozyumu (5-7 Mayıs 2000)
S.76-89, Eyüp Belediyesi, 1998, İstanbul

-D-

D / 0148 / DAĞLIOĞLU, Hikmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1981 SA 107

Mezar Folkloru, **Türk Folklor Araştırmaları**, (341), S.8177-8179, Kültür Bk., Folk. Araş. Dairesi, 1977, İstanbul.

D / 0149 / DAĞLIOĞLU, Hikmet Turhan

T.T.K Ktp. / Tasnif No: B/4032

Edirne Mezarları, **Türk Tarih Arkeologya ve Etnografya Dergisi**, Sayı:3, S.164-192, TTK, Devlet Basımevi., 1936, İstanbul

D / 0150 / DAĞLIOĞLU, Hikmet Turhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1957 SB 253

İstanbul Mezarları II, **Yeni Türk Mecmuası**, Sayı:29, S.1844, Eminönü Halkevi, 1935, İstanbul

D / 0151 / DAĞLIOĞLU, Hikmet Turhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1957 SB 253

Mezarlar Ve Mezar Örnekler, **Yeni Türk Mecmuası**, Sayı:34, S.2178, Eminönü Halkevi, 1935, İstanbul

D / 0152 / DAĞLIOĞLU, Hikmet Turhan

T.T.K Ktp. / A II 6332-a

Sanat Bakımından Mezarlar ve Mezar Taşları ve Karacaahmet Mezarlığı, **Milletlerarası 1. Türk Sanatları Kongresi**, S.120-139, T.T.k Yay., 1962, Ankara

D / 0153 / DAĞLIOĞLU, Hikmet Turhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1973 SB 311

Mezarlarımız ve Mezar Taşlarımız, **Tarihten Sesler**, Say.3, S.13-18, 1943, Ankara

D / 0154 / DAĞLIOĞLU, Hikmet Turhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1961 SB 46

Balıkesir Mezarları, **Kaynak**, Sayı:25, S.521-527, Balıkesir Halkevi, 1935, Balıkesir

D / 0155 / DAĞLIOĞLU, Hikmet Turhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SA 103

Bursa Mezarları, **Uludağ**, Sayı:53-54, S. 23, Bursa Halkevi, 1942, Bursa

D / 0156 / DANIK, Ertuğrul

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.V/2932

Koç ve At Şeklindeki Tunceli Mezar Taşları, **Türk Kültürü Araştırmaları**, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., S.104,1990, Ankara

D / 0157 / DAŞ, Ertan

T.T.K Ktp.

Çeşme Mezarlığındaki Mimari Tasvirli Mezar Taşları, **Sanat Tarihi Dergisi**, C.VIII, S. 21-32, Ege Ü., 1996, Bornova/İzmir

D / 0158 / DAŞ, Ertan

Milli Ktp. / Tasnif No:1997 BD 1268

Foça Osmanlı Mezarlığındaki Tasvirli Mezar Taşları, **Geçmişten Günümüze Foça (1996)**, Uluslararası Sempozyum, S.61-68, Foça Bel.,1997, Ankara

D / 0159 / DEMİR, Çetin

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 219972

Tokat Erenler Tarihi Mezarlığı ve Mezar Taşları, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.212, 2008

D / 0160 / DEMİRİZ, Yıldız

Vakıflar Gn. Md. Ktp.

Piyale Paşa Türbesi ve Lahitleri Üzerine Bir Araştırma, **Vakıflar Dergisi**, Sayı:13, S.387-424, Vakıflar Gn. Md., 1981, Ankara

D / 0161 / DİYERBEKİRLİ, Nejat

Milli Ktp. / Tasnif No: 1963 BD 510

Artukoğullarına Ait Olması Muhtemel Bir Mezar Taşı, **Türk Sanatı Tarihi Araştırma ve İncelemeleri, I**, S: 575-577, İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Türk San'atı Tarihi Enstitüsü, 1963, 1969, İstanbul

D / 0162 / DİYARBEKİRLİ, Nejat

Milli Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 64

Türkler'de Mezar Yapısı ve Def'in Merasimleri, **Türk Kültürü Araştırmaları**, (1-2), S.53-61, 1990, Ankara

D / 0163 / DEMİRBİLEK, Ramazan

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8-14

İstanbul Karacaahmet ve Eyüp Mezarlıklarındaki Bazı Mezar Taşları, Atatürk Ü., İlahiyat.Fak., Lisans Tezi, S.82, 1999, Erzurum

D / 0164 / DEMİRİZ, Yıldız

Milli Ktp. / Tasnif No: 1984 SB 53

Karamanlıca Epigrafiyasına Katkı: Eskişehir'de Karamanlıca Bir Mezar Taşı Kitabesi, **Tarih ve Toplum**, (66), S.36-37, İletişim yay., 1990, İstanbul

D / 0165 / DEMİREL, Feray

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 218685

Besni mezar taşları, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.154, 2008

D / 0166 / DEMİROĞLU, Tefik

Milli Ktp. / Tasnif No:1960 SB 115

Ak ve Karakoyunlu Mezarlarındaki Koç Heykelleri, **Yedigün**, İstanbul, Sayı:2, S. 778, 1948, İstanbul.

D / 0167 / DOĞAN, İsmail

Milli Ktp. / Tasnif No: 1990 AD 2413

Malatya Mezar Taşlarının Dili, **Battal Gazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu II.**, (Malatya, 19-21.10.1987), S.118-123,1998, İnönü Ü., Malatya

D / 0168/ DOĞANAY, Aziz

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 37068

Erken Osmanlı Bursa Türbelerinde Tezyinat, Marmara Ü., Sosyal Bilimler Enst. Türk İslam Sanatı ABD, Y. Lisans Tezi, S.135, 1994

D / 0169 / DOĞANAY, Aziz

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 111030

Klasik Devir İstanbul Hanedan Türbelerinde Tezyinat, Marmara Ü., Sosyal Bilimler Enst. Türk islam sanatı ABD, Doktora Tezi, S.482, 2002

D / 0170 / DOĞANAY, Aziz

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 111251

İlk Devir Osmanlı İstanbul Türbelerinde Mimari Plastik Ve Tezyinat, Marmara Ü., Sosyal Bilimler Enst. Türk İslam Sanatı ABD, Doktora Tezi, S.322, 2002

D / 0171 / DOĞANAY, Aziz

[http:// ekitap.eyup.bel.tr](http://ekitap.eyup.bel.tr)

Eyüp Sultan Camii Civarındaki Bazı Mezarların Naturalist Üslupta Klasik Devir Süslemeleri, **Tarihi Kültürü Ve Sanatıyla II. Eyüp Sultan Sempozyumu** (8-10 Mayıs 1998) S.261-267, İlahiyat Belediyesi, 1998, İstanbul

D / 0172 / DOĞANAY, Aziz

[http:// ekitap.eyup.bel.tr](http://ekitap.eyup.bel.tr)

Eyüp Sultan Haziresi Ve Civarındaki Kabir Bezemelerinde Görülen Benek (Çintemani, Körkle, Moncuk) Nakışı Üzerine, **Tarihi Kültürü Ve Sanatıyla IV. Eyüp Sultan Sempozyumu** (5-7 Mayıs 2000) S.340-349, Eyüp Belediyesi, 2000, İstanbul

D / 0173 / DOSTER, Yüksel

İ.Ü Ed. Fak. Ktp.

Maçka Mezarlığı Kitabeleri, İstanbul Ün., Ed Fak., Tarihi ABD, Basılmamış
Lisans Tezi, S.56, 1965, İstanbul

D / 0174 / DURAN, Remzi

T.T.K. Ktp.

Ayasuluk Kitabeleri, **I. Uluslar arası Geçmişten Günümüze Selçuk** (4-6 Eylül
1997) Ege Ü. İzmir Araştırma ve Uygulama Mer., S.367-373, 1998, İzmir

D / 0175 / DURAN, Remzi

T.T.K Ktp.

Osmanlı Devri Mimarlık Abidelerinde Tezyini Unsur Olarak Nevruz Çiçeği Motifi,
XIII. Türk Tarih Kongresi (04-08 Ekim 1999), **C.III**, II. Kısım, S.1247, T.T.K
Yay., 2002, Ankara

D / 0176 / DURU, Yusuf

Milli Ktp. / Tasnif No. 1970 BD 232

Baraj Gölü Çevresi Dokuma Sanatları, XV+63 Sayfa, S.33-36, **ODTÜ Keban**
Projesi , **Seri:2**, T.T.K Basımevi, 1969, Ankara

D / 0177 / DVD

T.T.K Mezar Taşları Belgeseli (Deneme Mahiyetinde Hazırlanmıştır.), 7 d., 24 Sn.,
20.09.2005, T.T.K

D / 0178 / DVD

Milli Ktp./Tasnif No: Dv 1994 AD 102Malazgirt Zaferinin 900. yıldönümü [...]
Selçuklu Devri Anadolu Çini ve Ahlat Mezataşları, 1971,

-E-

E / 0179 / EFE, Nuray, Behiye

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 42094

**Mezar Taşlarında Plastik Düzen (Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Haziyesi
Üzerine Bir Araştırma)**, Marmara Ü., Sosyal Bilimler Enst., Sanat Tarihi ABD, Y.
Lisans Tezi, S.79, 1995

E / 0180 / ELDEM, Halil

Milli Ktp. / Tasnif No: 2001 AD 3022

Trabzon'da Osmanlı Kitabeleri, Trabzon Belediyesi, 2001, Trabzon

E / 0181 / ELKER, Selahattin

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / 345/3705/4

Kitabelerde Ebced Hesabının Rolü, **Vakıflar Dergisi**, Sayı: III, S.17-26, 1942,
Ankara

E / 0182 / ELİTEZ, N. Gülgün

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 53454

Türk Mezar Taşlarında Bitki Motifleri, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü., Sosyal
Bilimler Enst., Y. Lisans Tezi, S. 107, 1996

E / 0183 / ERDAL, Gültekin

Marmara Ü. Merkez Ktp. / Tasnif No: 736.5/E66

Sultan II. Beyazıd Cami Haziyesindeki Mezar Taşlarının Sanatsal İncelenmesi,
Marmara Ü. Sosyal Bil. Enst., Resim-İş Ana Sanat Dalı Grafik Eğitimi Sanat Dalı,
Y. Lisans Tezi, 1998, İstanbul

E / 0184 / ERDEMİR, Yaşar

Türkiye Diyanet Vakfı İ S A M Ktp. / Tasnif No: 726.2/ERD.S

Sırçalı Medrese: Mezar Anıtları Müzesi, Konya Valiliği İl Kültür Md., Sayı:37,
S.143, 2002, Konya

E / 0185 / EREN, Naci

Milli Ktp. / Tasnif No: 1970 SB 246

Antalya Müzesinde Bulunan Eski Türk Mezar Taşları, **Türk Etnografya Dergisi**,
Sayı:17, S.115-133, 1982, Ankara

E / 0186 / ERGUN, Sadettin Nüzhet

TBMM Ktp. / Tasnif No: 71003702

İstanbul'da Medfun Meşahire Ait Mezar Kitabeleri, 24 sayfa+ 33 Resim, Remzi
Kitaphanesi, 1932, İstanbul

E / 0187 / ERİMİŞ, Işıl

İ.Ü Ed. Fak. Ktp.

15.-16. Yüzyıllarda İstanbul İli İçindeki Mezar Taşları, İstanbul Ün., Ed Fak.,
Sanat Tarihi ABD, Basılmamış Lisans Tezi, S.386, 1978, İstanbul

E / 0188 / ERİŞİM

Bitlis Kent Haber, <<http://www.tayproject.org/haberarsiv20078.html>>,
adresinden 21.08.07 tarihinde alınmıştır.

E / 0189 / ERİŞİM

UĞURLUEL, Talha, Osmanlı Mezar Taşlarının Dili,

< <http://www.ihvanforum.org/tarihe-ayna/58639-osmanli-mezar-taslari-genis-ve-resimli-anlatim> > 15.01.08 tarihinde alınmıştır.

E / 0190 / ERİŞİM

SÖYLEMEZ, Haşim,

< <http://kocaelikitabeleri.wordpress.com/category/makaleler-12> > Aksiyon,
adresinden 09.04.09 tarihinde alınmıştır.

E / 0191 / ERİŞİM

ABDAL, Kumral, Mezarlıklar sessiz tanıklar, < <http://www.islamiforum.com> >
adresinden 09.04.09 tarihinde alınmıştır.

E / 0192 / ERİŞİM

ÇOMU, Hüseyin, Osmanlı Mezar Taşlarının Dili,

< <http://lalebahcesi.blogspot.com> > adresinden 03.12.08 tarihinde alınmıştır.

E / 0193 / ERİŞİM

BAYIR, Kemal, Hazireler, < <http://www.diaturkiye.com/forum> > adresinden

03.12.08 tarihinde alınmıştır.

E / 0194 / ERİŞİM

< <http://www.os-ar.com/> > adresinden 25.11.08 tarihinde alınmıştır.

E / 0195 / ERİŞİM

İki Hayat Arasındaki Köprünün İşaretleri: Mezar Taşları,

< <http://www.tesetturforum.biz> > adresinden 09.04.09 tarihinde alınmıştır.

E / 0196 / ERİŞİM

Tarihi Kültürü ve Sanatıyla Eyüp Sultan Sempozyumu Tebliğler Seçme Metinler

< <http://www.ilahiyat.bel.tr/icerik/368/1229> > Türkçe.html adresinden 02.10.07 tarihinde alınmıştır.

E / 0197 / ERİŞİM

Zamanı Asan Taslar < <http://www.milligazete.com.tr/haber/> >

adresinden 09.04.09 tarihinde alınmıştır.

E / 0198 / ERİŞİM

USAL, Ahmet, Edirne Tarihi Kültürü, < <http://www.edirnevdb.gov.tr/kultur/pdf/> >

adresinden 20.12.08 tarihinde alınmıştır.

E / 0199 / ERİŞİM

Kültür Araştırmaları Derneği, Bülten

< <http://www.kulturad.org/images/bulten> > Adresinden 24 Mart 2006

tarihinde alınmıştır.

E / 0200 / ERİŞİM

Mezarlıklar Meşhurlar

< <http://www.bilinmeyendiyarbakir.com/.html> > Adresinden 17 Nisan 2009 tarihinde alınmıştır.

E / 0201 / ERİŞİM

BİÇİCİ, H. Kamil, Gördes'te Bulunan Mimarî Bezemeli
Mezar Taşı İşçiliğinden Bazı Örnekler

< <http://yordam.manas.kg./ekitap> > 20 Nisan 2009 tarihinde alınmıştır.

E / 0202 / ERİŞİM

Osmanlı araştırmaları bibliyografisi, < <http://www.akademiktarih.com> >
Adresinden 17 Nisan 2009 tarihinde alınmıştır.

E / 0203 / ERİŞİM

Mezar Taşları, < <http://forum.kanka.net/> > Adresinden 24 Nisan 2009 tarihinde alınmıştır.

E / 0204 / ERİŞİM

Mezar Taşları, < <http://www.medeniyetimiz.com> > Adresinden 24 Nisan 2009 tarihinde alınmıştır.

E / 0205 / ERİŞİM

Karakoyunlu İlçesinin Tarihi Geçmişi,

< http://www.karakoyunlu.gov.tr/karakoyunlu_info.htm > Adresinden Şubat 2009 tarihinde alınmıştır.

E / 0206 / ERİŞİM

KÜLTÜR VE TURİZM < <http://www.karakoyunlu.bel.tr/turizm.htm> >
Adresinden Şubat 2009 tarihinde alınmıştır.

E / 0207 / ERKSAN, A. Cemal

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SB 158

Selim III ve Alemdar Mustafa Paşa, 42 Sayfa, Şaka Matbaası, 1950, İstanbul

E / 0208 / ERSOY, Ayla

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Eyüp'teki Mezar Taşları Üzerindeki Servi Ağacı Kültü, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla V. Eyüp Sultan Sempozyumu** (11-13 Mayıs 2001) S.90-95, Eyüp Belediyesi, 2001, İstanbul

E / 0209 / ERTAŞ, Zafer

Milli Ktp. / Tasnif No:1965 SA 125

Antalya Bölgesi Bir Grup Mezar Taşı Hakkında Yorumlar, **Sanat Tarihi Yıllığı**, Sayı:12, S.21-23, 1982-83, İ.Ü., İstanbul

E / 0210 / ERTEN, Oğuz

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Eyüp'de Bir Yeniçeri Mezar Taşı ve Yeniçeri Mezar Taşları, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla VIII. Eyüp Sultan Sempozyumu** (7-9 Mayıs 2004) S.335-342, Eyüp Belediyesi, 2004, İstanbul

E / 0211 / ERTEN, Oğuz

Zeynep Sultan Camii Haziresi, (Yayınlanmamış Lisans Tezi) M.S.Ü. Arkeoloji ve Sanat Tarihi ABD, 2003, İstanbul

E / 0212/ ESİN, Emel

TTK Ktp. / Tasnif No: A III 6975

Kün- Ay (Ay Yıldız Motifinin Proto-Türk Devrinden Hakanlılara Kadar İkonografisi), **VII. Türk Tarih Kongresi**, S.313-359, TTK, 1972, Ankara

E / 0213 / EYİCE, Semavi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SB 33

Mezarlıklarımız, **Türk Yurdu**, Ankara, (242), S.685-694, Türk Ocağı, 1955, Ankara

E / 0214 / EYİCE, Semavi

Milli Ktp. / Tasnif No:1970 SA 430

Enez’de Yunus Kaptan Türbesi Ve Has Yunus Bey’in Mezarı Hakkında Bir Araştırma, **Tarih Dergisi**, S. 141-334, İ.Ü. Ed. Fak. , Sayı:17-18, 1962-63, İstanbul

E / 0215 / EYİCE, Semavi

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.II/8572

Kırşehir'de 709- 1310 Tarihli Tasvirli Bir Türk Mezar Taşı, Ankara Ü. Yay., S.208-243, 1966, Ankara

E / 0216 / EYİCE, Semavi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1983 AD 5683

İslam Dünyasında Mezarlıklar ve Hazireler, **Mezarlıklar ve Defin Gelenekleri**, S.123-134, 1996, Ankara

E / 0217 / EYİCE, Semavi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1971 SA 19

Tarihi Mezarlardan Notlar, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi **Tarih Enstitüsü Dergisi**, (4-5), S.291-334, 1973 -1974, İstanbul.

E / 0218 / EYİCE, Semavi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1998 AD 7746

Tarihi Mezarlıklar Ve Mezarlıklara Dair Notlar, **Geçmişten Günümüze Mezarlıklar Kültürü ve İnsan Hayatına Etkileri Sempozyumu (18-20 Mayıs 1998)**, S.495-541, İBB Mezarlıklar Vakfı, 1998, İstanbul

E / 0219 / EYİCE, Semavi

[http:// ekitap.eyup.bel.tr](http://ekitap.eyup.bel.tr)

İhtifalci Mehmet Ziya Bey Hayatı, Mezarı Ve Eserleri, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla**
VI. Eyüp Sultan Sempozyumu (10-12 Mayıs 2002) S.172-181, Eyüp Belediyesi,
2002, İstanbul

E / 0220 / EZER, Merve

Ank. Ü. İlahiyat Fak. Ktp. / Tasnif No: 736.5095606/EZE

Amasya'da Selçuklu Dönemi Yapılarındaki Taş Süslemeler, S.48, Lisans tezi,
Ank. .İ.F.Türk Ve İslam Sanatı, 2007, Ankara

-G-

G / 0221 / GALİP, Mübarek

Ankara Mescidler, Camiler, Mezarlıklar, Kitabeler S.XXI+146, 56 Resim,1996,
Ankara

G / 0222 / GALİTEKİN, Ahmet, Nezihe, Haz

Milli Ktp. / Tasnif No: 2001 AD 7340

Kocaeli Ereğli Beldesi Kitâbeleri, Ereğli Belediyesi, 2001, Kocaeli

G / 0223 / GALİTEKİN, Ahmet, Nezihe, Haz

Milli Ktp. / Tasnif No: 2003 AD 10321

Osmanlı Kaynaklarına Göre İstanbul Cami, Tekke, Medrese, Mekteb, Türbe,
Hamam, Kütüphane, İşaret Yayınları, 2003, İstanbul

G / 0224 / GALİTEKİN, Ahmet, Nezihe, Haz

Milli Ktp. / Tasnif No: 2002 AD 4076

İzmit Mehmed Bey Nâm-ı Diğer Fevziye Câmî'-i Şerifi , Gölcük Belediyesi, 2002,
Gölcük

G / 0225 / GALİTEKİN, Ahmed Nezihe

Türkiye Diyanet Vakfı İ S A M Ktp. / Tasnif No: 726.8956/GAL.O

Osmanlı Dönemi Gölcük Mezar Taşları, Gölcük Belediyesi Kültür Yay., S.288,
2000, Gölcük

G / 0226 / GİRAY, İsmail

Milli Ktp. / Tanif No: 1976 AD 1296

İstanbul'da Sahabe Kabirleri, Bedir Yayınevi, 1975, İstanbul

G / 0227 / GÖLPINARLI, E. Ali

Milli Ktp. / Tanif No: 1960 SB 159

Mezar Taşlarına Göre Afyon'da Tarih Araştırmaları, **Taşpınar, C. 4,**

Sayı:39 S.39-42, 1/1936;

Sayı: 40, S.68-70, 2/1936;

Sayı: 43, S.133-134, 5/1936;

Sayı: 46, S.195-196, 8/1936; Afyon Halkevi edebiyat Şubesi, 1936, Afyon

G / 0228 / GÖLPINARLI, H. Ortaç

Milli Ktp. / Tanif No: 1985 SA 29

(Mustafa Ağa) Bir Osmanlı Mezar Taşının Öyküsü, **Tarih İncelemeleri Dergisi, Y. 21, Sayı:1, S.157-163, Ege Ü. Ed. Fak.,2006, İzmir**

G / 0229 / Haz. GÖKTÜRK, Mehmet

Kırşehir Yunus Emre Ktp.

Tarihi ve Anıtları Işığında Kırşehir Mezar Taşları, Kırşehir Belediyesi Kültür

Tarih yayınları No:7, 2009, Kırşehir

G / 0230 / GRASSİ, Vincenza

Milli Ktp. / Tanif No: 1996 BD 1246

“Trieste’deki Osmanlı Mezarlığı” **İslam Dünyasında Mezarlıklar ve Defin**

Gelenekleri II, S.201-208, TTK, 1996, Ankara

G / 0231/ GÜL, Zeynep

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 745.5-30

Edirne’deki Bazı Mezar Taşları, Lisans Tezi, Atatürk Ü., İlahiyat Fak., S.71, 1986, Erzurum

G / 0232 / GÜLENSOY, Tuncer

Fırat Ü. Ktp. / Tasnif No: S418

Ahlat’ta Türk Damgaları -II, **Fırat Üniversitesi Dergisi II/2, Fırat Ü. Yay, S: 55-91,1988, Elazığ.**

G / 0233 / GÜLENSOY, Tuncer

Fırat Ü. Ktp. / Tasnif No: S418

Ahlat'ta Türk Damgaları -I, **Fırat Üniversitesi Dergisi II/1**, Fırat Ü. Yay, S: 91-147,1988, Elazığ.

G / 0234 / GÜLER, Mustafa

Milli Ktp. / Tasnif No: 1999 SA 3

Afyon Karahisar'da Eski Mezarlıklar ve Geriye Kalanlar **Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Afyon, Sayı: 2, S.71-87,1999, Afyon

G / 0235 / GÜLERSOY, Çelik

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A I 9399

İstanbul Tarihinin Mezar Taşları, **Türkiye, Turing Otomobil Kurumu Belleteni**, 49/328, Sayı: 9-10, S.2-6, 1975, İstanbul

G / 0236 / GÜMÜŞDAĞ, Gökhan

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 207291

Kastamonu Şehri Nasrullah Camisi, Yılanlı Camisi, Yakupağa Camisi, Ahmed Dede Camisi Hazirelerindeki Mezar Taşları, Gazi Ü. Sosyal bil. Enst., Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.270, 2007, Ankara

G / 0237 / GÜN, Recep

Milli Ktp. / Tasnif No: 2004 SA 8

Mezar taşı Kitabelerindeki İmzaların referansı sorunu: Samsun Çarşamba RıdvanPaşa camii Haziresindeki İki Mezar Taşı Örneği, **İSTEM, Y.1, Sayı:1**, S.151-156, Selçuk Ü. İla. Fak.,sebat Ofset Mat.,2003, Konya

G / 0238 / GÜN, Recep

Milli Ktp. / Tasnif No: 1991 SA 67

Samsun Çarşamba Rıdvanpaşa Camii Haziresindeki Mezar taşları (Celi Ta'lik Kitabeli Olanlar), **19 Mayıs Ü. Dergisi**, (22), S.103-143, 2006, Samsun

G / 0239 / GÜNAY, Vehbi

Milli Ktp. / Tasnif No: 2005 BD 5958

Bergama Örneğinde Osmanlıdan Günümüze Mezar ve Mezar Kültürü, **Sanat ve İnanç Sempozyumu Bildirileri 2**, S.251-257, 2004, İstanbul

G / 0240 / GÜNAY, Yasemin

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 121815

16. yüzyıl Osmanlı mezar ve mezar taşları (İstanbul), Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü., Sosyal Bilimler Enst., Y. Lisans Tezi, S.366
2002

G / 0241 / GÜNDOĞAN, Bengü

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 207280

Kastamonu Ferhat Paşa Camisi Haziresi Mezar Taşları, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bil. Enst., Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.250, 2007, Ankara

G / 0242 / GÜNDOĞDU, Hamza

Milli Ktp. / Tasnif No: 1984 AD 1397

Afyon'da Yeni Bulunmuş Figürlü Bir Mezar Taşı Hakkında, **Sanat Tarihi Yıllığı**, S. XII, S.61-63, 1983, İstanbul.

G / 0243 / GÜNDOĞDU, Hamza

T.T.K Ktp. / AV 8475

Van Gölü Çevresinde Kabartmalarıyla Dikkat Çeken Bazı Türk Eserleri, **Van Gölü Çevresi Kültür Varlıkları Sempozyumu Bildirileri** (22-25 Mayıs 1995), S.1-14, 1996, Van

G / 0244 / GÜNDÜZ, İbrahim

Milli Ktp. / Tasnif No: 1986 AD 4616

Bütün Yönleriyle Karapınar, 592 Sayfa, S.311-329, Kuzucular Ofset, 1980,
Karapınar Beled., Konya

G / 0245 / GÜNEŞ, İsmail

Milli Ktp. / Tanıf No: Af 1993 DD 7373

Tarihin Görgü Tanıkları Ahlat Mezar Taşları (FİLM),1990, Yönetmen; İsmail
Güneş,Yapmcı; Altın Kesit, 27Dakika, Bölüm Sayısı: 2, BSB arşiv No. 170

G / 0246 / GÜNGÖR, Harun

Milli Ktp. / Tasnif No: 1987 AD 2260

Kayseri Çevresinde Bazı Mezar Taşları, **Kayseri Kültür ve Sanat Haftası** (1986),
S.48-52, 1987, Kayseri

G / 0247 / GÜRLEVİK, Sabiha

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 221277

Sivas Mezar Kitabeleri Üzerine Bir İnceleme, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal
Bilimler Enstitüsü, Tarih Bölümü, Tarih ABD, Y. Lisans Tezi, S.263, 2008

G / 0248 / GÜVEN(KARAMÜRSEL), A. Alım

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 41992

15. Yüzyıl Osmanlı Mezar Taşları (İznik-Bursa-Edirne-İstanbul) , İst. Ü., Sosyal
Bilimler Enst., Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S. 249, 1995

G / 0249 / GÜVEN, Yusuf

Bilkent Ün. Ktp. / Tasnif No: Ref/G2214.I8 E44a55 2004

**Adım Adım İstanbul İnanç Atlası : Camiler, Türbeler, Ziyaret Yerleri,
Mezarlıklar**, 1 Atlas, S:96, Map Medya Yayınları, 2004, İstanbul

-H-I-İ-J -

H / 0250 / HACİEMİROĞULLARI Beyliği

Vakıflar Gn. Md. Ktp./Tasnif No:-

Hacıemiroğulları Beyliği, (Doç. Necati demir), Ansiklopedisi, C.8, S.828, Yeni Türkiye Yay., 2002, Ankara

H / 0251 / HACİMÜFTÜOĞLU, Erdem

Atatürk İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 745.5-30

Trabzon Hamzapaşa Camii Mezarlığı Ve Civarındaki Bazı Mezarlar, Atatürk Ü.İlahiyat Fak., Lisans Tezi, S.85, Erzurum

H / 0252 / HANOĞLU, Canan

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 186167

Erzurum Merkezde Cami Hazirelerinde Bulunan XVIII.-XIX.Yy. Mezar Taşları, Atatürk Ü., Sosyal bil. Enst., Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.463, 2006, Erzurum

H / 0253 / HASEKİ, Metin

Milli Ktp. / Tasnif No: 1984 BD 714

Plastik Açıdan Türk Mezar Taşları, Yay. İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, (Yayınlanmış Lisans Tezi, 1977), 68 sayfa, İstanbul

H / 0254 / HELVACIOĞLU, Sâmân

Milli Ktp. / Tasnif No: 1984 SB 53

Mezarlar ve Mezarlıklar; Mezar Taşları Üzerine Küçük Bir Bibliyografya, Tarih ve Toplum dergisi, Sayı:25, S.60-64, iletişim Yay., 1986, İstanbul

H / 0255 / HÜR, Ayşe

Milli Ktp. / Tasnif No: 1994 SB 96

Tarihi Aydınlatan Bengü Taşlar, Toplumsal Tarih, Sayı:110, S.10-19, Türkiye Ekonomik Toplumsal Tarih Vakfı, Şubat 2003, İstanbul

İ / 0256 / İŞİN, Ekrem

TTK Ktp.

Mezar Taşları, **Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi**, C.5, S.438, 1994, İstanbul

İ / 0257 / İLTAR, Gazanfer

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 209482

Giresun İli Sahil Şeridindeki Osmanlı Mezar Taşları, Gazi Ü. Sosyal bil. Enst.,
Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.428, 2005, Ankara

İ / 0258 / İNCİ, Veysi

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 219986

Cizre Mezar Taşları(18.-19.Yy.), 100. Yıl Ü., Sosyal bil. Enst., Sanat Tarihi ABD,
Y. Lisans Tezi, S.296, 2008, Van

İ / 0259 / İNALTEKİN, A. Kadir

Milli Ktp. / Tasnif No:1995 AD 5399

Mezar Taşları, Çavuşoğlu Dağıtım, 1988, Kırşehir

İ / 0260 / İSMAİL HAKKI el-Üsküdari, Behçeti

Bilkent Ün. Ktp. /Tasnif No: CS1478.U83I86 1976

Merakid-İ Mu'tebere-İ Üsküdar : Ünlülerin Mezarları, Yay. Haz. B.N. Şehsuvaroğlu,
Türkiye Turing Ve Otomobil Kurumu, 1976, İstanbul

İ / 0261 / İŞLİ, Emin Nedret

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 13507

İstanbul'da Gömülü Şairlerin Mezar Kitabeleri, İst. Ü., Sosyal Bilimler Enst.,
Türk Dili Ed. ABD, Y. Lisans Tezi, S.121,1991, İstanbul

İ / 0262 / İŞLİ, Necdet

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / Tasnif No:-

İstanbul'da Sahabe Kabir Ve Makamları, Vakıflar Genel Md. Renk Ofset, Ankara

İ / 0263 / İŞLİ, Necdet

Edirne Mezarları Ve Taşları, **Edirne: Serhattaki Payitaht**, S. 445-451, Yapı Kredi Yay., 1998, İstanbul

İ / 0264 / İŞLİ, Necdet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1991 SA 55

Tıp Tarihimizle İlgili Birkaç Mezar Kitabesi, **Tıp Tarihi Araştırmaları**, Sayı.1, S. 129-133, Cerrahpaşa Tıp Fak. Yay.,1986, İstanbul

İ / 0265 / İVGİN, Hayrettin

Milli Ktp. / Tasnif No: 1980 SB 14

Gerede'nin Aşağı Ovacık Köyünde Mezar Taşları, **Türk Folkloru**, (1), S. 20-22, Kemal Kitapçı,1979, İstanbul

J / 0266 / JOHSON, Brian

Milli Ktp. / Tasnif No: 1984 SB 53

Batılıların Gözüyle Büyük Mezarlık, (Çev. Handan Cingi), **Tarih Ve Toplum**, XXXIX, Sayı:233, S.34-41, İletişim Yay., Mayıs 2003

-K - L-

K / 0267 / KALFAZADE, S- Ertuğrul, Ö

Milli Ktp. / Tasnif No: 1987 SB 306

Kandil Ve Kandili Motif Olarak Anadolu Türk Sanatındaki Kullanımı Üzerine,
Sanat Tarihi Araştırmaları Dergisi, C.5, Sayı:23-24, 1989, İstanbul

K / 0268/ KAFESOĞLU, İbrahim

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / Tasnif No: 956.005/123

Ahlat Ve Çevresinde 1945'te Yapılan Tarihi Ve Arkeolojik Tetkik Seyahati Raporu,
Tarih Dergisi, Sayı: I, İ. Horoz Basımevi, S.180-184, 1949, İstanbul

K / 0269 / KARA, Hacer - DANIŞIK Şerife

Marmara Ü. Merkez Ktp. /Tasnif No: 1880.T9/ B55

Konya Mezarlıkları Ve Mezar Taşları, Meram Belediyesi Kültür Yay., S.473+10
resim, 2005, Konya

K / 0270 / KARAARSLAN, Nasuhi Ünal, (Trc.)

Türkiye Diyanet Vakfı İ S A M Ktp. / Tasnif No: 726.8/TER.M

Terzioğlu Mezarlığı Mezar Taşları, Çanakkale On Sekiz Mart Ü, S.23, 2003,
Çanakkale

K / 0271 / KARAÇAĞ, Demet

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 19827

Bursa Mezartaşları (14.-15.Yüzyıl), Gazi Ü. Sosyal Bilimler Enst. Sanat Tarihi
ABD, (Basılmış) Y. Lisans Tezi, S.161, 1992, Ankara

K / 0272 / KARAKAŞ, Celaleddin

T.T.K. Ktp.

Ahlat Mezar Taşlarında Kullanılan Rumi Motifi ve Tezyinatımızdaki Yeri, **Selçuklu**
araştırmaları Dergisi, Sayı:I, S. 159-164, T.T.K. yay., 1970, Ankara

K / 0273 / KAREDİMİR, Ayşe – Saruhan, Süreyya

Milli Ktp. / Tasnif No: 1970 SA 25

Ahlat Mezar Taşları, **Türkiyemiz, Y.3**, Sayı: 42-44, S.24-30, 1984, Ankara

K / 0274 / KARAKAŞ, Mahmut

Türkiye Diyanet Vakfı İ S A M Ktp. / Tasnif No: 726.8/KAR.Ş

Şanlıurfa Mezar Taşları, **Şurkav**, Sayı:14;10, S.199, 1996, Şanlıurfa

K / 0275 / KARAMAĞRALI, Beyhan

T.T.K. Ktp./ Tasnif No: BI 4665

Mezar Taşlarına Göre XII_XV. Y.Yılda Ahlat Kültürü, **II. Van Gölü Havzası Sempozyumu** (04-07 Eylül 2006), S. 94-104, Bitlis Kültür Mer., Bitlis Valiliği İl Kültür Ve Turizm Md. Kültür Yay., 2007, Ankara

K / 0276 / KARAMAĞRALI, Beyhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1994 AD 2770

Türk Mimari Eserlerinde Ahlat Mezar Taşları, **Elektronik İletişim Ajansı Yayınları**, 1993, Ankara.

K / 0277 / KARAMAĞRALI, Beyhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1973 BD 681

Ahlat Mezar Taşları, Selçuklu Tarih ve Medeniyeti Ü., 1972, Ankara.

K / 0278 / KARAMAĞRALI, Beyhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1971 AD 5113

Sivas Ve Tokat'taki Figürlü Mezar Taşlarının Mahiyeti Hakkında, **Selçuklu Araştırmaları Dergisi**, Sayı 2, (1970) S. 75-109,, T.T.K Yay., 1971, Ankara.

K / 0279 / KARAMAĞARALI, Beyhan

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / Tasnif No:-

Türk Damgalarının Devamlılığı Hakkında, **Türk Dünyası Araştırmaları, Yıl:2, C.3**, Sayı:9, S.5-24, 1980, İstanbul

K / 0280 / KARAMAĞARALI, Beyhan

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / Tasnif No: 956/0505/201

Sivas ve Tokattaki Figürlü Mezar Taşlarının Mahiyeti Hakkında, **Selçuklu**

Araştırmaları Dergisi, Sayı:2, S.75-109, 1970, T.T.K. Yay., Ankara

K / 0211 / KARAMAĞARALI, Haluk

TTK Ktp. /Tasnif No: AV 4076-1991

Eski Ahlat Kazıları, **Belleten**, TTK Y., S:143-144, 1991, Ankara.

K /0282 / KARAMAĞARALI, Haluk

Ahlat'ta Bulunan Tümülüs Tarzındaki Türk Mezarları, **Önasya**, C.5, S.59-60,
Temmuz-Ağustos,1970

K / 0283 / KARAMAĞARALI, Beyhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1966 SB 93

Ahlat Mezar Taşları, **Önasya**, C:5, Sayı:59-60, S.2-3, 1970, Ankara

K / 0284 / KARAMAĞARALI, Beyhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1959 SA 30

Narlıdere'deki Bazı Figürlü Mezar Taşları, **İslam İlimleri Enst. Dergisi**, Sayı:3,
S.115-147, 1972, Ankara

K / 0285 / KARAMÜRSEL, Alım

Milli Ktp. / Tasnif No: 1984 SB 53

Edirne'nin En Eski Tarihli ve Yazılı Mezar Taşı, **Tarih ve Toplum**, Sayı:74,
İletişim Yay. Perka A.Ş,1990, 42. İstanbul

K / 0286 / KARAMÜRSEL, Alım

[http:// ekitap.eyup.bel.tr](http://ekitap.eyup.bel.tr)

İlahiyattan İki Zeyni Mezar Taşı, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla V. Eyüp Sultan**
Sempozyumu (11-13 Mayıs 2001) S.240-243, Eyüp Belediyesi, 2001, İstanbul

K / 0287 / KARATAŞ, Ahmet

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8-30

İstanbul Fatih Camii Ve Çevresindeki Bazı Mezar Taşları, Atatürk Ü.İlahiyat Fak., Lisans tezi, S.71, Erzurum

K / 0288 / KARPUZ, Haşim

Milli Ktp. / Tasnif No: 2005 AD 16752

Anadolu Selçuklu Mimarisi, Selçuk Ü., Yaşatma Ve Geliştirme Vakfı, 2004, Konya

K / 0289 / KARPUZ, Haşim

Milli Ktp. / Tasnif No: 2007 BD 5246

Konya Kitabı VIII, Konya Ticaret Odası, 2005, Konya

K / 0290 / KANSU, Şevket

T.T.K Ktp.

Bir Tahtacı Mezarlığı, T.T.K Belleten, C.29, Sayı:115, S.485-490, 7/1965, Ankara

K / 0291 / KANYILMAZ, Şefik

Milli Ktp./ Tasnif No: 2006 BD 2026

Zeytinburnu'nun Tarihi Mezar Taşları, Zeytinburnu Belediyesi, [2006?], İstanbul

K / 0292 / KARTAL, Numan

Milli Ktp. / Tasnif No.1980 SB 14

Mezar Taşları, Türk Folkloru, (51), S.13-16, Kemal Kitapçı,1983, İstanbul

K / 0293/ KATIRCIOĞLU, Veysel

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 30500

Çerkeş'teki Türk Devri Eserleri, Selçuk Ü. Sosyal bilimler enst., Sanat tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.175, 1994

K / 0294 / KAYA, Önder

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Eyüp'ta Cellat Mezarlığı ve cellat Mezarlığının Celladı Olmak, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla VIII. Eyüp Sultan Sempozyumu** (07-09 Mayıs 2004) S.329-333, Eyüp Belediyesi, 2004, İstanbul

K / 0295/ KAYA, Önder

Celladın Çeşmesi Kanlı; Mezar Taşı Kırık Olur, **Hürriyet Gazetesi Tarih Eki** S.20-22, 24 Mart 2006

K / 0252 / KAYAPINAR, Ayhan

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 89272

Karakoyunlu-Akkoyunlu Mezar Taşları, Erciyes Ü. Sosyal Bilimler Enst., Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans tezi, S.195, 1999

K / 0296 / KAYGUSUZ, İsmail

Türkiye Diyanet Vakfı İ S A M Ktp. / Tasnif No: 726.8/KAY.O

Onar Dede Mezarlığı Ve Adı Bilinmeyen Bir Türk Kolonizatörü, **Arkeoloji ve Sanat Yayınları**, S.40, 1983, İstanbul

K / 0297 / KAYNAK, Sadettin Nüzhet

T.T.K. Ktp. / Tasnif No: A/4925

İstanbul Meşahirine Ait Mezar Kitabeleri, Kurtuluş Matbaası, S.24, 1932, İstanbul

K / 0298 / KESKİN, Candaş

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 120613

İstanbul'da Bulunan Osmanlı Dönemi Armalı Ve Madalyalı Mezar Taşları, Gazi Ü., Sosyal Bilimler Enst. Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.426, 2001

K / 0299 / KESKİN, Candaş

[http:// ekitap. eyup.bel.tr](http://ekitap.eyup.bel.tr)

Eyüp Sultan’da Bulunan Osmanlı Dönemi Armalı Ve Nişanlı Mezar Taşları,
Kültürü ve Sanatıyla III. Eyüp Sultan Sempozyumu (28-30 Mayıs 1999) S.366-371, Eyüp Belediyesi, 2000, İstanbul

K / 0300 / KIRGIZOĞLU, M. Fahrettin

TTK Ktp. / Tasnif No: B. I 1279

Khazarlar’ın Kazak Ve Borçalı Boylarından Oluşan Karapapaklarda İnsan Heykelli Kabir taşları Yapma Geleneği, **Bizim Ahıska**, Sayı:10, S.285-298, TTK, 1996, Ankara

K / 0301 / KIRGIZOĞLU, M. Fahrettin

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / Tasnif No:-

Fotoğraflarla Kıbrıs Türk İslam Kitabelerinden, **Arkaik Dönemden Bugüne Kıbrıs’ta Türk Kültürü ve Turizm Politikası Sempozyumu** (30 Ekim-1 Kasım), 1989, Atatürk Kültür Merk., Kıbrıs

K / 0302 / KOÇAŞ, Sadi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1956 SA 108

Caber Kalesi Ve Türk Mezarı, **Resimli Tarih Mecmuası, C.3**, Sayı:32, S.1651-1653, İskit Yayınevi, 1952, İstanbul

K / 0303 / KOLODZİJCZYK, Arkadiuse

Varşova’da Müslüman Mezarlıkları, (Ter. N. Sarkady), **Türk Kültürü**, Türk Kül. Araştırma Ü. Der., Y.33, sayı:386, 6. Ay, S.36-40, 1995, Ankara

K / 0304 / KOMAN, Mesud

TTK Ktp. / Tasnif No: A I 9399

İstanbulun Bazı Önemli Eski Kabirleri, **Türkiye Turing Otomobil Kurumu Belleteni**, Y.49 Sayı:328, S.28-35, 1975, İstanbul

K / 0305 / KONYALI, İ. Hakkı

TTK Ktp. / Tasnif No: A VI 2911

Abideleri ve Kitabeleri ile Konya Tarihi, Türbeler, S.575-, Yeni Kitap Basımevi, 1964, Konya

K / 0306 / KONYALI, İ. Hakkı

TTK Ktp. / Tasnif No: A VI 2918

Ezirnik’de Sultan Alaadin Alinin Türbesi, Abideleri ve Kitabeleri ile Erzurum Tarihi, S.456-458, Ercan Matbaası, 1960, İstanbul

K / 0307/ KONYALI, İ. Hakkı

TTK Ktp. / Tasnif No: A III 5893

Türbeler, Abideleri ve Kitabeleri ile Karaman Tarihi, S.483-526, Baha Matbaası, 1967 İstanbul

K / 0308 / KONYALI, İ. Hakkı

Milli Ktp. / Tasnif No:1973 SB 306

Karakulak Suyu ve Dere Seki, **Tarih Hazinesi**, Sayı.11, S.556-558, 6/ 1951, Ankara

K / 0309 /KOŞALAK, Ali

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 161708

Şanlıurfa Samsat Kapı Mezarlığındaki Mezar Taşları, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi Ve Sanatları Adb., Y. Lisans Tezi, S.233, 2005

K / 0310 / KOŞAY, Hamit Zübeyr

Milli Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 64

Kültür Tarihimiz Bakımından İki Önemli Mezar Taşı, **Türk Kültürü Araştırmaları**, (1), S.81-83,1986, Ankara

K / 0311 / KOŞAY, Hamit Zübeyr

TTK Ktp. / Tasnif No: 4457-1, a 1959

Doğu Anadolu Mezarlıklarında Koç ve Koyun Heykelleri, **Milletler Arası Birinci Türk Sanatları Kongresi** Ankara 19-24 Ekim 1959, Kongreye Sunulan Tebliğler i, S: 255-258, 1962, Ankara.

K / 0312 / KÖKTEN, İ. Kılıç

Milli Ktp. / Tasnif No: 1962 SB 95

Samsun'da Selçuk Ve Bizans Devrine Ait Mezarlar Üzerinde Yapılan Kazının Kısa Raporu, **Türk Antropolojisi Mecmuası**, Say.19-22, S.318-327, Türk Antr. Tetkikat Mer, 1939, İstanbul

K / 0313 / KÖSEOĞLU, Neşet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SB 134

Yılanlı Oğullarının Mezar Taşları Ve Yazla Zaviyesi, **Ün, C.11**, Sayı: 121-122, S.1680-81, 4-5/1944, Isparta Halkevi, Isparta

K / 0314 / KÖSEOĞLU, Neşet

T.T.K Ktp. / Tasnif No: 1960 SB 134

Şarki Karaağaç Kitabeleri Ve Mezar Taşları, **Ün, C.2**, Sayı: 22-23-24, S.334-336, 1.2.3/1936, Isparta Halkevi, Isparta

K / 0315 / KÖSEOĞLU, Neşet

TTK Ktp. / Tasnif No: A I 9399

Okmeydanı'na Dair Fermanlar ve Dikili Taşlar(Mezar Taşları), **Türkiye Turing Otomobil Kurumu Belleteni**, Sayı.132, S.11, 1/1953, İstanbul

K / 0316 / KUM, Naci

Milli Ktp. / Tasnif No: 1961 SA 123

Alanya Beyi Savcibeyoğlu Lütü Bey'in Mezar Taşı, **Türklük**, Sayı:14-15, S.438-440, Hüseyin S. Arel,1940, İstanbul

K / 0317 / KUNTER, Halim, Baki

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / 345/3705/4

Kitabelerimiz, **Vakıflar Dergisi**, Sayı: II, S.431-457, 1942, Ankara

K / 0318 / KUŞLU, Nalân Afet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1967 AD 934

Anadolu Mozaikleri ve Türk Mezar Taşları, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, 1966, Ankara

K / 0319 / KUŞOĞLU, Mehmet Zeki

9 Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 745.619561

Mezar Taşlarında Huve'l-Baki, Renkler Matbaacılık, 1984, S.84, İstanbul

K / 0320 / KUT, Turgut

Milli Ktp. / Tasnif no: 1979 AD 3842

Ülkemizde Yangın Tulumbasını İlk Kez İmal Eden Gerçek Davud'un ve Bazı Tulumbacıların Mezar Taşları, **Tarih Araştırmaları Dergisi**, İ.Ü. Edeb. Fak Basımevi, 1979, İstanbul

K / 0321 / KUTLU, Hüseyin

TBMM Ktp. / Tasnif No: 20060183

Kaybolan Medeniyetimiz : Hekimoğlu Ali Paşa Camii Haziresi'ndeki Tarihi Mezar Taşları, Damla Yay., S.175, 2005, İstanbul

K / 0322 / KÜÇÜKPARMAKSIZ, Hasan

İ.Ü Ed. Fak. Ktp.

Afyon Müzesindeki Osmanlı Devri Mezar Taşları, İstanbul Ü., Ed Fak., Sanat Tarihi ABD, Basılmamış Lisans Tezi, S.78, 1981, İstanbul

L / 0323 / LAQUER, Hans Peter

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.V/2598

Mezar Taşlarında Harf Devrimi, Türk Tarih Kurumu, S. 1373-1379, 1989, Ankara

L / 0324 / LAQUEUR, Hans-Peter

Milli Ktp. / Tasnif No: 1997 AD 602

Hüve'l Baki, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1997, İstanbul

L / 0325 / LAQUEUR, Hans-Peter

Milli Ktp:/ Tasnif No: 1984 AD 2086

Osmanlı Mezar Taşlarının Süslemesinde Bitkisel Motifler, **Suut Kemal Yetkin'e**

Armağan, S.263-, Hacettepe Ü.**Armağan Dizisi I**, Meteksan Ltd. Şt., 20+365

Sayfa, 1984, Ankara

-M-N-

M / 0326 / MAKAL, T. Kutsi

Milli Ktp:/ Tasnif No: 2005 AD 2760

Anadolu'da Türk Mührü, Toker Yay., 144 Sayfa, 1997, İstanbul

M / 0327 / MANSEL, Arif Müfid

Diyanet İşleri Başkanlığı Ktp. / Tasnif No: 726.8

Trakya-Kırklareli Kubbeli Mezarları Ve Sahte Kubbe Ve Kemer, Türk Tarih Kurumu, S:54, 1943, Ankara

M / 0328 / MERİÇ, Rıfkı Melûl

İstanbul Üniversitesi Merkez Ktp. / Tasnif No: 956.07

Akşehir Türbe Ve Mezarları, 1936, İstanbul

M / 0329 / MERİÇ, Rıfkı Melûl

Milli Ktp. / Tasnif No: 1936 AD 712

Anadolu Türk Tarihi Vesikaları: Akşehir Türbe Ve Mezarları, **Türkiyat Mecmuası**, C.5, S.141-211, 75 Resim, Türkiyat Ü.,1935, İstanbul

M / 0330 / MERİÇ, Rıfkı Melûl

İstanbul Ü. Merkez Ktp. / Tasnif No: 14316

Yurtta Araştırmalar: Birkaç Mezar Taşı, Bir Lahit ve Bir Kitabe (Bolvadin'de İshaklı'da, Karamuk Karacaören'de, Çiftlikte), **Taşpınar 2/28**, S.80-82; 6/32, S: 142-144, Haziran 1935, Afyon Halkevi, Afyon

M / 0331 / MERT, Osman

Atatürk Ü. Türkiyat Araştırmaları Enst. Ktp.

Öngüt Mezar Külliyesi ve Külliyyede Bulunan Damgalar, **Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi**, Sayı:36, S.281-305, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü, 2008 , Erzurum.

M / 0332 / MEZARLIKLAR Vakfı Düznlemesi

9 Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 306.906

Geçmişten Günümüze Mezarlıklar Kültürü Ve İnsan Hayatına Etkileri

Sempozyumu.(18-20 Aralık 1998:İstanbul), Mezarlıklar Vakfı Yayınları S.541, 1999, İstanbul

M / 0333 / MEZAR Taşları

T.T.K Ktp. / Tasnif No: BI 1185-5

Mezartaşları, **Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, C.5, S. 478-482, Kültür**
Bak. Yay., 1994, İstanbul

M / 0334 / MEZAR Taşı Süslemeleri

Gazi Ün. Merk. Ktp. / Tasnif No: D/NK1465BAŞ

Mezar Taşı Süslemeleri, **Başlangıcından Bugüne On Bin Türk Motifi**

Ansiklopedisi, S.104., 351 Sayfa Ve Şekil, Gözen Kitabevi, [199-], İstanbul

M / 0335/ MİMAR, Hikmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SB 33

Türk Mimarisi: Mezar Taşları, **Türk Yurdu, (3, (197)), S.48-50, Türk Ocağı,1928,**
Ankara

M / 0336 / MOLLA, Salih

9 Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 401.709495

Gümülcüne Ve Çevresindeki Kitabe Ve Mezar Taş.(Met.Muh.Tahl.)-Epigrafi

Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üni.İlahiyat Fak. İslam Sanatları ABD, S.29, 1997, İzmir

M / 0337 / MURAT, Yüksel

İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 010

Trabzon'da Türk İslam Eserleri Ve Kitabeleri (Bibliyografya), Trabzon Valiliği,
2. Cilt, 1991, İstanbul

M / 0338 / MUTLU, Mehmet

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 189054

Siirt Mezar taşları, 100. Yıl Ü., Sosyal bil. Enst., Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.250, 2006, Van

M / 0339 / MÜBAREK, Galip

Bilkent Ün. Ktp. / Tasnif No: Na1371.A5g35 1996

Ankara : Mescidler, Camiler, Mezarlıklar, Kitabeler, [Haz.]Seyfettin Erşahin, Hüseyin Çınar, **Altındağ Belediyesi Kültür Yayınları; No:1**, 1996, Ankara

M / 0340 / MÜBAREK, Galip

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / Tasnif No: T810.5/137

Menteşeoğulları Devrine Ait Bazı Kabir Taşları, **Türkiyat Mecmuası**, S.347, Ankara

M / 0341/ MÜLAYİM, Selçuk

Milli Ktp. / Tasnif No: 1983 SA 15

Geometrik Kompozisyonların Çözülmesine bir Yaklaşım, **Arkeoloji - Sanat Tarihi Dergisi**, Sayı:1, S.52-59, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1982, İzmir

N / 0342 / NALBANTOĞLU, İlhami (yay. Hazr.)

Milli Ktp. / Tasnif No: 2006 AD 11766

Anadolu'da Türk Mührü, Ahlat Kültür Vakfı, 1993

N / 0343 / NAZIRLIOĞLU, Yaşar

İ.Ü Ed. Fak. Ktp.

Has Murat Paşa Camii Mezarlığı, İstanbul Ü., Ed Fak., Tarihi ABD, Basılmamış Lisans Tezi, S.131, 1966, İstanbul

N / 0344 / NEFES, Eyüp

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 122601

Samsun Yöresinde Bulunan Mezar Taşları, 19 Mayıs Ü. Sosyal bil. Enst., İslam Tarihi ve Sanatları ABD, Y. Lisans Tezi, S.105, 1996, Samsun

N / 0345 / NEFES, Eyüp

Milli Ktp. / Tasnif No: 1991 SA 67

Kastamonu Çatalzeytin İlçesi Merkez Camii Haziresinde Bulunan Balık Figürlü Bir Mezar Taşı, **19 Mayıs Ü, İlahiyat Fakültesi, Dergisi**, (16), S.205-213, 2003, Samsun

N / 0346 / NUHOĞLU, Mehmet

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 130704

Koca Mustafa Paşa (Sümbül Sinan) Camisi Haziresi Mezar Taşları Üzerine Bir Araştırma, Marmara Ü., Türkiyat Araştırmaları Enst., Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.410, 2003, İstanbul

N / 0347 / NÜZHET, Saadettin

Milli Ktp. / Tasnif No: 1951 M 37

Mezar Kitabeleri, Remzi Kütüphanesi, 1932, İstanbul

-O – Ö-

O / 0348 / OĞUZ, Burhan

TBMM Ktp. / Tasnif No: 84000826

Mezar Taşında Simgeleşen İnançlar, Murat Efe Anadolu Aydınlanma Vakfı Yay.,
S.128, 2002, İstanbul

O / 0349 / ONUR, Oral

Milli Ktp. / Tasnif No: 1973 AD 1438

Edirne Türk Tarihi Vesikalarından Kitabeler, 1972, Edirne

O / 0350 / ONUR, Oral

Türkiye Diyanet Vakfı İ S A M Ktp / Tasnif No: 726.82/ONU.E

Edirne Türbeleri Ve Evlad-ı Fatihan Mezarları, S. 49, 1994, Edirne

O / 0351 / ORAL, M. Zeki

Milli Ktp. / Tasnif No: 1962 AD 3367

Yeni Bulunan Kitabeler, 1962, Ankara

O / 0352 / ORAL M. Zeki

İ.Ü. Merkez Ktp. / Tasnif No: 4693

Konya'da Tarihi Mezar Taşları, **Anıt** : Tarih, Folklor ve Arkeoloji Dergisi,

S.1(1949)-S: 14-22;

S. 2 (Mart 1949), S:21-22;

S. 3 (Nisan1949) S:22-23;

S. 6 (Temmuz1949) S:16-19;

S. 10 (Kasım1949) S:19-22;

S. 14 (Şubat 1950) S.21-23;

S. 16 (Nisan 1950) S:15-17, Konya.

O / 0353 / ORAL, M. Zeki

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / 345/3705/7

Kitabelerde Ebced Hesabının Rolü, **Vakıflar Dergisi, Sayı: III**, S.32-64, Ankara

O / 0354 / OSMAN Nuri

Milli Ktp. / Tasnif No: 1956 SB 108

Edirne Mezarlıklarında - Merzifonlu Kara Mustafa Paşa, **Resimli Şark**, (40) , S.16-19 1934, İstanbul,

O / 0355 / OSMAN Nuri

Milli Ktp. / Tasnif No: 1956 SB 108

Edirne Mezarlıklarında - Pertev Paşa, **Resimli Şark**, (39), S.23-24001934, İstanbul,

Ö / 0356 / ÖCAL, Ersin

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / Tasnif No:-

İstanbul Müzelerindeki Börklü Mezar Taşları, **Türk Dünyası Araştırmaları**, Yıl:2, C.2, Sayı:11, S.51-75, Nisan,1981, İstanbul

Ö / 0357 / ÖCAL, Sefa

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / Tasnif No:-

Ertuğrul Gazi Haziresinde Yatanlar, **Türk Dünyası Araştırmaları**, Sayı:45, S.97-184, Aralık, 1986, İstanbul

Ö / 0358 / ÖGEL, Semra

Ank. Ü. İlahiyat Fak. Ktp. / Tasnif No: 736.5095606/ÖGE

Anadolu Selçuklularının Taş Tezyinatı, Türk Tarih Kurumu, S.192, Eki:152

Resim, 1966, Ankara

Ö / 0359 / ÖNDER, Ali Rıza

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.V/543-5

Mezar Taşlarında Halk Kültürü, Başbakanlık Basımevi, S. 265-281, Ankara

Ö / 0360 / ÖNDER, Ali Rıza

Milli Ktp. / Tasnif No: 1981 SA 107

Karacaali Köyünde Mezar Taşları, **Türk Folklor Araştırmaları Dergisi**, (227), S.4779-4782, Kült. Bak., 1968, İstanbul

Ö / 0361 / ÖNDER, Mehmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1966 SB 93

Konya Mezar Taşlarında Süsleme Ve Unsurları, **Önasya Mecmuası**, 1965, Ankara.

Ö / 0362 / ÖNDER, Mehmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1970 SB 246

Konya mezar taşlarında Şekil ve Süslemeler, **Türk Etnografya Dergisi XII**(1969), S:5-16, Maarif Vekaleti Eski Eserler ve Müzeler Umum Müdürlüğü, 1970, Ankara.

Ö / 0363 / ÖNDER, Mehmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SB 30

Mezarlıklar Ve Mezar Taşları, **Türk Yurdu**, Sayı: 253, S.621-622, 1956, Ankara

Ö / 0364 / ÖNDER, Mehmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1956 SB 66

Konya Mezar Taşlarında Şekil ve Motif Karakteri, **Anıt** , Sayı:22-23, S.3-15, 1958, Konya

Ö / 0365 / ÖNEY, Gönül

Vakıflar Genel Md. Ktp. / Tasnif No:-

Anadolu Selçuklu Döneminde Kuşlu, Çift Başlı Kartallı, Şahinli Ve Aslanlı Mezar Taşları, **Vakıflar Dergisi**, VIII, S: 283-301, 1969, Ankara.

Ö / 0366 / ÖNGE, Yılmaz

Milli Ktp. / Tasnif No: 1966 SB 93

Anadolu Sanatında Cami Motifi, **Önasya**, C.28, S.14-15, 22, 12/1967, Ankara

Ö / 0367 / ÖNGE, Yılmaz

Milli Ktp. / Tasnif No: 1966 SB 93

Malazgirtten Hatıralar, **Önasya**, Y.4, Sayı.38, S.8-9, 22, 10/1968, Ankara

Ö / 0368 / ÖZALP, Tayfur

Atatürk İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: : 745.5-30

Sultan II. Mahmut Türbesi Hazinesindeki Bazı Mezar Taşları, Atatürk Ü.İlahiyat Fak., Lisans tezi, S.89, Erzurum

Ö / 0369 / ÖZCAN, Özlem

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 30346

Ahlat Anadolu Selçuklu Mezar Anıtlarının Çizgisel Analizi, Anadolu Ü., Sosyal Bilimler Enst. Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.132, 1993, Eskişehir

Ö / 0370 / ÖZÖNDER, Hasan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1974 SA 166

Alâka Bekleyen Tarihi Mezarlıklarımız, **Türk Kültürü**, Sayı:176, S. 59-64, Türk Kül. Ara. Ü.,1977, Ankara

Ö / 0371 / ÖZCÖMERT, Umur

İ.Ü Ed. Fak. Ktp.

Alemdar Caddesi, Yerebatan Salkım Söğüt Ve Havalisi Mezar Kitabeleri, İstanbul Ün., Ed Fak., Tarihi ABD, Basılmamış Lisans Tezi, S.116, 1968, İstanbul

Ö / 0372 / ÖLÇAY, Hülya

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 144841

Trabzon Sülüklü Şehir Mezarlığı 19. Yüzyıl Kadın Mezar Taşları, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enst., Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.240, 2004

Ö / 0373 / ÖNDER, Ali Rıza

Milli Ktp. / Tasnif No: 1987 AD 1648

Mezar Taşlarında Halk Kültürü, **III. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri** [23-28 Haziran 1986], **C.V**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi, 1986, Ankara

Ö / 0374 / ÖNDER, Mehmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SB 30

Mezarlıklar ve Mezartaşlarımız, **Türk Yurdu**, (253), S.621-622, Türk Ocağı, 1956, Ankara

Ö / 0375 / ÖNKAL, Hakkı

Marmara Ü. Merkez Ktp. /Tasnif No: NA6180/Ö55

Tire Türbeleri, Kültür Bakanlığı, S.VIII+132, 1991, Ankara

Ö / 0376 / ÖRNEK, Sedat, Veyis

Milli Ktp. / Tasnif No: 1972 AD 1167

Anadolu Folklorunda Ölüm, Ankara Üniversitesi Dil Ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, [1971?], Ankara

Ö / 0377 / ÖZER, Cebe

Milli Ktp. / Tasnif No: 1999 AD 837

Edirne'deki Osmanlı Dönemi Mezar Taşlarının Korunmaları Üzerine,Türkiyede Eski Eser Kaçakçılığı, tahribatı ve Kor. Semp.II, **A.Ü, DTCF Dergisi, Sayı:1-2**, S.367-372, 1993, Ankara

Ö / 0378 / ÖZER, Cebe

Milli Ktp. /Tasnif No: 1999 AD 1115

Edirne Sarucapaşa Camii Hazinesindeki Bir Grup Mezar Taşı, **A.Ü., DTCF Dergisi**, 1995, Ankara

Ö / 0379 / ÖZER, Cebe

Milli Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 125

Edirne’de Üsküflü Mezar Taşı Örnekleri, **Sanat Tarihi Yıllığı**, Sayı: VII, İstanbul Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Enstitüsü, 1965, İstanbul.

Ö / 0380 / ÖZER, Cebe

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 26062

Edirne'de Osmanlı Dönemi Natürmort Süslemeli Mezartaşları, Gazi Ü., Sosyal Bilimler Enst. Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.140, 1993, Ankara

Ö / 0381 / ÖZER, Cebe

Milli Ktp. / Tasnif No: 1956 SB 154

Edirne’deki Osmanlı Dönemi Mezar Taşlarının Korunmaları Üzerine, Türkiye’de Eski Eser Kaçakçılığı, Tahribatı ve Korunması Sempozyumu II. Bildiri, **A.Ü. DTCTF Dergisi**, C.36, Sayı:1-2, S.367-372, 1993, Ankara

Ö / 0382 / ÖZER, Cebe

Milli Ktp. / Tasnif No: 1956 SB 154

Edirne Surucapaşa Camii Haziresindeki Bir Grup Mezar Taşı, Türkiye’de Eski Eser Kaçakçılığı, Tahribatı ve Korunması Sempozyumu II. Bildiri, **A.Ü. DTCTF Dergisi**, C.37, Sayı:1-2, S.101-126, 1993, Ankara

Ö / 0383 / ÖZER, Mustafa

Milli Ktp. / Tasnif No: 2005 SA 17

Sitti Şah Sultan’ın Edirne’deki Eserleri Ve Mezarına Ait Taşlar, **Abant İzzet Baysal Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 2004/1, S. 175-214, 2004, Bolu

Ö / 0384 / ÖZKAN, Serap

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 211453

Geç Dönem Osmanlı Adana Mezar Taşları(18-20.Yy), Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.257, 2007

Ö / 0385 / ÖZKAN, Selma

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 42531

Edirne Türbeleri, Trakya Ü., Sosyal Bilimler Enst., Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.152, 1995

Ö / 0386 / ÖZKAN, Haldun

Atatürk Ü. Türkiyat Araştırmaları Enst. Ktp.

Erzincan ve Çevresinde Orta Asya Türk Geleneğini Sürdüren Bezemeli Mezar Taşları, **Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi**, Sayı:15, S.312-48, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü, 2000 , Erzurum.

Ö / 0387 / ÖZTÜRK, Soytekin

İ.Ü Ed. Fak. Ktp.

Bitlis'te Camii, Medrese Ve Mezar Anıtları, İstanbul Ün., Ed Fak., Sanat Tarihi ABD, Basılmamış Lisans Tezi, S.87, 1970, İstanbul

-P-

P / 0388 / PALA, İskender

Vakıflar Gn. Md. Ktp.

Ebusuud Haziresi, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla V. Eyüp Sultan Sempozyumu** (11-13 Mayıs 2001) S.186-191, İlahiyat Belediyesi, 2001, İstanbul

P / 0389 / PEKÇETİN, Mustafa haz.

9 Eylül Ü. İlhiyat Fak. Ktp. / Tasnif No: 929.5

Akhisar Cami Ve Mezarlıklarında Bulunan Mezar Taşları ve Muhteviyatı,

Lisans tezi, Dokuz Eylül Üni.İlahiyat Fak., S.11+52,1997, İzmir

P / 0390 / PEKTAŞ, Kadir

9 Eylül Ü. İlahiyat Fak. Ktp. / Tasnif No: 726.8

Bitlis Tarihi Mezarlıkları ve Mezar Taşları, Kültür Bakanlığı Yayınları, S IX+317, Ankara

P / 0391 / PEKTAŞ, Kadir

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A VI 2138

Bitlis Mezartaşları, **17. Araştırma Sonuçları Toplantısı** (24-28 Mayıs 1999), C.1, S.15-28, Kültür Bak. Yay., Milli Küt. Basımevi, 2000

P / 0392 / PEKTAŞ, Kadir

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A VI 645-1

Bitlis Merkezinde Türbe ve Mezarlıklardaki Mezartaşları, **16. Araştırma Sonuçları Toplantısı** (25-29 Mayıs 1998), C.1, S.105-128, Kültür Bak. Yay., Milli Kütüphane Basımevi, 1999, Tarsus

P / 0393 / POLAT, Asım

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8-14

İstanbuldaki Bazı Mezar Taşları, Atatürk Ü.İlahiyat Fak., Lisans Tezi, S.90+33
Resim, 1999, Erzurum

P / 0394 / POLAT, Fatma

Ankara İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8/POL.S

Sivas Mezar Taşları, Ank.Ü.İ.F.Türk-İsl.San.Tar.ABD, Lisans Tezi, 2002, Ankara

P / 0395 / PURAL, Kasım

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 745.5/P86İ-30

İstanbul Eyüp Camii Ve Çevresindeki Bazı Mezartaşları, Lisans Tezi, Atatürk
Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, S.75, 2000, Erzurum

- S – Ş -

S / 0396 / SADAK, Necmeddin

Milli, Ktp. /tasnif No:1973 SB 311

Mezarlarımız ve Mezar Taşlarımız, **Tarihten Sesler**, (4), S.13-18, 15.03.1943, İstanbul

S / 0397 / SARAÇOĞLU, Necibe

Ankara İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8/SAR.T

Türk Mezarlarına Dair Araştırma, İ.T.Ü.Mim.Fak., S.48, 1950, İstanbul

S / 0398 / SEÇGİN, Nuri

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Eyüp Sultan Hazirelerindeki Mimari Düzenli Lahitler, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla VI. Eyüp Sultan Sempozyumu** (05-07Mayıs 2000) S.1298-309, Eyüp Belediyesi, 2000, İstanbul

S / 0399 / SEKENDİZ, Serap

Gazi Ün. Merk. Ktp. / Tasnif No: 5064

Yenikapı Mevlevihanesi Mezar Taşlarına Sanatsal Eleştiri Açısından Bir Bakış, İv, 282 S. : Fotoğ., Tez (Yük. L.) ,Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim-İş Eğitimi Bölümü, Ankara, 1998.

S / 0400 / SEMERCİ, Mehmet Ozan

TBMM Ktp. / Tasnif No: 20050544

İzmir'in Hazireleri : Hazireler Hazinelerimizdir, Şenocak Yay.,2004, İzmir

S / 0401 / SERTOĞLU, Murat

TBMM Ktp. / Tasnif No: 84002156

İstanbul'da Sahabe Ve Evliya Kabirleri, Kamer Neşriyat ve Dağıtım, 1984, İstanbul

S / 0402 / SEVGİN, Nazmi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1968 SA 90

Anadolu'da Koyun ve At Motifli Mezar Taşları, **Yeni Tarih Dünyası**, Sayı.8, S.333-336, Niyazi A. Banoğlu, 1950, İstanbul

S / 0403 / SEVGİN, Nazmi

Milli, Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 15

Anadolu'da İslami Devre Ait İnsan Ve Hayvan Figürlü Eserler, **Tarih Konuşuyor**, C.5, Sayı: S.2136-2139, 3/1966, İstanbul

S / 0404 / SEVİN, Veli - M. Beşir Aşan - M. Taner Tarhan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1992 AD 1779

Van - Gevaş Tarihi Türk Mezarlığı Kurtarma Kazısı, Onarım ve Çevre Düzeni Çalışmaları, 1989 **XII. Kazı Sonuçları Toplantısı**, (28 Mayıs - 1 Haziran 1990, Ankara), S.405-428, Kült. Bk. Anıt. Ve Müz. Gn. Md.,1991, Ankara

S / 0405 / SEYİRCİ, Musa

Milli Ktp. / Tasnif No: 1999 AD 483

Antalya Güzeloba Mahallesindeki Bir Türkmen Mezarlığı, **I. Akdeniz Yöresi Türk Toplulukları Sosyo-Kültürel Yapısı (Tahtacılar) Sempozyumu bildiri**, S.131-134, Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, 1995, Ankara

S / 0406 / SEYİRCİ, Musa - Toptaş, Ahmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1987 SB 177

Afyonkarahisar Yöresi Türkmen Mezar Taşları, **Türk Folkloru Belleten**, Sayı: 1-2, S.225-226, 1987, İstanbul

S / 0407 / SEYİRCİ, Musa- TOPBAŞ, Ahmet

İ.Ü. Edebiyat Fk. Ktp. / Tasnif No: 89-2238 D 506

Afyonkarahisar yöresi Türkmen Mezar Taşları, **Arkeoloji ve Sanat Yayınları**, Araştırma İnceleme ve Belgeleme dizisi; 2., S:46, 1986, İstanbul.

S / 0408 / SEZGİN, Tülay

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Türk Mezar Geleneği ve Eyüp Çifte Gelinler Türbesi, **Tarihi Kültürü ve Sanatıyla VIII. İlahiyat Sultan Sempozyumu** (7-9 Mayıs 2004) S.180-185, Eyüp Belediyesi, 2004, İstanbul

S / 0409 / SİLİ, Timur

Vakıflar Gn. Md. Ktp. / 345/3705/953

İğdır Karakoyunlu İlçe Mezarlığındaki Deve Heykel Mezar Taşının Mahiyeti, **Vakıflar Dergisi**, Sayı:XXVII, S. 131-134, 1998, Ankara

S / 0410 / SONSA, Hüsamettin

9 Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 736.556

Tokat Ve Turhal'daki Osmanlı Dönemi Mezar Taşları, Dokuz Eylül Üni.İlahiyat Fak., Lisans Tezi, S.35, 1995, İzmir

S / 0411 / SUBAŞI, M.Hüsrev

Milli Ktp. / Tasnif No: 1990 SB 55

Mezar Taşları Üzerine, **Bülten**, (Milli Gençlik Vakfı) sayı:5, s.11, 1994, İstanbul

S / 0412 / SUNGUR, Sait

Milli Ktp. / Tasnif No: 1961 SB 25

İstanbul Mezar Taşı Kitabeleri ve Kabristan Edebiyatı, Konya, Sayı.48, S.33-40, 10/1942
Sayı.51 S.54-61, 1/1943 **Konya Halkevi**, Konya

S / 0413 / SÜRÜN, Mustafa

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 209764

İstanbul Şeyh Vefâ Camii Haziresi(Mezar Taşları Tipolojisi Üzerine Bir Deneme, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Türk Sanatı ABD, Y. Lisans Tezi, S.513, 2006

Ş / 0414 / ŞAPOLYO, Enver Behnan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1966 SB 93

Türk Mezar Taşları, **Önasya**, Sayı:57, s.10, 1970, İstanbul

Ş / 0415 / ŞENİŞİK, PINAR

Milli Ktp. / Tasnif No: 1984 SB 53

Yahya Efendi Mezarındaki Taşların Toplumsal Statü Mesajları; ‘Mezar Taşları Dile Gelse’, **Tarih ve Toplum**, Y.39, Sayı:233, S.298-304, İletişim Yay., 2003, İstanbul

Ş / 0416 / ŞERİF, Abdürrahim

Ank. Ü. İlahiyat Fak. Ktp. / Tasnif No: 736.5/ŞER.A

Ahlat Kitabeleri, Hamit Matbaası, S.104,1932, İstanbul

-T-

T / 0417 / TABAK, Nermin

İ.Ü Ed. Fak. Ktp.

Ahlat'ta Türk Mimari Eserleri, İstanbul Ü., Ed Fak., Sanat Tarihi ABD,
Basılmamış Lisans Tezi, S.74, 1969, İstanbul

T / 0418 / TAN, Nail

Milli Ktp. / Tasnif No: 1980 SB 14

Mezar Taşında Simgeleşen İnançlar Kitabı Üzerine (Burhan Oğuz'un Kitabının
Eleştirisi) **Türk Folkloru**, (64), S.14-16, 1984, İstanbul

T / 0419 / TANSUĞ, Sezer

Çağdaş Türk Sanatı, 8. Bs., Remzi Kitabevi, 2008, İstanbul

T / 0420 / TANYU, Hikmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 2007 AD 10667

Türklerde Taşla İlgili İnançlar, Elips Kitap, 2007, Ankara

T / 0421 / TAŞÇI, Aydın

Vakıflar Gn. Md. Ktp.

Selçuklu Mimari Süslemesindeki Alçı Ve Taş Kabartma İnsan Figürlerinin Köken
Ve Gelişimi, **Vakıflar Dergisi**, Sayı 27, 1998, Ankara

T / 0422 / TAŞDEMİR, Meral

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 134081

**Kastamonu Şeyh Şaban-ı Veli Camisi ve Türbesi Haziresinde Yer Alan Mezar
Taşları**, Gazi Üniversitesi , Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans
Tezi, S.233, 2003

T / 0423 / TAŞKIN, Saadet

Milli Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 125

Anadolu Selçuklularında Çinili Lahitler, **Sanat Tarihi Yıllığı**, Sayı: 4, S. 237-258,
İ.Ü. Ed. Fak Yay., 1971, İstanbul

T / 0424 / TARHAN, M. Taner

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.V/2904

Van-Gevaş Tarihi Türk Mezarlığı Kurtarma Kazısı; Onarım ve Çevre Düzeni Çalışmaları, Anadolu'da Türk Mührü Ahlat, Ahlat Kültür Vakfı Yayınları, No.3, s.29-40 (-V.Sevin-M.B.Aşan'la birlikte), 1993, Ankara

T / 0425 / TAYANÇ, M. Memduh

T.T.K. Ktp. / Tasnif No: AII 8555

Osmanlı inde Taş Rozas ve Rozetler, **VI. Türk Tarih Kongresi** (20-26 Ekim 1961)
T.T.K Yay., 1967, Ankara

T / 0426 / TAYANÇ, M. Memduh

Milli Ktp. / Tasnif No: 1973 SB 306

Türk Süs Sanatında Mezar Taşları, **Tarih Hazinesi**, (7), S.334-337, Ülkü Kitap Yurdu,15.02.1951 - 28.02.1951, İstanbul

T / 0427 / TAYANÇ, M. Memduh

Milli Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 15

Cedlerimizin Çiçek Sevgisi ve Mermerlere İşlenmiş Şaheserler, **Tarih Konuşuyor**, C.5, Sayı:26, S.2131-2132, 3/1966, İstanbul

T/ 0428/ TAYANÇ, M. Memduh

Milli Ktp. / Tasnif No: 1965 SA 15

Türk Vefası ve Mezar Taşı Gerdanlıklar, **Tarih Konuşuyor**, C.5, Sayı:25, S.2044-2046, 3/1966, İstanbul

T / 0429 / TEKİNER, Efdaleddin

T.T.K Ktp. / Tasnif No: AV 351-3,c

Nedim ve Damat İbrahim Paşanın Mezarları, **IX. Türk Tarih Kongresi** (21-25 Eylül 1981), S.174-177, T.T.K. Yay., 1989, Ankara

T / 0430 / TEMUR, İsmail

Erciyes Üniversitesi Kayseri İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726

Kayseri Seyyid Burhaneddin Mezarlığındaki Mezar Taşları, Erciyes Üniversitesi Kayseri İlahiyat Fakültesi, Lisans Tezi (Basılmamış), S. III+60, 38 Resim, 1997, Kayseri

T / 0431 / TERZİ, İhsan

Milli Ktp. / Tasnif No: 1991 SA 67

Samsun'daki Mezarlıklar ve Kökçüoğlu Mezarlığındaki Tasvirli Bazı Mezar Taşları, **19 Mayıs Ü., İlahiyat Fakültesi Dergisi**, (9), S.205-216, 1997, Samsun

T / 0432 / TOP, Mehmet

Milli Ktp. / Tasnif No: 2002 AD 7216

Hakkari'deki Osmanlı Mezartaşları, **XIII. Türk Tarih Kongresi C. III**, II. Kısım, S.1291-1308, 12 Resim, T.T.K. Yay., 2002, Ankara

T / 0433 / TOP, Mehmet

T.T.K. Ktp. / Tasnif No: A. VI 4912, a

Hakkari'de Tarihi Mezarlıklar Ve Mezar Taşları, **VI. Orta Çağ Ve Türk Dönemi Kazı Sonuçları Ve Sanat Tarihi Sempozyumu, (8-10 Nisan 2002)**, C3, S.745-758, Erciyes Ü. Fen-Ed. Fak Yay., 2002, Kayseri

T / 0434/ TOROS, Taha

Milli Ktp. / Tasnif No: 1970 SA 342

Adana'da Mezar Taşları, Görüşler, **Türkiye Tarihi**, Sayı: 20-21, S. 17-20, Adana Halkevi, 00.09-10.1939 , Adana

T / 0435 / TOK, Süleyman

İ.Ü Ed. Fak. Ktp.

Tire Yöresindeki Figürlü Mezar Taşları, İstanbul Ün., Ed Fak., Sanat Tarihi ABD,
Basılmamış Lisans Tezi, S.106, 1981, İstanbul

T / 0436 / TOPBOŞ, Ahmet

Ank. Ü. İlahiyat Fak. Ktp. / Tasnif No: 726.8/SEY.A

Ayfonkarahisar Yöresi Türkmen Mezar Taşları, **Arkeoloji ve Sanat Yayınları**, S.
46, İstanbul

T / 0437 / TUNCALP, Enver

Prof.Dr. Ethem Ruhi Fıglalı Kütüphanesi/ Tasnif No:-

Mezar Taşları ve Manzum Kitabeler, S.16, 1971, Ankara

T / 0438 / TUNÇEL, Gül

Ank. Ü. İlahiyat Fak. Ktp. / Tasnif No: 736.5/TUN.B

Batı Anadolu Bölgesinde Cami Tasvirli Mezartaşları, Kültür Bakanlığı, S.256,
1989, Ankara

T / 0439 / TUNÇEL, Gül

Milli Ktp. / Tasnif No: 2005 SA 19

Üsküp Mustafa Paşa Camii Haziresindeki Mezar Taşları, **Dini Araştırmalar**, Y.7,
Sayı:21, S.277-287, 2005, Ankara

T / 0440 / TUNÇEL, Gül

Ayaş Mezar Taşları, **Ayaş ve Çevresi Kültür Sanat Araştırmaları Sempozyumu**
Bildirileri (2-3 Mayıs 1997), S.173-198, Ayaş Belediyesi, Ayaş

T / 0441 / TUNÇER, Orhan

T.T.K. Ktp. / Tasnif No: A IV 4897-2

Doğu Yönünün Türk Kültüründeki Yeri ve Mezar Mimarimize Etkisi, **VIII. Türk**
Tarih Kongresi (11-15 Ekim 1976), C. II, S.915-919, T.T.K. Yay, 1981, Ankara

T / 0442 / TÜRKMENOĞLU, Hüseyin

Türkiye Diyanet Vakfı İ S A M Ktp. / Tasnif No: 016.7268/TÜR.M

Mezar; Mezarlık ve Mezartaşları Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi, Milli Folklor Araşt. Dairesi, S.67,1989, Ankara

T / 0443 / TÜFEKÇİOĞLU, Abdülhamit

TBMM Ktp. / Tasnif No: 20052665

Edincik'te Türk Devri Mimarisi Ve Mezar Taşları, Edincik Belediyesi Kültür Yay.,2005, Bursa

T / 0444 / TÜRKİYE'DE Vakıf, Abideler ve Eski Eserler

Milli Ktp. / Tasnif No: 2005 AD 1288

Adana, Ağrı, Adıyaman, Afyon, Ankara, Antalya, Aydın İllerindeki Eserler, Türkiye'de Vakıf, Abideler Ve Eski Eserler, C.1, 715+13 Sayfa, Vakıflar Gn. Md. Yay., Güneş Matbaacılık, 1972, Ankara

T / 0445 / TÜRKİYE'DE Vakıf, Abideler ve Eski Eserler

Milli Ktp. / Tasnif No: 2005 AD 1288

Balıkesir, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bolu, Burdur İllerindeki Eserler, Türkiye'de Vakıf, Abideler Ve Eski Eserler, C.2, 422+14 Sayfa, Vakıflar Gn. Md. Yay., Elif Matbaacılık, 1977, Ankara

T / 0446 / TÜRKİYE'DE Vakıf, Abideler ve Eski Eserler

Milli Ktp. / Tasnif No: 2005 AD 1288

Bursa, Türkiye'de Vakıf, Abideler Ve Eski Eserler, C.3, 422+14 Sayfa, S.302-308, Vakıflar Gn. Md. Yay., Yenigün Matbaacılık, 1983, Ankara

T / 0447/ TÜRK Mimarisinde Yazı

Vakıflar Gn. Md. Ktp./Tasnif No:-

Türk Mimarisinde Yazı, (Doç Abdülhamit Tüfekçioğlu), Ansiklopedisi, C.8, S.116-119, Yeni Türkiye Yay., 2002, Ankara

- U – Ü -

U / 0448 / UĞRAŞKAN, Erol

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 217445

Kastamonu Ferhat Paşa Ve Atabey Gazi Camileri`nin Hazirelerindeki Mezar

Taşları Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları

ABD, Y. Lisans Tezi, S.261, 2007

U / 0449 / UĞUREL, Talha

<http://ekitap.eyup.bel.tr>

Eyüp Mezar Taşlarında Cennet Meyveli Mezar Taşları, **Tarihi Kültürü ve**

Sanatıyla VIII. Eyüp Sultan Sempozyumu (7-9 Mayıs 2004) S.117-121, İlahiyat

Belediyesi, 2004,

U / 0450 / ULUÇAM, Abdüsselam

TBMM Ktp. / Tasnif No: 20011811

Eski Erciş-Çelebibağı Mezarlığı Ve Mezar Taşları, T.T.K Yay., S.268, 2000,

Ankara

U / 0451 / ULUÇAM, Abdüsselam

Milli Ktp. / Tasnif No: 2006 AD 14125

Selçuklu Dönemi Ahlat Mezar Taşları İle Erciş Mezarları Arasındaki İlişkiler, **GAP**

ve DAP Projeleri Çerçevesinde Van Gölü Havzası, Ahlat Kültür Vakfı,S. 65-72,

1993, Ankara.

U / 0452 / ULUÇAM, Abdüsselam

Milli Ktp. / Tasnif No: 2003 BD 3259

Ortaçağ ve Sonrasında Van Gölü Çevresi Mimarlığı, Kültür Bakanlığı Yayınlar

Dairesi Bşk., 2002, Ankara

U / 0453 / ULUÇAM, Abdüsselam

T.T.K Ktp. / Tasnif No: AV 8475

Çelebidağı'ndaki Mezar Çeşitleri, **Van Gölü Çevresi Kültür Varlıkları (22-25 Mayıs 1995) Sempozyumu Bildirileri**, S.85-100, 1996, Van

U / 0454 / ULUÇAM, Abdüsselam

Ankara İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8/Ulu.E

Eski Erçiş-Çelebidağı Mezarlığı Ve Mezar Taşları, Türk Tarih Kurumu, S.60, 2000, Ankara

U / 0455 / ULUÇAY, M. Çağatay

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SB 42

Bazı önemli mezar taşları, **Gediz**, Y.8,

Sayı: 90 S.8-9 3/1946

Sayı:91, S.9-10, 4/1946

U / 0456 / UZLUK, F. Nafiz

Vakıflar Gn. Md. / Tasnif No:-

Şanizade'nin Mezar Taşı, Türk Tıp Tarihi Arşivi, (6), 55-58, 1937, İstanbul

U / 0457 / UZUNÇARŞILI, İsmail, Hakkı

Milli Ktp. / Tasnif No: 2007 BD 3540

Kitabeler, Maarif Vekaleti, 1927, İstanbul

U / 0458 / UZUNÇARŞILI, İsmail, Hakkı

Milli Ktp. / Tasnif No: 1968 SA 90

Şaire Fitnat Hanımın Mezar Taşı, Tarih Dünyası, Y.3, Sayı.23, S.965, 1951, İstanbul

U / 0459 / UZUNÇARŞILI, İsmail, Hakkı

Milli Ktp. / Tasnif No: 1928/33 AD 1772

Afyonkarahisar, Sandıklı, Bolvadin, Çay, İsaklı, Manisa, Birgi, Muğla, Milas, Peçin, Deniz, Maarif Vekâleti Milli Talim ve Terbiye Dairesi, 1929, Ankara

Ü / 0460 / ÜÇÜNCÜ, H. Kübra

Ank. Ü. İlahiyat Fak. Ktp. / Tasnif No: 736.5/ÜÇÜ.Y

Yusuf Akyurt'un Ermenek ve Beyşehir'de Okuduğu Kitabeler, S.47, Lisans

Tezi, Ank.Ü.İ.F.Türk-İsl.San.Tar.Abd, 2002, Ankara

Ü / 0461 / ÜLKER, Necmi

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.V/2904

Eski Foça Mezar Kitabeleri, Kültür Bakanlığı, S.568, 1989, Ankara

Ü / 0462 / ÜLKER, Necmi

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.V/1583

İzmir Yağhanelerdeki Bektâşî Mezar Kitabeleri, Başbakanlık Basımevi, S.1-37, 1987, Ankara

Ü / 0463 / ÜLKER, Necmi

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.V/1583

İzmir Ali Ağa Camii Haziyesi Mezar Kitabeleri, Başbakanlık Basımevi, S.50-51, 1987, Ankara

Ü / 0464 / ÜLKER, Necmi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1994 AD 518

Balıkesir - Şeyh Lütfullah Camii Haziyesi Mezar Kitabeleri (XVIII - XX Yüzyıl)

VIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı, (28 Mayıs - 1 Haziran 1990, Ankara), Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Gn. Md, S.457-476, 1991, Ankara

Ü / 0465 / ÜLKER, Necmi

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.V/3341

İzmir Hacı Mahmud Camii Haziyesi Mezar Kitabeleri, Ortaçağ ve sonrasında Van gölü Çevresi mimarlığı I, Kültür ve Turizm Bakanlığı, C2, S.11-42, 1988, Ankara

Ü / 0466 / ÜLKER, Necmi

T.T.K Ktp. / Tasnif No: A.IV/8749

İzmir Pınarbaşı Mezar Kitabeleri, **II. Araştırma Sonuçları Toplantısı (16-20 Nisan 1984 İzmir)**, Kültür bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Gn. Md., Başbakanlık Basımevi, S.1-19, 1985, Ankara

Ü / 0467 / ÜLKER, Necmi

Milli Ktp. / Tasnif No: 1997 AD 1789

Mezar Kitabelerinin İzmir İçin Önemi ve Şehit Fethi Bey, **Son Yüzyıllarda İzmir ve Batı Anadolu Uluslararası Sempozyumu Tebliğleri**, S.93-102, Akademi Kitabevi, 1994, İzmir

Ü / 0468 / ÜNAL, M. Ali - Recep Zeybek

Milli Ktp. / Tasnif No: 2000 ED 1097

Mezar Taşları ile Babadağ Tarihi Babadağ Sempozyumu, Tarihte ve Günümüzde Babadağ, (1-2-3 Aralık 1999, Denizli), Pamukkale Ü., S.440-462, 1999, Denizli

Ü / 0469 / ÜLKER, Nemci

Milli Ktp. / Tasnif No: 2001 BD 2447

Selçuk'ta Bulunan Osmanlı Dönemi Mezar Kitabeleri, S.249-263, **I. Uluslar Arası Geçmişten Günümüze Selçuk**(4-6 Eylül 1997) Ege Ü. İzmir Araştırma Ve Uygulama Mer., S.367-373, 1998, İzmir

Ü / 0470 / ÜNLÜ, Rasim

Bilkent Ün. Ktp. / Tasnif No: Na9330.T9 D46 2008

Deniz Tarihimizde İz Bırakanlar, Türbe ve Mezarları 2, Deniz Basımevi Müdürlüğü, 2008, İstanbul

Ü / 0471 / ÜNVER, Ahmet Süheyl

Milli Ktp. / Tasnif No: 1960 SB 33

Ey Mezar Taşlarımız, **Türk Yurdu**, C.10, Sayı:292, S.41-42, Türk Ocağı, 7/1950, Ankara

Ü / 0472 / ÜNVER, Ahmet Süheyl

Milli Ktp. / Tasnif No: 1972 SB 167

Eski Türk Mezar Taşı Süslemeleri, **Milliyet Sanat Dergisi**, Sayı:74, S.8-9, 1974, İstanbul

Ü / 0473 / ÜNVER, Ahmet Süheyl

Vakıflar Gn. Md. Ktp.

XIV. Asırda Anadolu`da Selçuklular`ın Ananesine Bağlı Mezar Taşları Üzerine,
About the Seljuk Tomb Stone Reliefs of the Fourteenth Century in Anatolia **Vakıflar Dergisi**, Sayı: (12), 15-26 1978, Ankara

Ü / 0474 / ÜNVER, Ahmet Süheyl

Milli Ktp. / Tasnif No: 1956 SB 159

İstanbul`un En Eski Mezarlığı Hakkında: Tokmak Tepe, **Arkitekt IV**, Ser:19, C. 4-5 (Sayı:221-222),S.110-114, 1950, İstanbul

Ü / 0475 / ÜNVER, Ahmet Süheyl

Milli Ktp. / Tasnif No: 1968 SA 65

Mezar Taşlarında Veba Ve Tauna Ait Kayıtlar, **Dirim**, C.20, Sayı:11-12, S.268-272, İstanbul

Ü / 0476 / ÜSTÜN, Kutay

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 132717

Osmanlı Dönemi Ordu Yöresi Mezar Taşları: Perşembe Örneği

Hacettepe Üniversitesi , Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı,
Tarih ABD, Y.Lisans Tezi, S. 158, 2003

-Y – Z -

Y / 0477 / YAMAN, Bahattin

Milli Ktp. / Tasnif No: 1985 SA 11

Isparta Gülcü Mezarlığı Mezar Taşları, **Erdem**, C.16, Sayı:48, S.170-201, 2007, Ankara

Y / 0478 /YAPAR, Berrin

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 220205

Yunanistan'daki Türk eserlerinde kitabeler (Dedeğaç, Dimetoka, İskeçe, Gümölcine, Selanik, Kavala, Yenice-Karasu), Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi · Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk El Sanatları anasanat Dalı, Y. Lisans Tezi, S.433, 2007

Y / 0479 / YARDIM, Ali

Gazi Ün. Merk. Ktp. / Tasnif No: CN1156.A4YAR 2002

Alanya Kitabeleri : (Tesbit, Tescil, Tasnif Ve Değerlendirme) : **İstanbul'un 550. Fetih Yılı İçin**, XV, 534 S. : Res., Şekil, İstanbul Fetih Cemiyeti, 2002.

Y / 0480 / YAŞAYAN Kültür Ahlat

Milli Ktp. / Tasnif No: 2001 BD 2753

Yaşayan Kültür Ahlat, Kültür Bakanlığı, 2001, Ankara

Y / 0481 / YAYLAR, Arif

Beyazıt Devlet Ktp./ Tasnif No: K. 49236

Mezar Taşı, Vilayet Basımevi, 20 Sayfa,1935, Edirne

Y / 0482 / YAZICIOĞLU, Emrah.

Gazi Ün. Merk. Ktp. / Tasnif No: 9436

Nevşehir-Hacı Bektaş-i Veli Külliyesi Haziresi'nde Yer Alan Mezar Taşları, IV, 171, [4] s. : res. ; 30 cm., Tez (Yük. L.), S.175, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı Sanat Tarihi Bilim Dalı, Ankara, 2004

Y / 0483 / YELESER, Osman

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. / Tasnif No: 726.8-14

Denizli Eski Mezarlıktaki Bazı Mezar Taşları, Lisans Tezi, Atatürk Ü. İlahiyat Fak., S.69, 1999, Erzurum

Y / 0484 / YER, Kader

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No: 144955

Trabzon Sülüklü Şehir Mezarlığı'ndaki 18. Yüzyıl Mezar Taşları, Gazi Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi ABD, Y. Lisans Tezi, S.270, 2004

Y / 0485 / YETKİN, Şerare

Milli Ktp. / Tasnif No: 1982 AD 1620

Hacı Bektaş Tekkesi Müzesinde Bulunan Figürlü Teber, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1982, İstanbul

Y / 0486 / YETKİN, Şerare

Milli Ktp. / Tasnif No: 1970 SA 25

Yeni Bulunmuş Figürlü Mezar Taşları, **Selçuklu Araştırmaları Dergisi I**, S:149-156, 1969, Ankara.

Y / 0487 / YUMAR, Âbit (F)

Milli Ktp. / Tasnif No: 1945 AD 2049

Mezar Taşları, Nebioğlu Yayınevi [Dağ.], 1945, İstanbul

Y / 0488 / YÜKSEL, Murat

Bilkent Ün. Ktp. / Tasnif No: CN1156.T73Y85 1991

Trabzon'da Türk-İslam Eserleri Ve Kitabeler, **Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı**, 1991, T.C. Trabzon Valiliği Yayınları; No: 3, İstanbul

Y / 0489 / YÜKSEL, Murat

Türkiye Diyanet Vakfı İ S A M Ktp. / Tasnif No: 726.8/YÜK.T

Trabzon Sülüklü Şehir Mezarlığı'ndaki Tarihi Şahsiyetler ve Mezar Taşları, **Trabzon Belediyesi Kültür Yay., S.IX**; 134, 1998, Ankara

Y / 0490 / YÜCEL, Erdem

Milli Ktp. / Tasnif No: 1974 SB 177

Amcazade Hüseyin Paşa'nın Mezarı, **Türk Folklor Araştırmaları Dergisi, C.13**, Sayı:269, S.6161-6162, 12/1971, İstanbul

Y / 0491 / YÜCEL, Erdem

Bilkent Ün. ktp. / Tasnif No: 4002

Orta Taş Çağı Mezarlarından Günümüze: Batı'da Ve Türkiye'de Müzenin Öyküsü, **Antik ve Dekor, Sayı 11** (1991), İstanbul

Y / 0492 / YÜCEL, Erdem

T.T.K. / Tasnif No: AI 9399

Karacaahmet, **Türkiye Turing Otomobil Kurumu Belleteni**, Y.49, Sayı:328, S.23-26, 1975, İstanbul

Z / 0493 / ZEYBEK, Recep

YÖK Ulusal Tez Merkezi / Tasnif No:110565

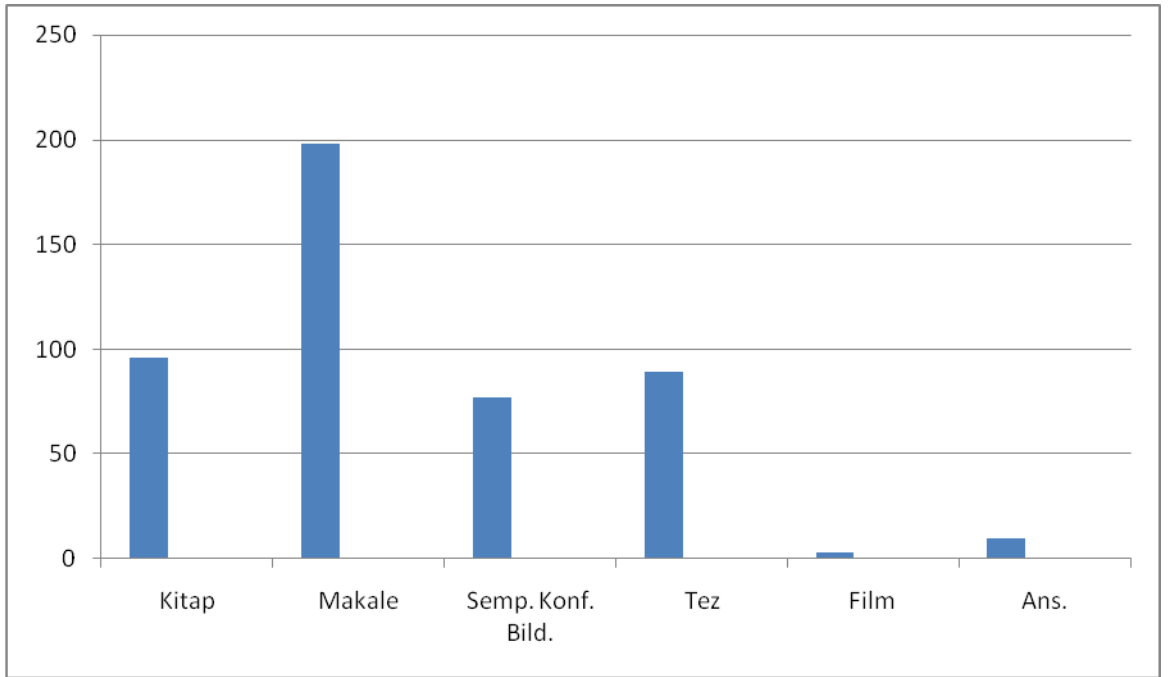
Denizli Kabristanlığında 18. Ve 19. Yüzyıllardan Kalma Mezar Taşlarının

Tahlili, Süleyman Demirel Ü., Sosyal Bilimler Enst., Tarih ABD, Y. Lisans Tezi, S.112, 2001

5. DEĞERLENDİRME

Bu çalışmanın sonucunda mezar taşlarıyla ilgili, çeşitli kütüphaneler ve internet erişim sitelerinden elde edilen kaynaklardan bibliyografya çalışması yapılmıştır. Bibliyografya çalışması sonucunda kaynakları türlerine göre sıraladığımızda elde edinilen sonuçlar grafik 1 gösterilmiştir.

Gafik 1 Kaynak türlerine göre dağılım.

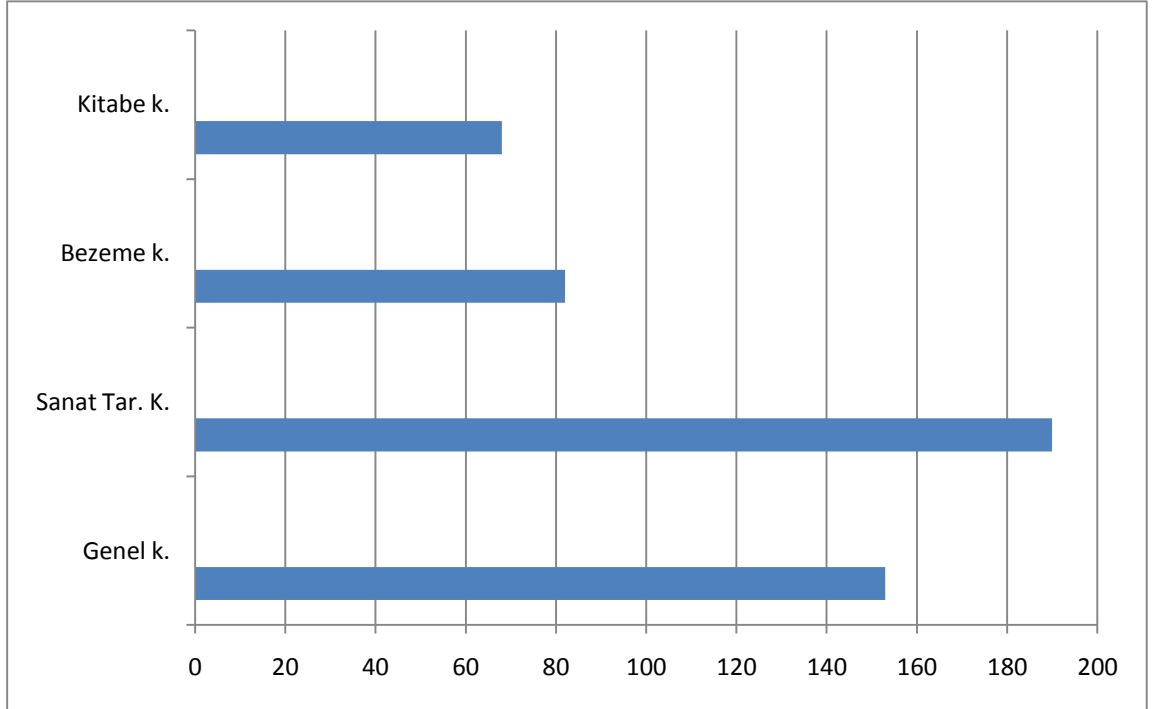
Grafik 1'in incelenmesinde kaynakların **96** kitap, **198** makale, **77** sempozyum ve konferans bildirisi, **89** tez, **10** ansiklopedi künyesiyle 3 DVD ve **20** internet erişim sitesine ulaşılmıştır.

Yukarıdaki grafiğe göre, mezar taşlarıyla ilgili konularda çeşitli dergilerde yer alan, makalelerin çoğunluğu teşkil ettiği görülmektedir. Bu konuda daha kapsamlı araştırmaların yer aldığı kitaplar olmakla birlikte, mezar taşları daha fazla kaynağa konu olabilecek araştırılması gereken zengin bir kaynaktır. Ayrıca görsel materyal olan film, DVD gibi kaynaklar da dikkati çekecek kadar azdır.

Zengin kültürel varlığımızın korunması, kayıt altına alınması ve dünyaya tanıtılması; tarihsel, toplumsal, sanatsal ve kültürel varlığımızın sürdürülmesinde yol gösterici olabilir.

Elde edilen verilerden yola çıkarak, mezar taşlarıyla ilgili, hangi alanlarda ve ne oranda yayımlanmış eser olduğunu sınıfladığımızda elde edilen sonuçlar Grafik 2’de gösterilmiştir.

Grafik 2 kaynak konularına göre dağılım.

Not: k; kısaltma

Grafik 2 incelendiğinde kaynaklardan, **153** yayın, Genel konular olan mezar taşlarının yapısı, tarihsel içeriği kültürel anlamı, mimarisi, kazı çalışmaları, korunması, bakımı ve onarımıyla ilgilidir.

190 yayında mezar taşları sanat tarihi açısından işlenmiştir.

82 yayında yalnızca bezeme özellikleri açısından işlenmiştir.

68 yayın yalnızca yazı ve kitabelerin konu edinildiği işlenmiştir.

Bu verilere göre, mezar taşlarıyla ilgili yayınların **% 30** unu genel konulu **%39** unu sanat tarihi konulu, **% 17** sini bezeme özelliklerini içeren yayınlar, **%13** ise yazı ve kitabe özelliklerini içeren yayınlar oluşturmaktadır.

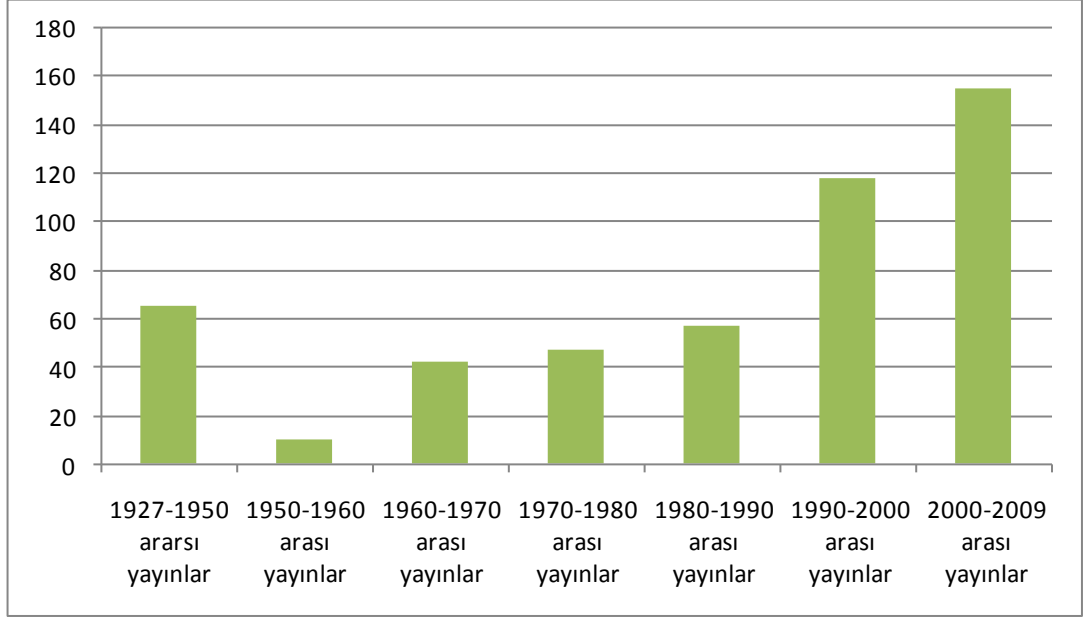
Bu oranlara baktığımızda, mezar taşlarıyla ilgili araştırma yapanların çoğunun, genellikle İlahiyat Fakültesi ya da Sanat Tarihi ana bilim dalı araştırmacıları olduğu görülmektedir.

Mezar taşları, tarih, arkeoloji, sosyoloji vb. başka bilim dallarının konularıyla daha yakından ilişkilendirip araştırılabilir.

Bu da, genel taş işçiliğimizin en güzel örneklerini sergileyen mezar taşı bezemelerinin araştırmacılar için hala zengin bir kaynak oluşturduğunu göstermektedir.

Cumhuriyet döneminden bu yana mezar taşları üzerine yazılan yayınların yayın tarihlerine göre sınıfladığımızda elde edilen sonuçlar Grafik 3'te gösterilmiştir.

Grafik3 Yapılan çalışmaların yayın tarihlerine göre dağılımı.

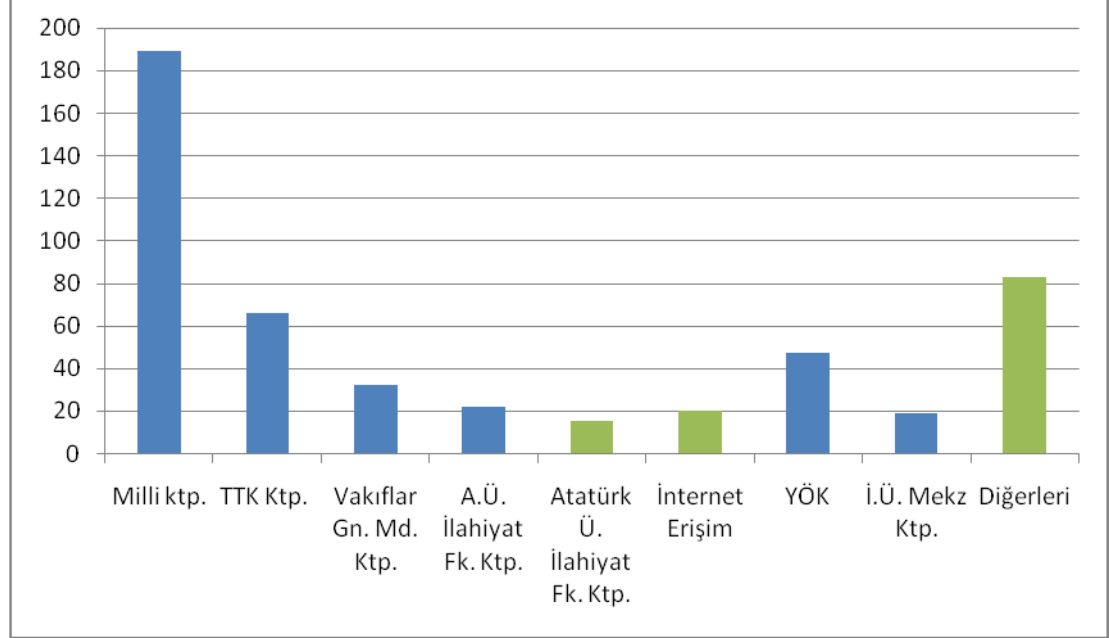

Grafik 3'in incelenmesinde Bibliyografya alışmamızda ulaşılan dokümanların **65'si** 1927-1950; **10'i** 1950-1960; **42'si** 1960-1970; **47'i** 1970-1980; **57'i**, 1980-1990; **118'tisi** 1990-2000 ve **155'i** 2000-2009 yılları arasında yayımlanmıştır.

Bu grafiğe göre mezar taşlarıyla ilgili çalışmaların, 1980'lı yıllardan itibaren ivme kazandığı, 2000'li yıllarda ise yayınlanmış çalışmalarda belirgin bir artış olduğu görülmektedir. Son yıllarda ise özellikle bu konuda yapılan akademik çalışmalar göze çarpmaktadır.

Bibliyografya alışmamızın Evren ve örneklem kısmında yer alan, çeşitli kütüphanelerden ulaşılan kaynakların sayılarından elde edilen bulgulara göre Grafik 4 oluşturulmuştur.

Grafik 4 Kütüphanelerden elde edilen bulguların dağılımı.

Grafik 4'ün incelenmesinde, Milli Kütüphaneden **189**, Türk Tarih Kurumu Kütüphanesinden **66**, Vakıflar Genel müdürlüğü Kütüphanesinden **32**, A.Ü. İlahiyat Fakültesi Kütüphanesinden **22**, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesinden **15**, YÖK bilgi işlem merkezinden **47**, İ.Ü. Merkez Kütüphanesinden **19**, 20 internet erişim sitesi; Diğerleri kısmını ise, TBMM Kütüphanesinden **10**, Beyazıt Devlet Kütüphanesinden **1**, Diyanet İSAM'dan **11**, Bilkent Kütüphanesinden **8**, Dokuz Eylül Ü. İlahiyat Fakültesi Kütüphanesinden **6**, Gazi Ü. Kütüphanesinden **6**, Erciyes Ü. Kütüphanesinden **2**, 100. Yıl Ü. Kütüphanesinden **2**, Fırat Ü. Kütüphanesinden **2**, Selçuk Ü. Kütüphanesinden **1**, Mimar Sinan Ü. Kütüphanesinden **1**, Kırşehir Yunus Emre Kütüphanesinden **1**, şahıslara ait kütüphanelerden **13**, www.ekitap.eyup.bel.tr internet sitesinden **23** kaynakla, ve olmak üzere **2** DVD'den oluşturmaktadır.

Mezar taşlarıyla ilgili en fazla kaynağa Milli Kütüphaneden ulaşılmıştır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1 SONUÇ

Mezar Taşları, en çarpıcı örneklerinin verildiği el sanatları alanlarından birdir. Anadolu’da Selçuklulardan itibaren görülen ve Osmanlılarda biçim değiştirerek devam eden mezar taşı geleneği Osmanlının son dönemlerinde batılılaşma etkisi ile değişime uğramış ve geleneksel özelliklerini yitirmeye başlamıştır. Cumhuriyet döneminde ise yavaş yavaş sadeleşerek, taş işçiliği örneklerini yansıtmayan alelade taşlar haline dönüşmüştür.

Bibliyografya çalışmamıza baktığımızda görüleceği üzere, olanaklar dahilinde elde edilen, mezar taşlarıyla ilgili eserlerin, çoğunu sempozyum bildirileri ve çeşitli dergilerde yayınlanan makalelerden oluştuğu, konuya ilişkin çok sayıda tez çalışması yapılmasına karşın, nispeten az sayıda kitap yazıldığı görülmektedir.

Bu güne kadar mezar taşları, türbeler ve kümbetleri de içine alan bir çalışma olduğu , sadece mezar taşlarının oluşturduğu kapsamlı bir çalışma yapılmadığı tespit edilmiştir.

Bu çalışmayla, Geleneksel Türk El Sanatları açısından, mezar taşlarıyla ilgili yeni ve bütünlüklü bir bakış açısı kazandırılmaya çalışılmıştır.

Böylece mezar taşlarının Geleneksel Türk El Sanatlarındaki yerini net olarak görme olanağı sağlanmaya çalışılmıştır.

Araştırmamızda, bezeme öğelerinin özellikleri, kullanım alanları ve dönemsel farklılıklarının yer almasının çağdaş sanatlarda bezeme öğelerine ışık tutabileceği umulmaktadır.

Ayrıca, bu araştırmada mezar taşlarının genel özelliklerinin incelenebileceği umulmaktadır.

Mezar taşlarından tek tek kişilerin biyografik bilgilerinin yanı sıra tarih ve sanat tarihi açısından da toplum ve insana dair birçok bilgi elde edilebilir.

Bu nedenle bu konuda yapılan çalışmaları, tarihe yardımcı bilim dalları arasına katmak gerekmektedir.

Mezar taşlarına ilişkin çalışma yapanların olanaklarının genişletilerek bulguların daha sistematik halde derlenip arşivlenmesi kültürel kimliğin ortaya konması ve korunması açısından faydalı olacaktır.

6.2 ÖNERİLER

Mezar taşlarıyla ilgili daha fazla çalışma ortaya koyulabilmesi için, çeşitli üniversite birimlerindeki uzmanlarla beraber gerek yerel yönetimler, gerekse sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliğine gidilebilir. Bu zengin kültür mirasımız, turizm açısından ülkemizin tanıtımına çeşitli yayın ve sergilerle katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

AKAR, Azade; KESKİNER Cahide ,1978 **Türk Süsleme Sanatlarında Desen ve Motif**, Sanat ve Kültür Yayınları, İstanbul

AKILLI, Hüseyin, 1998, **Geçmişten Günümüze Mezarlıklar Kültürü Ve İnsan Hayatına Etkileri Sempozyumu**, Mezarlıklar Vakfı, İstanbul

ARSEVEN, C.Esat,1973, **Türk Sanatı**, İstanbul

ASLANAPA, Oktay, 1993, **Türk Sanatı**, Remzi Kitabevi, İstanbul

Anadolu Türk Mimarisinde Erken Devir (XIV-XV) Baldaken Tarzı Türbeler, 2007, Vakıflar Genel Müdürlüğü , PYS Vakıf Sistem Matbaa Md., Ankara

BAKIRCI, Naci, 1999, **İç Anadolu Bölgesindeki Mevlevi Mezar Taşlarında Görülen Dekoratif Sanatlar ve Semboller**, Selçuk Ü., Sanat Tarihi Abd., Doktora Tezi, Konya

BAYKARA, Tuncer, 1993 “Asya Kültürünün Bir Unsuru olarak Mezar Taşı” **X. Vakıf Haftası Kitabı**, Vakıfalar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara

ÇETİNTAŞ, Vildan, 2006, **Denizli I. El Sanatları Kongresi Bildiri Kitabı**, Denizli

ÇETİNTAŞ, Vildan, 2007, **Osmanlılar Döneminde Sivas Sepozyumu Bildirileri**, Sivas

DOĞAN, İsmail, 1998, **Geçmişten Günümüze Mezarlıklar Kültürü Ve İnsan Hayatına Etkileri Sempozyumu**, Mezarlıklar Vakfı, İstanbul

Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, 1997, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, Hürriyet Ofset, İstanbul

GÖRÜR, Muhammet, 2002, Beylikler Dönemi Mimarisinde Figürlü Süsleme, **Türkler Ansiklopedisi**, C. 3, Yeni Türkiye Yay., Ankara

KARAMAĞARALI, Beyhan, 1998, **Geçmişten Günümüze Mezarlıklar Kültürü Ve İnsan Hayatına Etkileri Sempozyumu**, Mezarlıklar Vakfı, İstanbul

LAQUEUR, Hans-Peter, 1997, **Hüve'l Baki**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul

MEB Sözlük Dizisi: 5, 1998, Ankara

MEMİLİ, Şeyda, 2007, **Türk Kitap Sanatları Bibliyografyası**, G.Ü., Eğitim Bil. Fak., Geleneksel Türk El Sanatları Abd., Y. Lisans Tezi, Ankara

MÜLAYİM, Selçuk, 1982 **Anadolu Türk Mimarisi'nde Geometrik Süslemeler**, Ankara

OĞUZ, Burhan, 1993, **Türkiye Halkı Kültür Kökenleri**, İsis yay., İstanbul

ONUK, Taciser- AKPINARLI Feriha, 2005, **V. Türk Kültürü Kongresi**, Atatürk kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, Ankara

OSMA, Kıvanç, 2003, **Cumhuriyet Dönemi Anıt Heykelleri, (1923-1946)**, Atatürk Araştırması Merkezi Yayınları, Ankara

ÖNDER, Mehmet, 1970, **Türk Etnografya Dergisi**, Ankara

ÖNEY, Gönül, 1988, **Anadolu Selçuklu mimari süslemesi ve el sanatları**, Türkiye İş Bankası Yayınları, Ankara

Selçuklu Sanatı Bibliyografyası, 26 Ağustos 1971, Yapı Kredi Bankası, İstanbul

YETKİN, S.Kemal, 1956, **İslam Türk Sanatı**, İstanbul

TÜRKMENOĞLU, Hüseyin, 1989, **Mezar; Mezarlık ve Mezartaşları Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi**, Milli Folklor Araşt. Dairesi, Ankara

([http://www.gezenbilir.com/osmanlı mezar taşları](http://www.gezenbilir.com/osmanli_mezar_tasları))

Haz. YEĞİN, Abdullah (ve diğerleri), 1981, **Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Büyük Lügat**, Türdem yay., Derya Dağıtım, İstanbul

([http://www. Vikpedia.org./bibiliyografya](http://www.Vikpedia.org/bibiliyografya))